ΕΘΝΙΚΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Προορισμός τοῦ Ἕλληνος εἰς τὸν κόσμον αὐτόν, ἦτο καὶ εἶναι εἰς κάθε ἐποχὴν σήμερα καὶ αὔριον ὁ ἐξανθρωπισμὸς τῆς οἰκουμένης.
ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

τό κίνημα

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1980

ΤΕΥΧΗ 86 - 87

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΒΟΚΑΤΣΙΑ!

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

2ον μέρος

ΜΟΛΙΣ ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ

δρχ. 70 $ 2

δρχ. 100 $ 3

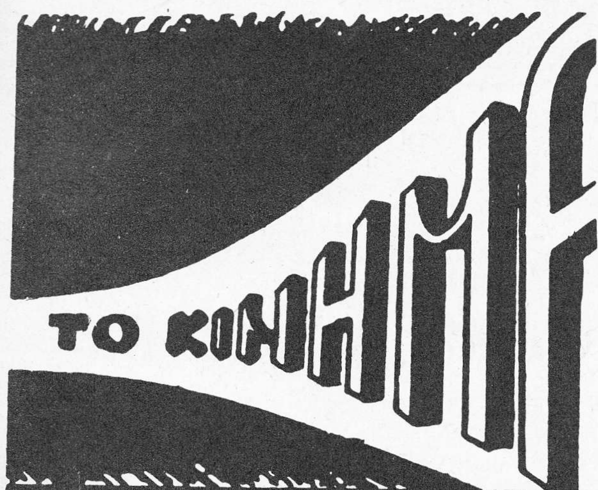

- ΣΤΑ ΙΧΝΗ ΤΩΝ ΑΡΙΩΝ
  (Ἀ. Λεφέβρ)
  Ἐπιστημονική ἐθνογραφική καί φυλετική μελέτη
  Σελ. 32, Δρχ. 50, $ 1

δρχ. 160
$ 5

ΕΤΟΣ 6ον ΤΕΥΧΗ 86-87

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΑ ΠΑΘΗ
Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Οἱ Προβοκάτορες

Μπολώνια, Μόναχο, Παρίσι.
Καπνοί ἀπό ἐκρήξεις σκεπάσαν τίς Πόλεις τῆς Εὐρώπης καί ἀθώων κορμιά σκεπάσαν τούς δρόμους. Οἱ φυλλάδες τίς κίτρινες στῆλες τους γέμισαν καί μιλῆσαν γιά βία τυφλή ναζιστῶν αἱμοβόρων.
Τῶν ἠλιθίων οἱ μάζες τούς πίστεψαν καί μέ συντριβή προσκύνησαν πάλι τίς δημοκρατικές αὐθεντίες. Ὅμως δέν ἦταν ἐνέργειες βίας τυφλῆς, ἀλλά ψυχρά ὀργανωμένες δολοφονίες, τό λαό γιά νά στρέψουν ἐνάντια σ' αὐτούς, πού γι' αὐτόν ἀγωνίζονται.
Κι ἐνῶ μιλοῦσαν γιά δῆθεν κινδύνους οἱ κρατοῦντες, ἀπ' τήν ἄλλη μεριά τίς θέσεις καί τά συμφέροντά τους στηρίζαν.
Καί ὁ λαός ἔψαχνε νά βρῆ τούς ἐνόχους στούς ἐθνικοσοσιαλιστές. Ὅμως οἱ ἔνοχοι βρίσκονταν πίσω ἀπ' τό χέρι πού ἔδειχνε τῶν ἐρευνῶν τή κατεύθυνση.
Κι αὐτοί πού πίνουν χρόνια τώρα τό αἷμα τοῦ λαοῦ, μ' εὐτυχία τά χέρια σφίξαν μεταξύ τους γιά τό νέο αἷμα.
Χαρά σέ ὑπηρεσίες μυστικές καί σέ στοές.
Ὁ κόσμος τούς πίστεψε καί στράφηκε μέ κατευθυνόμενο μῖσος, τό αἷμα νά πάρη πίσω, ἀπό τούς δῆθεν ἐνόχους.
Τούς ἐθνικοσοσιαλιστές.
Μά ὡς πότε ἄλλοι θά σπέρνουν τό θάνατο, τή δυστυχία καί ἄλλοι θά πληρώνουν;
Ἁπλή ἡ ἀπάντηση.
Ὥσπου οἱ λαοί νά ξυπνήσουν.
ΚΑΙ ΘΑ ΞΥΠΝΗΣΟΥΝ.

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ - ΕΠΙΤΑΓΑΙ:
ΝΙΚΗ ΓΑΛΑΝΗ Ἱπποκράτους 112 Ἀθῆναι

Τό ΚΙΝΗΜΑ συντάσσεται ὑπό συντακτικής ἐπιτροπής
ΕΚΔΟΣΙΣ μηνιαία

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΙΣ - ΕΚΔΟΣΙΣ
Βιβλιοπωλεῖο ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΚΕΨΙΣ
Ἱπποκράτους 112 - Ἀθῆναι
τηλ. 3614736

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ: Ἐσωτερικοῦ (ἐτησία) Δρχ. 600.-
(ἑξαμηνιαία) Δρχ. 300.-
Ἐξωτερικοῦ (ἐτησία)
(ἀεροπορική ἀποστολή) Δρχ. 1.500.-

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ:
Κίμων Σαγιάνης - Ζωοδόχου Πηγής 18 - Ἀθῆναι
τηλ. 36.02.634

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ Δρχ. 30.-

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΕΚΔΟΤΗΣ: ΝΙΚΗ ΓΑΛΑΝΗ

«Ἀναλογική»: ἡ μόνη «κοινοβουλευτική λύσις»!...

Τοῦ Ἀνδρέα Δενδρινοῦ

Ὅσο περνᾶ ὁ καιρός, τόσο γίνεται φανερότερη ἡ ἐγγενής ἀδυναμία τῆς Ν.Δ. νά ἀνταποκριθῆ στά στοιχειώδη προβλήματα πού τίθενται. Τά περισσότερα ἄλλωστε προέρχονται ἀπό τήν ἴδια αὐτήν ἀδυναμία. Ἐπί ἀρκετό καιρό, ἡ «χούντα» ἦταν ὁ εὔκολος ἀποδιοπομπαῖος τράγος. Παρ᾿ ὅλον ὅτι ἔτσι, προσέβαλλε συνεχῶς τήν νόημοσύνη τοῦ λαοῦ (ὁ ὁποῖος ἤξερε νά κάνη συγκρίσεις ὡς πρός τό πότε ζοῦσε καλύτερα) τά φαινόμενα τῆς ἀποδιοργανώσεως χρειάσθηκαν λίγο καιρό γιά νά φανοῦν. Στό διάστημα αὐτό, ὑπῆρχαν καί μερικοί πού πίστευαν στήν κυβερνητική προπαγάνδα. Ἀλλά γρήγορα ἔπαψαν κι αὐτοί. Τότε φάνηκε ὁ νέος «τράγος»: ἡ ἐνεργειακή κρίσις. Ἀλλά κι αὐτή σκόνταψε στό ὅτι ἦταν γενική γιά ὅλα τά κράτη, ἀλλά... μόνον ἐδῶ τά κατέστρεψε ὅλα! Ἡ ἐποχή πού οἱ Ἕλληνες ἀγνοοῦσαν τί γίνεται ἔξω πέρασε ἀνεπιστρεπτί. Μόνον οἱ καθυστερημένοι σέ ὅλα «πολιτικοί» μας δέν φάνηκαν νά τό καταλαβαίνουν!

Τέλος κάθε πράγματος, ὑπάρχει. «Ὁ ψεύτης καί ὁ κλέφτης τόν πρῶτο χρόνο χαίρονται» λέει λαϊκή παροιμία. Σήμερα πλέον, ἡ Ν.Δ. ἀποκαλύφθηκε σέ ὅλη τήν πολιτική καί ἰδεολογική γυμνότητά της. Ἔδειξε τήν πραγματική της φύσι, πού εἶναι μία «λέσχη συμφερόντων προσωπικῶν», οὔτε κἄν ἐναρμονισμένων! Ἡ διχόνοια καί ἡ διαμάχη, ὁ δεσποτισμός καί ὁ κυνισμός, ἀποτελοῦν τά κριτήρια τῆς διακυβερνήσεώς της. Μόνη σκέψις της: ἡ ρουσφετολογία γιά τήν ἐπανεκλογή τοῦ κάθε παράγοντος χωριστά καί προσωπικά πλέον! Ὅλα ἀνεξαιρέτως τά στοιχεῖα πού ὁδήγησαν τήν χώρα σέ περιπέτειες, κατά τήν δεκαετία τοῦ 60, ὑπάρχουν σήμερα πάλι, μόνο στό τετράγωνο ἐπί πλέον. Προχειρολογία, κομπορρημοσύνη, παλινῳδία, ἐμπαιγμός, εἶναι τά χαρακτηριστικά τοῦ «ἔργου» της. Προχειρολογοῦνται «λύσεις» γιά τά προβλήματα, πού ἀφήνονται ὅμως πρῶτα νά δημιουργηθοῦν καί ὕστερα νά ἀντιμετωπισθοῦν... Κομπάζουν τά «μέσα ἀνενημερώσεως» γιά τίς «λύσεις» καί τίς «ἁπλουστεύσεις», τίς «ἀπορροφήσεις» καί τίς «διαθέσεις» πιστώσεων, ἀνυπάρκτων στήν πρᾶξι, ἀφοῦ οὔτε χρήματα ὑπάρχουν, οὔτε κρατικός μηχανισμός γιά νά τίς ἀπορροφήση ἐγκαίρως, μέσα στό οἰκονομικό ἔτος! Νομοσχέδια βασικά γίνονται στό πόδι καί μέ τά πόδια καί ἀπό πόδια, μέ ἀποτέλεσμα νά «τροποποιοῦνται» ἀμέσως ἤ καί νά καταργοῦνται μέ τήν παραμικρή ἀντίδρασι συμφερόντων, δικαιολογημένη (ὅπως τό «περί οἰκιστικῶν περιοχῶν») ἤ ἀδικαιολόγητη (ὅπως ὁ διαβόητος 815 περί Α.Ε.Ι.) κ.ο.κ. κ.ο.κ. Καί ὅλοι, οἰκονομία, πολιτική, πολῖτες καί οἱ πάντες, ἐμπαίζονται, μέ τήν ὑγεία, τήν νοθεία, τήν πετρελαιοκίνησι, τήν ἀγορανομία, τήν... τήν... τήν... καί χωρίς ἀρχή καί τέλος!

Μόνη προσπάθεια πραγματική, ἡ παρεμπόδισις νά φανῆ ὁποιοσδήποτε ἄλλος, ὁτιδήποτε ἄλλο, νέο, καινούργιο, πού νά δώση διέξοδο στόν «ἐλεύθερο» ψηφοφόρο, ἀπό τό κλασσικό ἀδιέξοδο τῆς πολώσεως ὅπου τόν ἐγκλείουν μονίμως, ἀπό τό 1955 ἤδη, εἰκοσιπέντε χρόνια. «ἤ ἐμεῖς ὅπως εἴμαστε, ἤ οἱ ἀριστεροί». Καί ἐπί εἴκοσι πέντε χρόνια τό κόλπο ἔπιασε!

Σήμερα ὅμως δέν πιάνει πιά. Ὑπάρχει ὁ πληθωρισμός καί ὁ τιμάριθμος, ἡ σπατάλη καί ἡ ἀνικανότης. Ὑπάρχει δηλαδή βαθειά καθημερινή δυσαρέσκεια, ὅλων ἀνεξαιρέτως, μέσα στό ἴδιο τό σπίτι τοῦ καθενός. Καί στόν κόσμο πού ἔφτιαξαν οἱ ἴδιοι αὐτοί κύριοι, ἡ οἰκονομική δυσαρέσκεια εἶναι ὁ χειρότερος σύμβουλος. Καί ὅλα σχεδόν τείνουν καί νά ἀπαντήσουν στόν ἐκβιασμό: «τά ρέστα σου, τά βλέπω»!

Μπροστά στήν ἐπερχομένη ἐκλογική καταστροφή, ἡ Ν.Δ. δέν ἔχει πιά ἐπιλογές, ἄν θέλη νά ἐπιζήση ἔστω καί νά ἀποφύγη καταστάσεις αἱματηρές, τῶν ὁποίων πρῶτο θῦμα θά εἶναι ἡ ἴδια! Μέ τό ἰσχῦον ἐκλογικό σύστημα τῆς «ἐνισχυμένης», δέν ἔχει καμμιά ἐλπίδα νά ἀποτρέψη τήν ἄνοδο τοῦ ΠΑΣΟΚ στήν ἐξουσία. Μόνο μέ 3% παραπάνω, οἱ βουλευταί του θά αὐξηθοῦν σέ ἄνω τῶν 120! Μέ τό ΚΚΕ, πού θά σημειώση μεγάλη ἄνοδο, καθώς καί μέ τά λοιπά ἀριστερά κόμματα, θά ὑπάρξη πλειοψηφία, γιατί ὅλοι, ἀπό τήν Ν.Δ. θά πάρουν ψήφους πλέον «δρυός πεσούσης πᾶς τις ξυλεύεται» λέει τό ρητό... Καί μέ 5% παραπάνω, τό ΠΑΣΟΚ θά φθάση τούς 140-145 βουλευτάς!

Συνεπῶς, δέν μένει ἄλλη λύσις γιά τήν Ν.Δ. ἀπό τήν ἁπλῆ ἀναλογική, πού ναί μέν θά συρρικνώση τήν κοινοβουλευτική δύναμί της σέ 100-120 βουλευτάς, ἀλλά θά μειώση καί τήν δύναμι τοῦ ΠΑΣΟΚ, σέ βουλευτάς τουλάχιστον, ἤ θά τήν διατηρήση στά σημερινά ἐπίπεδα, στήν χειρότερη τῶν περιπτώσεων. Ἔτσι, ἡ νέα Βουλή θά δώση κυβερνήσεις συνασπισμῶν, ἀπό τούς ὁποίους ὅμως θά ἐπωφεληθῆ ἡ Ν.Δ. ἐφ᾿ ὅσον θά εἶναι ὁ κυριώτερος παράγων.

Ὑπάρχουν βέβαια πολλοί «ὁριακοί», νέοι βουλευταί της πού δέν ἔχουν ἔτσι ἐλπίδες νά ἐπανεκλεγοῦν. Ἀλλά εἶναι ἀνίσχυροι νά ἀντιδράσουν οὐσιαστικά, ἐφ᾿ ὅσον τό 1981 εἶναι ὁπωσδήποτε χρόνος ἐκλογῶν. Ἐπιπλέον, ἡ συμπλήρωσις, τόν Μάιο μόνο τῶν $3^1/_2$ ἐτῶν (πλήρης... σύνταξις!) εἶναι ἰσχυρό κίνητρο γιά τήν φρονιμάδα τους. Τό ΠΑΣΟΚ, μολονότι δέν θέλει τήν ἀναλογική, θά ἀναγκασθῆ νά τήν καταπιῆ. Ἀλλά καί ἀντίθετο νά εἶναι, ὁ νόμος θά περάση μέ ὅλα τά ἄλλα κόμματα καί τούς ἀνεξαρτήτους!

Ὅσο γιά τόν χρόνο τῶν ἐκλογῶν, ὁ μόνος δρόμος γιά τήν Ν.Δ. εἶναι νά τίς ἀργοπορήση ὅσο περισσότερο μπορεῖ, γιατί μόνη ἐλπίδα νά ξεπεράση ἕνα μέρος τουλάχιστον τῆς λαϊκῆς ἀγανακτήσεως εἶναι ἡ εἴσπραξις τῶν δανείων καί τῶν κοινοτικῶν πόρων ἀπό τήν ΕΟΚ, ὥστε νά μπορέση «νά ἀνοίξη τά ταμεῖα» καί νά θέση τέρμα στήν πολιτική τῆς μονοπλεύρου «λιτότητος». Καί τά ταμεῖα θ᾿ ἀρχίσουν νά γεμίζουν ἀπό τήν ἄνοιξι καί πέρα μόνο! Μέ τήν προσθήκη τοῦ ὁρίου τοῦ Μαΐου (γιά τίς βουλευτικές συντάξεις) καί τοῦ γεγονότος ὅτι ἐκλογές τόν Ἰούνιο-Ἰούλιο-Αὔγουστο δέν γίνονται στήν Ἑλλάδα, εἶναι δυνατόν νά τραβήξη τήν ὑπόθεσι ὡς τόν Ὀκτώβριο ἤ καί Νοέμβριο ἀκόμη, ἐξαντλῶντας ἔτσι τήν 4ετία!

Εἶναι τά μόνα πού μπορεῖ νά κάμη. Ἄλλως, ἡ καταστροφή της δέν θά εἶναι μόνο ἐκλογική, ἴσως...

●

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΒΟΚΑΤΣΙΑ!

Οἱ βομβιστικές ἀπόπειρες στήν Γερμανία, Γαλλία, Ἰταλία...

Οἱ «εἰδικές ὑπηρεσίες» θαυματούργησαν πάλι... Σάν κάποιος νά εἶχε δώσει ἕνα σύνθημα... Καί πραγματικά φαίνεται ὅτι κάποιοι τό ἔδωσαν! Γιατί οἱ ἀλληλοδιαδεχόμενες τρομοκρατικές ἐνέργειες, σέ τρεῖς διαφορετικές χῶρες, ἀπό κάποιους «νεοναζιστές», εἶναι πολύ ὕποπτα ἐνορχηστρωμένες καί πολύ ἀπέχουν ἀπό τοῦ νά ἐξυπηρετοῦν τούς ὑποτιθεμένους σκοπούς τους, γιά νά εἶναι ἀληθινές. Ἀντίθετα, *οἱ βόμβες τῆς Μπολώνια, τοῦ Μονάχου καί τοῦ Παρισιοῦ ἐξυπηρετοῦν πολύ τά ἐπίσημα Κράτη καί τίς κομματικές βλέψεις τῶν κυβερνήσεών τους*...

«Πές μου ποιός ὠφελεῖται ἀπό τό ἔγκλημα, γιά νά σοῦ πῶ ποιός εἶναι ὁ ἐγκληματίας», λέει γνωστό ἀστυνομικό ρητό. Καί ἰσχύει καί τό ἀντίθετο βέβαια.

Ἀλλά ἄν ἐξετάση κανείς τά δεδομένα τῶν πολιτικῶν

καταστάσεων στίς χῶρες πού, ὑποτίθεται, ὅτι ἔπεσαν «θύματα» τῶν τρομοκρατικῶν ἐνεργειῶν, τό θέμα ξεκαθαρίζει γρήγορα.

Στήν Ἰταλία πρῶτα. Εἶναι πιά ἀποδεδειγμένο γεγονός, ὅτι ὑπάρχει μιά πολύ περίεργη «σύμπτωσις» κάθε σοβαρῆς καί πολύνεκρης βομβιστικῆς ἀποπείρας ἐναντίον ἀθώων πολιτῶν, μέ τίς δυσκολίες πού ἐμφανίζονται γιά τήν ἑνότητα τῆς Χριστιανοδημοκρατίας πού κυβερνᾶ κακοῖν κακῶς τήν Ἰταλία, ἐπί 35 χρόνια! Κάθε φορά πού ἀπειλεῖται ἡ διάσπασις τοῦ κυβερνῶντος κόμματος ἀπό τήν δεξιά του πτέρυγα, (μέ θέμα πάντα τό ἴδιο: τήν συνεννόησι τῆς Χ.Δ. μέ τό ΚΚΙ) καί διαγράφεται ἡ πιθανότης νά ἀποσχισθῆ ἡ «δεξιά» τῆς ΧΔ καί νά συνεννοηθεῖ ἤ καί νά προσχωρήση ἀκόμη, στό «νεοφασιστικό» «Ἰταλικό Κοινωνικό Κίνημα», κάποια ἰσχυρή βόμβα ἐκρήγνυται μέ ἀθῶα θύματα κατά δεκάδες! Τό ἀποτέλεσμα εἶναι πάντα τό ἴδιο: Κατηγοροῦνται οἱ «φασίστες» καί ἡ διάσπασις – πόσο μᾶλλον ἡ προσχώρησις στούς «φασίστες» – γίνεται ἀδύνατη!

Αὐτό ἔγινε τό 1969, μέ τήν ἔκρηξι στήν «Ἀγροτική Τράπεζα» τῆς Πιάτσα Φοντάνα, στό Μιλάνο, γιά πρώτη φορά...

Τότε ἦταν ἡ πρώτη προσπάθεια συνεννοήσεως Χ.Δ. καί ΚΚΙ. Ὑπό τήν ἐπιρροή τοῦ μακαρίτη ἀρχηγοῦ τῆς ΧΔ Μόρο, γεννήθηκε καί προωθήθηκε ἡ ἰδέα τοῦ περιφήμου «ἱστορικοῦ συμβιβασμοῦ», μέ ἀποτέλεσμα ἡ ἔντασις τῶν σχέσεων δεξιᾶς καί ἀριστερᾶς πτέρυγος, μέσα στήν Χ.Δ. νά φθάση σέ παροξυσμό καί σέ ἀπειλές διασπάσεως. Ἐπαφές εἶχαν ἤδη γίνει μεταξύ δεξιᾶς τῆς ΧΔ καί τοῦ Ἰταλ. Κοιν. Κινήματος. Ἔπρεπε κάτι νά γίνη. Καί ἔγινε ἡ ἔκρηξις τῆς Πιάτσα Φοντάνα.

Ὁ συντονισμός μεταξύ τῶν μυστικῶν ὑπηρεσιῶν καί τῆς ἀστυνομίας, στήν Ἰταλία, εἶναι – ὅπως ὅλα – ἐλλειπής. Γι᾽ αὐτό καί στήν ἀρχή, παρ᾽ ὅλες τίς ἀμέσως διατυπωθεῖσες ἀπό τόν «εἰς διαταγήν ἐλεύθερο τύπο» κατηγορίες κατά τῶν «νεοφασιστῶν», ἡ ἀστυνομία συνέλαβε... ἀριστερούς καί ἀναρχικούς! Ἤδη ὅμως, οἱ διατυπανιζόμενες κατηγορίες καί ἡ «ἀντιφασιστική ἐκστρατεία», εἶχαν φέρει τό ποθούμενο ἀποτέλεσμα: τό ναυάγιο τῶν συνεννοήσεων μεταξύ ΧΔ τῆς δεξιᾶς καί τοῦ Ἰταλ. Κοιν. Κινήματος. Ἀργότερα, οἱ μυστικές ὑπηρεσίες συνέλαβαν τούς ἀναγκαίους «νεοφασίστες», μεταξύ τῶν ὁποίων ἕνα γνωστό πράκτορά τους μέσα στίς νεοφασιστικές ὀργανώσεις! Ἡ «προβοκάτσια» ἦταν σαφής...

Τό ἴδιο σενάριο – ἀφοῦ πέτυχε τήν πρώτη φορά! – ἐπανελήφθη τό 1972, ὅταν, στίς ἐκλογές, τό Ἰταλ. Κοιν. Κίνημα αὔξησε πολύ τίς ψήφους καί τίς ἕδρες του, μέ ἀποτέλεσμα νά γίνη πόλος ἕλξεως γιά τούςκάθε εἴδους δυσαρεστημένους τῆς δεξιᾶς καί φυσικά τῆς Χ.Δ., ἡ ὁποία

→

προωθοῦσε πάντα τόν «ἱστορικό συμβιβασμό» μέ τό ΚΚΙ. Καί ἔγινε ἡ ἔκρηξις στό «τραῖνο 'Ιτάλικους», μέ δεκάδες θύματα. Γρήγορα οἱ μυστικές ὑπηρεσίες βρῆκαν τούς προκαθορισμένους πράκτορες – θύματά τους, μέσα στίς «νεοφασιστικές» ὀργανώσεις. Καί γρήγορα τά ἀποτελέσματα τῆς ἐνορχηστρωμένης ἐκστρατείας κατά τοῦ 'Ιταλ. Κοιν. Κινήματος μεταφράστηκαν μέ ἀπώλεια τῶν ψήφων πού εἶχε κερδίσει τό 1972 πρός μεγάλη ἀνακούφισι τῆς Χ.Δ.! Περίεργη «σύμπτωσις»...

Τέλος, τόν Φεβρουάριο 1980, στό συνέδριο τῆς ΧΔ. ἡ δεξιά πτέρυγα κέρδισε τήν ἐτησία ἐσωτερική μάχη καί τίς περισσότερες θέσεις-κλειδιά τοῦ κόμματος, μέ παράλληλη ἀπόφασι ἀπορρίψεως κάθε ἰδέας συνεννοήσεως μέ τό ΚΚΙ. 'Αλλά ὁ 'Αντρεόττι καί ὁ Κοσσίγκα ἐξακολουθοῦσαν νά προωθοῦν τό σχέδιο, μέ ἀποτέλεσμα νέες ἐντάσεις καί διασπαστικές τάσεις στόν κόσμο.

Καί τότε, «εὐλογημένη σύμπτωσις», ἡ βόμβα τῆς Μπολώνια, μέ δεκάδες θύματα καί προκαθορισμένους «ἐνόχους»: τούς δεξιούς καί τούς «νεοφασίστες». 'Η σύλληψις πολλῶν, χωρίς κανένα στοιχεῖο, καθώς καί δύο γνωστῶν ἀμφιλεγομένων «φασιστῶν-πρακτόρων» (τοῦ 'Αφφατιγκάτο καί ἑνός νεαροῦ) ἔδειχναν πάλι τό εἶδος τῆς ἀποπείρας!

Κάθε φορά λοιπόν πού ἡ ΧΔ θά ἔχη προβλήματα μέ τά δεξιά της, πρέπει νά ἀναμένεται μιά τραγωδία! Εἶναι κι αὐτός ἕνας τρόπος διακυβερνήσεως κοινοβουλευτικοῦ τύπου.

"Αλλωστε αὐτά δέν σᾶς θυμίζουν καί κάτι κοντινά καί πρόσφατα γεγονότα;

Στήν Γερμανία τώρα. 'Η ὑποψηφιότης τοῦ Στράους γιά τήν καγκελλαρία ἦταν τό ποτῆρι πού ξεχείλησε, ὄχι μόνο γιά τούς σοσιαλδημοκράτες πού κυβερνοῦν, ἀλλά *καί γιά τούς «συμμάχους» τῆς Γερμανίας!* Εἶναι παλιά ἀρχή, ὅτι *κάθε ἐθνικιστική κίνησις στήν Γερμανία, πρέπει νά πατάσσεται στήν γέννησί της!*

'Η ἔκρηξις στό Μόναχο διαλέχθηκε καλά. α) Μόναχο, πρωτεύουσα τοῦ Στράους, β) Γιορτές τοῦ 'Οκτωβρίου, κατ' ἐξοχήν λαϊκή γιορτή χαρᾶς καί εὐθυμίας, γ) Τέσσερις μέρες πρίν ἀπό τίς ἐκλογές! Καί ἡ ἐνορχήστρωσις φάνηκε ἀμέσως. "Ολα τά ἑβδομαδιαῖα περιοδικά (πού ἐκδίδονται Παρασκευή καί Σάββατο συνήθως) «πρόλαβαν» (ὅπως τό «Σπῆγκελ», τό «Μπίλντ», τό «Στέρν») νά ἐκδοθοῦν μέ ἐξώφυλλα γεμᾶτα σβάστικες καί πανικόβλητα ἄρθρα περί «ἀναβιώσεως τοῦ ναζισμοῦ»! Πότε τά ἑτοίμασαν;

Τό γεγονός εἶναι ὅτι ὁ Στράους ἔχασε τίς ἐκλογές! Καί παρεπιπτόντως, ἔγινε καί ἡ ἀπαραίτητη ἐκστρατεία συλλήψεων καί κρατικῆς τρομοκρατίας κατά παντός δεξιοῦ ἐθνικιστοῦ... Οἱ διατυμπανισθεῖσες συλλήψεις δέν κατόρθωσαν νά σταθοῦν βέβαια. Δέν βρέθηκε τίποτε τό οὐσιαστικό καί ἀναγκάσθηκαν νά ἀπελευθερώσουν τούς συλληφθέντας! 'Αλλά ὁ σκοπός εἶχε ἐπιτευχθῆ!

Τέλος, στήν Γαλλία. 'Ο Ζισκάρ (γιά τούς φίλους καί ἐδῶ!) ἔχει προβλήματα μέ τίς προσεχεῖς προεδρικές ἐκλογές! "Εχει ν' ἀντιμετωπίση δυσαρέσκειες (πληθωρισμός, σκάνδαλα, διαμάντια τοῦ Μποκάσσα, φορολογικά τῆς συζύγου του κ.ο.κ.). "Εχει ἀκόμη γιά πιθανό ἀντίπαλο ἕναν ἔξυπνο κεντροσοσιαλιστή, τόν Ροκάρ, τόν ὁποῖο φοβᾶται πολύ περισσότερο ἀπό τόν μόνιμο χαμένο Μιττεράν! Τέλος, ἡ φιλοαραβική πολιτική του (λόγω πετρελαίων) ἔχει ἐξοργίσει τίς 750 χιλιάδες 'Εβραίους τῆς Γαλλίας. Τί ὡραιότερο ἀπό μιά ἐπίσημη καί ἠχηρή (κυριολεκτικά!) ἀναβίωσι τῆς «βασικῆς ἀντιθέσεως τοῦ Ζισκάρ πρός κάθε ἀντισημιτική ἐκδήλωσι»; Τί καλύτερο ἀπό μιά δίωξι τῆς ἄκρας δεξιᾶς, γιά νά ἐμφανισθῆ ὁ Ζισκάρ ὡς... κεντρῷος καί φιλομειονοτικός. Καί συνάμα, τίθεται ὑπό κατηγορία καί αὐτή ἡ ἐνοχλητική «Νέα Δεξιά» πού χαλάει τό χορό, πού ἀλλοιῶς θά κρατοῦσε καλά!

"Ολα αὐτά εἶναι πολύ αἰσχρά. 'Αλλά γι' αὐτό ἀκριβῶς πραγματικά!

Καί ἄς τό γνωρίζουν ὅλοι: Τίποτα δέν σταματᾶ τήν κοινοβουλευτική ἀναισχυντία. Προκειμένου νά σταθοῦν, τί πειράζουν τά θύματα;

Καί αὐτό θά τούς τό ἐπιτρέψουν;

Μέ πρόσχημα τίς δῆθεν βομβιστικές ἀπόπειρες ἐναντίον τους οἱ 'Εβραῖοι τοῦ Βελγίου καί τῆς Γαλλίας σχημάτισαν δικούς τους ἀνεπισήμους «στρατούς», μέσα στίς χῶρες πού τούς φιλοξενοῦν! Εἶναι κι αὐτός ἕνας λόγος νά πιστέψη κανείς τήν ὕποπτη προέλευσι τῶν «ἀποπειρῶν» αὐτῶν. Γιατί εἶναι πασίγνωστον ὅτι ὁ Σιωνισμός θέλει νά καταστήση τήν Διασπορά του, παντοῦ «Κράτος ἐν Κράτει».

Μετά τήν π.χ. ἀναγνώρισι τοῦ δικαιώματος τῆς «διοικήσεως» τῶν ἐδῶ 'Εβραίων νά... σηκώνουν φόρους χωριστούς ἀπό τούς φόρους τοῦ 'Ελληνικοῦ Κράτους, ἀπό τά μέλη τῆς κοινότητος – πρᾶγμα πού ἔχει γίνει καί στήν Γαλλία καί ἀλλοῦ – θέλουν τώρα νά ἱδρύσουν καί... δική τους ἀστυνομία, ἐκεῖ τουλάχιστον!

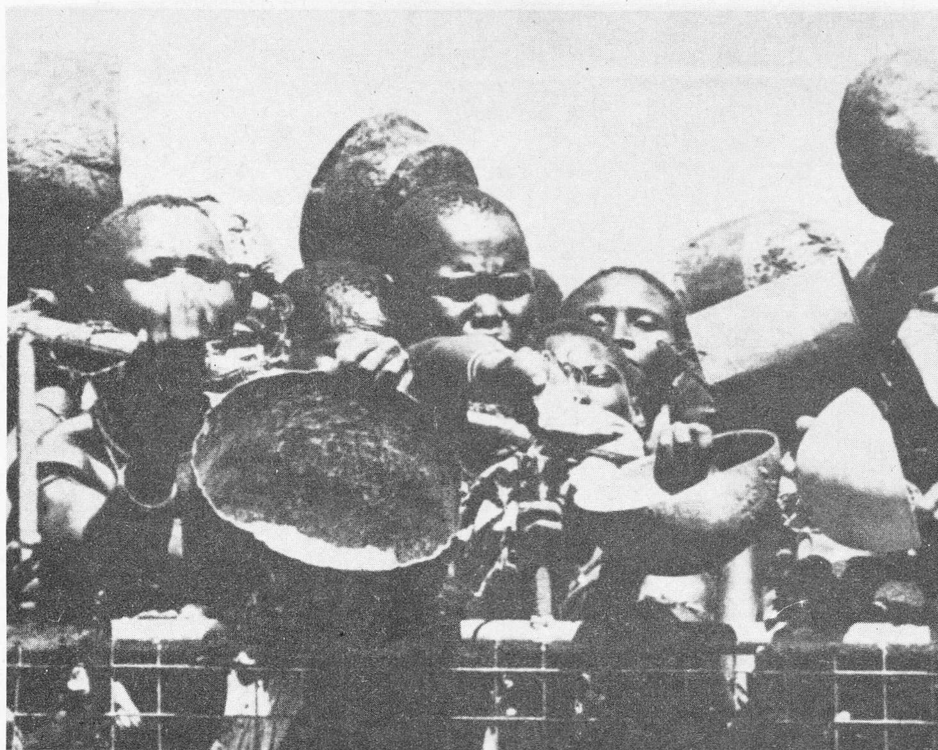
Καί ναί μέν οἱ κυβερνήσεις εἶπαν ὅτι αὐτό εἶναι «ἀπαράδεκτο» (γιά φαντάσου!) ἀλλά οἱ διοικοῦντες τούς «φιλοξενουμένους» τίς ἀγνοήσαν. "Ηδη τά πρῶτα συμπτώματα ἐπιθέσεων ὀργανωμένων νέων, μέ βιτριόλια(!) καί τραυματισμούς ἐναντίον πολιτῶν ἔγιναν, στήν Γαλλία κυρίως, ἀλλά καί στό Βέλγιο!

"Αν αὐτό ἀφεθῆ νά περάση, ὑπό τήν ἐπιρροή τοῦ σιωνιστικοῦ καί τοῦ κατευθυνομένου τύπου, εἶναι βέβαιο ὅτι ὅ,τι ἔχει ἀπομείνει ἀπό τήν ἔννοια τοῦ κράτους, ὅσον ἀφορᾶ στά κυριαρχικά του δικαιώματα θά ἔχη καταρρακωθῆ. Καί ὁ Σιωνισμός θά ἔχη ἱδρύσει πλέον τίς δικές του Σιών, μέσα σέ κάθε κράτος, κάθε πόλι, κάθε κοινωνία!

"Υστερα δέν θά μένη παρά νά ἐπισημοποιηθῆ τό γεγονός. Νά παραδοθῆ καί ἡ κυβέρνησις στούς «πατέρες τῆς Σιών»...

Οὐγκάντα, Σεπτέμβριος 1980

Λέτε νά περνοῦσαν χειρότερα ἐπί Ἴντι Ἀμίν ΝΤΑΝΤΑ;

ΤΟΥΡΚΙΑ:

Τό τελευταῖο χαρτί!

῞Οπως εἴχαμε προβλέψει ἀπό τόν ᾿Οκτώβριο 1978, ὁ τουρκικός στρατός ἐπενέβη, γιά τρίτη φορά (1961, 1970, 1980) στήν Τουρκική πολιτική! Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὅλα τόν ὠθοῦσαν – καί ὅλοι! – γιατί ἡ διάλυσις τοῦ κράτους καί τῶν χαρακτηριστικῶν του ἦταν ἐμφανής. ᾿Αλλά τά πράγματα εἶναι πλέον διαφορετικά ἀπό τίς ἄλλες φορές. Σήμερα, ἡ Τουρκία, χώρα μωαμεθανική βασικά, παρ᾿ ὅλη τήν «κεμαλική κληρονομία», ἔχει ὑποστῆ τίς ἴδιες μετουσιώσεις πού εἶχε ὑποστῆ ἡ Περσία τοῦ Σάχη. ῾Η προσπάθεια ἐκσυγχρονισμοῦ διά τῆς βίας, εἶχε σάν ἀποτέλεσμα τήν θραῦσι τῶν ψυχικῶν συνεκτικῶν κρίκων τῶν μαζῶν καί τήν ἀποκοπή τους ἀπό τίς ρίζες καί ἀπό τό περιβάλλον τους, χωρίς ὅμως νά ἐνσωματωθοῦν σέ κάποιο νέο πλαίσιο.

῾Η ἀναβίωσις τοῦ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ ἀφ᾿ ἑνός, τοῦ πολιτικοῦ ἀφ᾿ ἑτέρου, ὁδηγοῦν μοιραῖα τήν χώρα σέ ἐκρηκτική διάλυσι καί σέ γέννησι νέων πραγματικοτήτων, τίς ὁποῖες οὔτε ὁ στρατός δέν θά μπορέση νά προλάβη.

Εἶναι αὐταπόδεικτο ὅτι ἕνα ἀπό τά ἑξῆς θά συμβῆ: α) *῾Ο στρατός θά ἀναγκασθῆ νά κυβερνήση τήν χώρα ἐπ᾿ ἀόριστον,* ἐφ᾿ ὅσον τά πολιτικά προβλήματα τῆ Τουρκίας δέν εἶναι ἀπ᾿ αὐτά πού λύονται μέ «νέα Συντάγματα» καί μέ νέους ἐκλογικούς νόμους! ῾Η ἀποκατάστασις τῆς τάξεως θά εἶναι ὁπωσδήποτε ἐλλειπής καί προβληματική, γιατί οἱ ἀπελπισμένες μᾶζες τῶν συνοικιῶν δέν ἔχουν τίποτα καί νά χάσουν. ῞Ας μή λησμονῆται ὅτι καί πρίν ἀπό τήν ἐπέμβασι, πάλι ὁ στρατιωτικός νόμος τούς κυνηγοῦσε. Καί αὐτό δέν τούς σταμάτησε. ῎Αν ὑπάρχει τώρα μιά ἀνάπαυλα, εἶναι μόνο σέ ἀναμονή κάποιων ἀνακατατάξεων. Καί *ἄν ὁ στρατός ἀποφασίση νά κυβερνήση τήν χώρα,* μπορεῖ νά εἶναι κανείς βέβαιος ὅτι *θά ἔλθη κάποια στιγμή τό δεύτερο κῦμα ἐπαναστάσεως,* ἀπό ἄλλους, νέους ἀξιωματικούς, πού θά ἀνοίξουν τόν δρόμο σέ ἕνα ἀπό τά δύο ἄκρα: τούς μουσουλμάνους χομεϊνιστάς, ἤ τούς μαρξιστάς. Καί στίς δύο περιπτώσεις, *ἡ Τουρκία θά χαθῆ γιά τήν Δύσι!* β) *῾Ο στρατός θά παραδώση ἀργά ἤ γρήγορα τήν ἐξουσία πάλι στά κόμματα.* Τότε τίποτα δέν θά ἔχη λυθῆ καί ἡ ἔκρηξις τῆς λαϊκῆς ἀναρχίας καί ὀργῆς θά εἶναι θέμα χρόνου μόνο. Πάλι τότε, *ἡ Τουρκία θά χαθῆ γιά τήν Δῦσι...*

Εἶναι λοιπόν φανερό, ὅτι σέ κάθε περίπτωσι, αἱ ὑποδομές τῆς Τουρκίας ἔφθασαν στό τελευταῖο στάδιο ἀντοχῆς τους. Καί ἡ *βιαία ἀλλαγή τους θά γίνη ὁπωσδήποτε σέ λίγο καιρό.*

Καί, ἄς μή κρυβόμαστε πίσω ἀπό τό δάκτυλό μας. Γιά τήν ᾿Ελλάδα, ἡ δορυφοροποίησις τῆς Τουρκίας ἀπό τήν ΕΣΣΔ θά ἦταν ἡ μόνη περίπτωσις νά ἡσυχάση ἀπό τόν τουρκικό ἐπεκτατισμό, ἐφ᾿ ὅσον ἡ ἐξωτερική πολιτική της θά γινόταν στό Κρεμλῖνο πλέον!

᾿Ακόμη θά ἐτίθετο ἔτσι τέρμα στά μόνιμα διλήμματα τῆς Δύσεως καί στήν διελκυστίνδα ᾿Ελλάς-Τουρκία, ὑπέρ τῆς ᾿Ελλάδος...

●

Εἰσαγωγή στήν Κοινωνική Ψυχολογία

Τοῦ
Gustave Thibon

Συχνά μοῦ ὑποβάλλουν τό ἐρώτημα:
- Εἴσαστε τῆς Δεξιᾶς ἤ τῆς Ἀριστερᾶς;
Σ' αὐτές τίς ἐρωτήσεις ἀπαντῶ ἀμέσως...
- Τί ἀκριβῶς ἐννοεῖτε σάν δεξιά καί σάν ἀριστερά;

Οἱ ἀπαντήσεις πού λαμβάνω ἐπιβεβαιώνουν τήν γνώμη μου ὅτι μέσα στό μυαλό τοῦ μεγαλυτέρου μέρους τῶν θνητῶν οἱ ἰδέες τῆς δεξιᾶς καί τῆς ἀριστερᾶς ἔχουν μετασχηματισθεῖ σέ ἕνα παράδοξο σύννεφο προλήψεων καί αὐταπατῶν. Προσωπικά ἐνθυμοῦμαι ὅτι ὅταν ὑπεστήριζα πώς μόνον μέ τήν δημιουργία μιᾶς καινούργιας ἀριστοκρατίας θά εὑρίσκαμε τήν σωτηρία μέ ἀντιμετώπισαν σάν ἕνα μισητό ἀντιδραστικό καί σάν τρομερό Σοσιαλιστή διότι ἐξέφραζα κάποια ἀμφιβολία ἀναφορικά μέ τήν νομιμότητα τῆς καθαρά καπιταλιστικῆς ἰδιοκτησίας.

Κατά τήν ἄποψί μας δύό μεγάλες πηγές λάθους συνεισφέρουν σ' αὐτόν τόν χῶρο γιά νά συγχύσουν καί νά διαστρέψουν τά πνεύματα.

Ἡ πρώτη συνίσταται στό νά θεωρῇ ὁρισμένα κοινωνικά προβλήματα πού ἔχουν ἕνα ἀθάνατο περιεχόμενο ὄχι πλέον ὅπως θά συνέφερε σέ σχέσι μέ τούς πρωταρχικούς ρόλους τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἀλλά ἀποκλειστικά ἀπό τήν ἄποψι ἐκείνου τοῦ τερατώδους - καί σχετικά προσφάτου - κακοῦ τό ὁποῖο δημιουργεῖται ἀπό τήν ἀπόλυτη κυριαρχία τοῦ χρήματος. Ὑπάρχει σ' αὐτήν ἕνα ἀστείρευτο ὀρυχεῖο ἀμφιβολιῶν. Ἀπό τήν μία πλευρά, πάρα πολλοί ἄνδρες τῆς δεξιᾶς ποντίφηκες καί ἐπιτήδειοι τοῦ Καπιταλισμοῦ φαντάζονται τούς ἑαυτούς των νά ἐνσαρκώνουν τίς ἀξίες τῆς τάξεως καί τῆς σταθερότητος· ἀπό τήν ἄλλη πάρα πολλοί ἄνδρες τῆς ἀριστερᾶς καλυπτώμενοι κάτω ἀπό τό πέπλο τοῦ ἰδανικοῦ τῆς δικαιοσύνης καί τῆς προόδου εἶναι ὑπερβολικά εὐτυχεῖς νά κατακτήσουν τίς αἰώνιες ἰδέες τῆς ἐξουσίας καί τῆς ἱεραρχίας διά μέσου τῆς ψευδοαστικῆς τάξεως καί τῆς τυραννίας τῶν χρημάτων.

Εὐαγγελιζόμεθα τήν ἀναγκαιότητα μιᾶς ὑγειοῦς κυριαρχίας ἐκλεκτῶν ἀνεξαρτήτου ἀπό τά ἀναμασήματα καί τίς ἰδιοτροπίες τῆς μάζης;

Ἀμέσως θά μᾶς κατατάξουν στήν κατηγορία τῶν ἐχθρῶν τοῦ λαοῦ, ἡ ὑπόθεσίς μας θά συνδεθῇ μέ ἐκεῖνες τῶν οἰκονομικῶν δυνάμεων ἤ τῶν ὀκνηρῶν ἐκφυλλισμένων ἀστῶν.

Ὅμως παραγνωρίζεται ἕνα πρᾶγμα. Ἡ ἐλίτ γιά τήν ὁποία ὁμιλοῦμε ἔχει ἐλάχιστες σχέσεις μέ τήν ψευτοαριστοκρατία τῶν ἀφεντάδων καί τῶν ἐκμεταλλευτῶν τῆς στιγμῆς· καί σχεδόν ὁλόκληρη πρέπει ἀκόμη νά δημιουργηθῇ. Κατηγοροῦμε μιά ὁρισμένη ἰδεολογία τῆς Δεξιᾶς ἡ ὁποία δέν ἔχει ἄλλες βλέψεις ἀπό τό νά διασώσῃ, μέ τό πρόσχημα ὅτι ἀντιτίθεται στήν ἀναρχία, ὁρισμένα πλεονεκτήματα ὑλικά καί οἰκονομικά κατά ἀποκλειστικότητα. Ἀλλά δοκιμάζουμε μιά παρομοία ἀποστροφή γιά ἐκείνη τήν ἰδεολογία τῆς ἀριστερᾶς ἡ ὁποία ἀποσκοπεῖ ἀ π ο κ λ ε ι σ τ ι κ ά στό νά διακηρύττῃ τά ἴδια πλεονεκτήματα γιά ὅλους τούς ἀνθρώπους. Καί στίς δύο περιπτώσεις τό ἀπόλυτο ρεκόρ τῆς ὕλης καί τοῦ χρήματος - μοιραία ρίζα ἀδικιῶν, διαφθορῶν καί συμπλοκῶν - δέν κλονίζεται στό παραμικρό.

Οἱ φιλοδοξίες μας εἶναι περισσότερο βαθειές. Ἐμεῖς ἐπιθυμοῦμε μιά κεντρική ἀνανέωσι τῆς κοινωνίας πού νά εἶναι σέ θέσι νά ἐξασφαλίσῃ στούς ἀνθρώπους ὅλων τῶν βαθμίδων τῆς κοινωνικῆς κλίμακος μιά πλατειά ἀνεξαρτησία μπροστά στό χρῆμα. Μέ ἄλλα λόγια θέλουμε νά ἀντικαταστήσουμε τό κριτήριο τῆς προσπαθείας ἑνός ἀνθρώπου καί τῆς θέσεως του στήν ἱεραρχία, τοποθετῶντας τίς ζωτικές καί πνευματικές ἀξίες στήν θέσι τῶν οἰκονομικῶν ἀξιῶν. Εἴμεθα τόσο λίγο ἀστοί, μέ τήν δυσφημιστική σημασία τοῦ ὅρου ὥστε δέν εἶναι δυνατόν νά κατηγορηθοῦμε ὅτι θέλουμε νά ἀστικοποιήσουμε τόν λαό. Ἀπεναντίας θέλουμε νά ξεαστικοποιήσουμε τόν ἴδιο τόν ἀστό.

Ἄν ὁ Σοσιαλισμός συνίσταται στήν ἀναχαίτησι τῶν ὑπερβολῶν τοῦ Φιλελευθέρου καπιταλισμοῦ πρός ὄφελος τῆς κοινότητος καί τῶν φυσικῶν ἱεραρχιῶν, εἴμεθα σοσιαλιστές. Ἀλλά ἄν συνίσταται στήν καταστροφή τοῦ Φιλελευθέρου καπιταλισμοῦ πρός ὄφελος τοῦ κρατικοῦ καπιταλισμοῦ περισσότερο ξένου στίς βαθειές ἀνάγκες τοῦ ἀνθρώπου, δέν εἴμεθα πλέον σοσιαλιστές. Ἐάν πρόκειται νά ἀπορροφηθῇ τό προλεταριάτο ἐπιτρέποντας στόν καθένα νά διεξαγάγῃ ἕναν ὀργανικό ρόλο σέ μιά ὀργανωμένη κοινωνία καί νά ἀναπτύξῃ τήν προσωπικότητά του διά μέσου τῆς ἐργασίας του, εἴμεθα σύμφωνοι. Ἄν ὅμως πρόκειται νά ἀντικαταστήσουμε τήν ἀνασφάλεια τῶν προλεταρίων μέ τήν νεκρή ἀσφάλεια ἀραχνιασμένων ὑπαλλήλων, δίχως ἀνθρώπινο περιβάλον καί δίχως ζωντανούς δεσμούς μέ τήν ἀποστολή των, περισσότερο ἀσταθεῖς καί περισσότερο ἀνευθύνους ἀπό τούς ἐγωϊστές ἀστούς, ὅλα ὅσα γνωρίζωμε διά τόν ἄνθρωπο, ὅλα ὅσα ἀγαποῦμε στόν ἄνθρωπο θά ἐπαναστατοῦσαν ἐναντίον αὐτῆς τῆς μορφῆς «προόδου».

Ὁ καπιταλισμός εἶναι σάν ἕνα τραπέζι ὅπου νοθευμένες

→

τροφές σερβίρονται σέ ἕναν περιορισμένο ἀριθμό ἀτόμων. Ἀτυχῶς πολλοί ἐπαναστᾶτες δέν ἔχουν ἄλλη φιλοδοξία ἀπό τό νά πολλαπλασιάσουν στό ἄπειρο τόν ἀριθμό τῶν προσκεκλημένων ἐκείνης τῆς ἑορταστικῆς κακοηθείας.

Ὅσο γιά μᾶς θέλουμε νά ἀνατρέψουμε τό τραπέζι γιά νά προσφέρουμε στούς ἀνθρώπους μιά πιό ἀνθρώπινη τροφή.

Τό δεύτερο λάθος συνίσταται στόν καθορισμό μιᾶς ἀπολύτου ἀντιθέσεως ἀνάμεσα στήν δεξιά καί τήν ἀριστερά, ὅταν αὐτές οἱ δύο ἰδέες ἀναλόγως τοῦ μέτρου πού ἀνταποκρίνονται σέ ἕνα πραγματικό στόχο ἐπεισέρχονται ἡ μία μέσα στήν ἄλλη καί ἀλληλοσυμπληρώνουν τήν ἑνότητα τῆς ζωῆς.

Τό νά κολλοῦμε πάνω σέ κάθε διανοητή τήν τελεσίδικη ἐττικέτα τοῦ δεξιοῦ ἤ ἀριστεροῦ εἶναι μία παράξενη κατάχρησι. Στήν πραγματικότητα κανένας αὐθεντικός ὁδηγός τῆς ἀνθρωπότητος ἀνήκει μέ τρόπο ἀπόλυτο καί κατηγορηματικό στήν δεξιά ἤ στήν ἀριστερά. Ἀνήκει στήν δεξιά ἤ στήν ἀριστερά ἀναλόγως τῶν καιρῶν, τῶν τόπων, τῶν περιστάσεων καί τῶν διαφορετικῶν πραγματικοτήτων οἱ ὁποῖες τόν ἀπασχολοῦν.

Ὁ Bossuet σάν παράδειγμα εὑρίσκεται δεξιά ὅταν διακηρύσει τήν Θείαν ἐξουσίαν τοῦ Βασιλέως; Ἀλλά μήπως εὑρίσκεται ἀριστερά ὅταν καταγγέλει τόν δολοφόνο ἐγωϊσμό τῶν πλουσίων; Εἶναι ἀπαραίτητο νά ἀνήκης στήν ἀριστερά γιά νά πάρης τό μέρος τοῦ πραγματικοῦ λαοῦ πού ὑποφέρει καί ἀγωνίζεται; Ἡ μήπως ὅταν ἀντιστέκεσαι στό λυσσασμένο γιά νά καταστρέψη καί νά κυριαρχήση κάθαρμα σημαίνει ὅτι ἀνήκεις στήν δεξιά;

Σέ τελευταία ἀνάλυσι οἱ ἰδέες τῆς ἀριστερᾶς καί τῆς δεξιᾶς ἔχουν σχετική καί μόνον σημασία. Αὐτό πού εἶναι πρωταρχικό εἶναι ἡ πραγματοποίησις μιᾶς ζωτικῆς συνθέσεως τῶν διαφόρων στοιχείων (ἐλευθερία καί ἐξουσία, ἰσότητα καί ἱεραρχία κλπ.) πού οἱ δύο ἀντίπαλες ἰδεολογίες διαθέτουν.

Diagnostics. Essai de physiologie sociale.
«Ἐκδοσις Génin, Παρίσι

Μετάφρασις:
Θ. Μανιάτης

ΝΕΑ ΣΚΕΨΙΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΝΕΟ ΔΡΟΜΟ

«'Αναγέννησις τῆς Δύσεως»

«'Η ἀναπνοή ἑνός αἰῶνος ἀδυνατίζει βαθμιαῖα καί σβύνει στήν αἰώνια σιωπή ἐνῶ ἀρχίζει κανείς ν' ἀκούη τήν ἀναπνοή ἑνός ἄλλους αἰῶνος», ἔγραφε ὁ Σατωμπριάν.

Σ' αὐτόν τόν κόσμο, ὅπου μιά δεκαετία κάνει στά γεγονότα καί στά πνεύματα τήν δουλειά ἑνός αἰῶνος, ἡ ἐξουσία ἀνῆκε ἀπό τό 1958 ὡς τό 1968 στούς τεχνοκράτας, ἀπό τό 1968 ὡς τό 1978 στούς ἰδεαλιστάς.

Καί μετά τό 1978;

Καί μετά τό 1978 ἀρχίζει ὁ καιρός, ὄχι τῶν ἐπαναστατῶν, ἀλλά τῶν συντηρητικῶν, δηλαδή ὁ καιρός μιᾶς «συντηρητικῆς ἐπαναστάσεως». Δέν ὑπάρχει θέμα νά σκέπτεται κανείς ὅπως τό 1848, ἀλλά συγχρόνως ὅπως πρίν τό 1789 καί ὅπως τό 2100. Οἱ ἐπιστημονικές κατακτήσεις καί ἡ ἐμφάνισις νέων ρευμάτων σκέψεως «μακρᾶς μνήμης», ἑτοιμάζουν ἕνα κόσμο, ὅπου οἱ πιέσεις τῶν «οὐτοπιῶν» θά μειωθοῦν καί ὅπου οἱ «μεσαιωνικοί» ἰδεολόγοι θά βρεθοῦν χωρίς δουλειά. Πρᾶγμα τό ὁποῖον ἄλλωστε ἐξηγεῖ τήν σημερινή νευρικότητά τους. Συγχρόνως, εἶναι πιθανόν ὅτι, μέ τό ἴδιο ρεῦμα, ἡ ἀρχαία ἔννοια τοῦ εὐρωπαίου ἀνθρώπου, ἐπί καιρό κρυμμένη στό ὑποσυνείδητο, θά ξανανεβῆ στήν ἐπιφάνεια. Ἤδη ἀνεβαίνει...

'Εάν ὁ μαρξισμός δέν εἶναι, σέ τελική ἀνάλυσι, τίποτ' ἄλλο παρά ἡ ἐκλαϊκευμένη δευτέρα παρουσία μεταφερομένη σ' ἕναν ἱστορικό μεσσιανισμό, τότε συμπληρώνει ἕνα κύκλο δύο χιλιάδων χρόνων... Αὐτός ὁ ἱστορικός κύκλος τῶν δύο χιλιάδων χρόνων εἶδε τόν θρίαμβο τῆς νέας νοοτροπίας ἐπί τῆς ἀρχαίας.

'Η νέα βλέπει τόν κόσμο σάν βασική ἀδικία. 'Η ἀρχαία δέν πιστεύει στήν ὕπαρξι τῆς ἀπολύτου δικαιοσύνης. 'Η νέα θέλει νά σταματήση τό ρεῦμα τῆς 'Ιστορίας. Δέν δίνει ἄλλη ἔννοια σ' αὐτήν ἀπό τήν δική της θέλησι νά ζήση ἐντατικά. Αὐτές οἱ δύο νοοτροπίες, μέσα στήν ἀντίθεσί τους, εἶναι ἡ ἀνθρωπότης. 'Αλλά ὅταν ἡ μία κυριάρχησε τόσο ἀπόλυτα στήν ἄλλη, ὥστε νά φθάση στό σημεῖο νά ἀρνῆται τήν ὕπαρξί της, δέν παράγει τότε πλέον παρά *ὑποανθρωπότητα.* 'Εκεῖ εἶναι ἡ κατάστασις, μέ τήν συμπλήρωσι τοῦ κύκλου.

Καί τό ἐρώτημα πού τίθεται ἀπό τήν κρίσι τῆς κυριαρχούσης ἰδεολογίας εἶναι: Μιά οἰκουμενική ἰδεολογία εἶναι δυνατόν νά ὑπάρξη; Εἶναι ἀνθρώπινη ἡ σύλληψις μιᾶς οἰκουμενικῆς ἰδεολογίας;

Δέν εἶναι δυνατόν νά θριαμβεύση *μία* ἰδεολογία, παρά μόνον ἄν ἡ ἀνθρωπότης συρρικνωθεῖ σέ *μία* νοοτροπία, σέ μία μοναδική κατασκευή. 'Αλλά αὐτό προϋποθέτει τό νά μήν ὑπάρχουν ἐξ ὑπαρχῆς φυσικές διαφορές μεταξύ τῶν ἀνθρώπων. Ὅτι δέν ὑπάρχουν διαφορετικοί πολιτισμοί στός λαούς. Δέν μπορεῖ νά θριαμβεύση *μία* ἰδεολογία, παρά μόνον ἄν ἡ ἀνθρωπότης πάψη νά ἀποτελεῖται ἀπό μία συμφωνία πολιτισμῶν, μιά πλειάδα νοοτροπιῶν, λαῶν, προσωπικοτήτων, γιά νά μετουσιωθῆ στήν σιωπή μιᾶς μάζας...

Καί ἐπιπλέον ἐρώτημα: 'Η ἐμποροκρατική ἰδεολογία τοῦ «ἀστισμοῦ», (δηλαδή τό ἐμπόριο ἰσοπεδωτής τῶν κινήτρων καί τοῦ τρόπου ζωῆς) δέν εἶναι ἡ ἄλλη πλευρά τοῦ μεταλλείου τῆς συρρικνώσεως αὐτῆς;

Στό σημεῖο αὐτό τῆς σκέψεως, φθάνει κανείς στό συμπέρασμα ὅτι ὁ «ἀστισμός» καί ὁ μαρξισμός ἀπορρίπτονται καί οἱ δύο, ὡς διπλᾶ ἀντίθετοι μέ τήν ἔννοια τῆς ἀνθρωπότητος καί τῆς ἐπιλεκτικῆς καί τοῦ «ἀριστοκρατισμοῦ».

'Ο *«ἀριστοκρατισμός»* εἶναι ἡ ἔννοια τῶν διαφορῶν καί τῶν ριζῶν, τό ρίζωμα κάθε ἀνθρώπου σέ μιά δική του 'Ιστορία, τοῦ κάθε λαοῦ σ' ἕνα δικό του πολιτισμό καί τοῦ κάθε πολιτισμοῦ σέ μιά δική του νοοτροπία. 'Η ἔννοια πολλῶν εἰδικῶν διανοητικῶν κατασκευῶν. Μιά *διαφοροποιός* ἄποψις τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ κόσμου, τοῦ πεπρωμένου, χαραγμένη ἀνεξίτηλα στίς παραδόσεις καί στίς διανοητικές δομές τῶν λαῶν πού ἀπορρέουν ἀπό τήν εὐρωπαϊκή ἀρχαιότητα.

'Απ' αὐτό τό ὑψηλό σημεῖο παρατηρήσεως, τό ὁποῖον εἶναι πραγματικά τό ὑψηλότερο δυνατό, γιατί κυριαρχεῖ ἐπάνω σέ ὁλόκληρη τήν 'Ιστορία τῆς Δύσεως, τό ἔπαθλο φαίνεται καθαρά ὅτι εἶναι ἕνα:

'Η ἀνάστασις τοῦ πνεύματος τῆς 'Αρχαίας Εὐρώπης, ἡ συνειδητοποίησις μιᾶς κληρονομίας, γιά νά ἐπαναδημιουργηθῆ ὑπό νέες μορφές.

'Η ἀποτυχία τοῦ πολιτικοῦ σχεδίου τοῦ 'Ισοπεδωτισμοῦ, τό 1978, ἄνοιξε μιά κρίσι τῆς σκέψεως καί τῆς «κουλτούρας» τῆς 'Αριστερᾶς. Μέ τήν κρίσι αὐτή, δέν γίνεται ἄλλος λόγος πλέον παρά γιά «ἀναδιάρθρωσι», «πλύσι ἰδεῶν», «κινητοποίησι φαιᾶς οὐσίας» καί «διανοητική ἀναζήτησι». Στό ἀριστερό περιοδικό «Νουβέλ 'Ομπσερβατέρ», ὁ Ζάν Ντανιέλ γράφει: «'Η ἀριστερά βρίσκεται στό σημεῖο ὅπου χάνει τήν πνευματική ἐξουσία». Στήν γνωστή κρυπτοαριστερή «Μόντ», ὁ Πιέρ Βιανσόν-Ποντέ ἔγραψε: «Μιά Νέα Δεξιά γεννᾶται ἀνάμεσά μας». Καί ἡ Γαλλική 'Ακαδημία ἔδωσε πράγματι τό μεγάλο βραβεῖο της στό βιβλίο τοῦ 'Αλαίν ντέ Μπενουά «'Από τά δεξιά». Οἱ συγγραφεῖς 'Αντρέ Χαρίς καί 'Αλαίν ντέ Σεντουῦ ἔθεσαν τό ἐρώτημα: «Ποιός δέν εἶναι δεξιός», ἀναλύοντας τούς παραλληλισμούς μεταξύ τῶν «ἀναθεωρήσεων» τοῦ πολιτικοῦ ἡγέτου τῆς 'Αριστερᾶς Ζάκ 'Ατταλί καί τοῦ 'Αλαίν ντέ Μπενουά...

Μέσα σ' αὐτήν τήν μεγάλη ἀνακατανομή τῆς τράπουλας, ὑπῆρχε μιά ἀπουσία: τῆς ὁμάδος τῶν «νέων φιλοσόφων» τῆς 'Αριστερᾶς τῶν ἀναθεωρητῶν τῆς 'Αριστερᾶς, ἀλλοφύλων ὅλων, ὅπως ὁ Μπερνάρ 'Ανρί-Λεβύ, ὁ 'Αντρέ Γκλούξμαν κ.ἄ.), οἱ ὁποῖοι εἶχαν κάμει τήν παταγώδη «ἀναθεωρητική»

→

ΝΕΑ ΣΚΕΨΙΣ
Γιά ἕνα ΝΕΟ ΔΡΟΜΟ

εἴσοδό τους τό 1977 (μέ ἄμεση — καί κατευθυνομένη — ἀπήχησι!). 'Απουσία μέ σημασία. Οἱ «νέοι φιλόσοφοι» ἔβλεπαν, σέ κάθε μορφή ἐξουσίας «τό ριζικό καί τραγικό κακό τῆς 'Ιστορίας». Καί ἐπαναστατοῦσαν, σέ τελική ἀνάλυσι, ἐναντίον κάθε μορφῆς κοινωνίας, γιατί (ἔλεγαν) «δέν ὑπάρχει κοινωνία χωρίς κυριαρχία καί ὁ πόθος τῆς αὐτονομίας κάθε ἀτόμου, εἶναι ἀντίθετος πρός κάθε μορφή καί κάθε ὅρο ὀργανωμένης κοινωνικῆς συμβιώσεως»!!!

(Δηλαδή καταλαβαίνει κανείς ἄνετα τήν σκοπιμότητα τῶν ἰσχυρισμῶν αὐτῶν, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν τά γνωστά κίνητρα καί τούς σκοπούς τῆς ἰδέας πού ἐξυπηρετοῦν, λόγω «φύσεως»!).

Τά συνθήματα τοῦ Μπερνάρ 'Ανρί-Λεβύ: «Στραγγαλισμός τῆς αἰσιοδοξίας», θωράκισις μέ ἀπαισιοδοξία», «μέθη μέ ἀπελπισία», (μηδενιστικά καί ἀνάλογα τῆς πηγῆς τους!) μεταφράζουν τήν ἀποτυχία τῶν δυό χιλιάδων χρόνων καί τόν μυστικιστικό μηδενισμό της, μέ τήν πίκρα τοῦ ἀπογοητευμένου ἐπαναστάτου, τοῦ τρόμου μπροστά στήν ἀδάμαστη ἰσχύ τοῦ «κοινωνικοῦ δεσμοῦ» καί τῆς ἐνδόμυχης ἀνικανότητός του νά δεχθῆ τήν πραγματικότητα. 'Ο Λεβύ καί ὁ Γκλούξμανν (καί οἱ ὅμοιοί τους), ἀποκαλύπτονταν διάδοχοι τῆς γνωστῆς «Σχολῆς τῆς Φρανκφούρτης» (μηδενιστικῆς ὁμάδος τοῦ 18 αἰῶνος), θέτοντας ὡς ἀρχή ὅτι «οἱ σχέσεις ἐξουσίας εἶναι τό ἀπόλυτο κακό, ὅτι τό κακό εἶναι προορισμένο νά ἀναπαράγεται καί ἡ μόνη δυνατότης τοῦ ἀνθρώπου νά μήν προσθέτη κακό στό κακό, εἶναι νά ἐξακολουθήση νά πιστεύη σέ ἕνα ἱστορικό τελικό σκοπό, ἀκόμη — καί ἰδίως - ἄν δέν πιστεύη στή ὕπαρξί του, γιατί ἡ προσμονή εἶναι ἡ ἴδια γόνιμη καί δραστήρια, ἐξασφαλίζοντας μέ τήν συνεχῆ ἄρνησι τόν ἄνθρωπο ἀπό τούς κινδύνους τῆς καταφάσεως»!!!

Οἱ ἄνθρωποι καί ἡ αὐστηρή νόησις πού προσπαθοῦν νά οἰκοδομήσουν μιά νέα κοινωνική φιλοσοφία, βρίσκονται βέβαια ἔξω ἀπ' αὐτές τίς ἀλλοπρόσαλλες ἀπόψεις.

Πράγματι, δέν ἀρκεῖ πλέον — γιά νά ἀρνηθῆ κανείς τόν μαρξισμό — νά καταγγέλλη φιλολογικά τά Γκούλαγκ καί νά κατηγορῆ τίς πονηρίες καί τήν ἄρνησι τῆς ἐννοίας τῆς ζωῆς τοῦ Μάρξ. 'Η ἀντίθεσις μεταξύ τῶν «νέων φιλοσόφων« καί τῶν μαρξιστῶν δέν θίγει τήν βάσι τῆς δηλητηριασμένης ὑποδομῆς πού φύτεψε ὁ Ρουσώ μέ τήν λανθασμένη ἰδέα του: ὅτι ὁ ἄνθρωπος γεννᾶται τέλειος καί ὅτι ἡ κοινωνία καί ὁ πολιτισμός τόν διαστρέφουν...

Δέν ἀρκεῖ (ἀκόμη λιγώτερο) νά ἰσχυρίζονται ὅτι «ἀρνοῦνται κάθε εἶδος ἰδεολογίας», ὅπως ἄλλωστε προτείνουν καί οἱ νεοφιλελεύθεροι τῆς «ἀμερικανικῆς σχολῆς οἰκονομίας» καί οἱ ὀπαδοί τους στήν Εὐρώπη. «'Η πίστις ὅτι μέ ὅλο καί πιό τέλεια μέσα ἐρεύνης, θά κατορθωθῆ ἡ ἀνεύρεσις τῆς 'Αληθείας αὐτῆς καθαυτῆς εἶναι λανθασμένη προοπτική» γράφει ὁ Μισέλ Ποντατόφσκυ («Τό μέλλον δέν εἶναι γραμμένο πουθενά» — ἐκδ. 'Αλμπέν Μισέλ — 1978)...

Τό ζήτημα εἶναι νά «κόψη» κανείς *θετικά* μέ τόν μαρξισμό (καί ὄχι μόνον «ἀρνητικά»), ἀντιπαραθέτοντας, σέ μιά σκέψι καταδικασμένη ἀπό τά γεγονότα, μιά ἄλλη σκέψι, βασισμένη στήν πραγματικότητα πού ἀποκαλύπτουν οἱ ἐπιστῆμες τῆς ζωῆς.

Αὐτή ἡ προσπάθεια ἄρχισε ἀπό τούς νέους διανοητάς, σέ πολλά μέρη συγχρόνως, συλλογικά καί μεταξύ αὐτῶν, στόν κύκλο τῶν ἐρευνητῶν τοῦ G.R.E.C.E., γύρω ἀπό μερικές καθαρές ἀρχές:

α) Τήν σχετικότητα τῶν ἠθῶν, τῶν ἐθίμων, τῆς ἠθικῆς, τῶν βάσεων τοῦ δικαίου, τῶν αἰσθητικῶν κανόνων, τῶν συμπεριφορῶν πρός τά ἱερά.

β) Τήν ἀναγνώρισι τῆς διαφοροποιήσεως τοῦ Κόσμου.

γ) Τήν ἄρνησι τοῦ ὁλοκληρωτισμοῦ, τῶν μονισμῶν, τῶν συρρικνώσεων, τοῦ ἰσοπεδωτισμοῦ, τοῦ οἰκουμενισμοῦ.

δ) Τήν πολιτιστική σχετικότητα καί τήν διαφοροποίησι τῶν κληρονομιῶν καί τά συνεπαγόμενά τους, τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν εἰδικῶν ἀξιῶν τοῦ πολιτισμοῦ μας, τοῦ ἐνδιαφέροντος γιά τό ἀρχαῖο παρελθόν μας, καί τῆς θελήσεως νά δημιουργηθοῦν νέοι κανόνες, ἱκανοί νά λύσουν τήν παροῦσα κρίσι, μετουσιώνοντάς την σέ μιά ἵδρυσι Νέας Πολιτείας.

Στήν ρίζα αὐτῶν τῶν σκέψεων, βρίσκεται μιά ἀνάλυσις τῆς κρίσεως πολιτισμοῦ στίς κοινωνίες τοῦ σήμερα, βασισμένες ἀποκλειστικά σέ οἰκονομικές ἀξίες.

Σύμφωνα μέ τήν κριτική αὐτή: «'Η ΕΣΣΔ καί οἱ Η.Π.Α. εἶναι οἱ δύο ὄψεις τοῦ μεταλλίου τῆς ἀνυπαρξίας: ἴδια τεχνοκρατικά ἐνδυναμωμένη ἀπό τήν ἡγεμονία τῆς οἰκονομικῆς ἐξουσίας, ἴδιος ὑλισμός στήν πρᾶξι καί στήν θεωρία, ἴδιος ἀπώτερος σκοπός ἑνός παραδείσου μαζικῆς καταναλώσεως, ἴδια ἄρνησις τῶν ἀξιῶν ἄλλων ἀπό τίς οἰκονομικές, ἴδια συρρίκνωσις τῆς προσωπικότητος τοῦ ἀνθρώπου στήν ὁριζοντία διάστασι τοῦ «ἐργάτου-καταναλωτοῦ».

Τό ρωσοαμερικανικό ἰδεολογικό κενό ἐπεξετάθη καί στήν Εὐρώπη. Μιλᾶ κανείς γιά τίποτ' ἄλλο ἀπό ἐργασία καί ἀγοραστική δύναμι; Κάθε συζήτησις ἤ λόγος, ἰδιωτικός ἤ δημόσιος, προϋποθέτει τό χρῆμα σάν ἱερότητα. Τό νά ἔχη κανείς καί νά φαίνεται ὅτι τό ἔχει, κατέληξε νά γίνη τό κίνητρο καί ὁ σκοπός κάθε κοινωνικῆς ζωῆς.

'Η παραδοσιακή ἀποστολή τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Πνεύματος ὑπῆρξε νά μορφοποιῆ, νά δημιουργῆ προσωπικότητες. 'Αλλά, συγκεντρωμένος στήν ἔννοια τοῦ ἐπιπέδου ζωῆς, ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι πλέον παρά ὑποκειμενικός ἐγωϊσμός καί ἀνευθυνότης, πού παρασύρεται στήν διεκδίκισι, χωρίς νά προσπαθῆ νά αὐτοκυριαρχηθῆ ἤ νά κυριαρχῆ τῆς καταστάσεως. Νοιώθοντας κατά βάθος τήν παρανομία-ἀντινομία τῆς θέσεώς του, θεωρεῖ συγχρόνως καί τήν κοινωνία παράνομη καί τό κράτος ὡς «θεία πρόνοια». Αὐτά συμβαδίζουν μέ τήν μαζικοποίησι καί τόν ἰσοπεδωτισμό.

Σ' αὐτόν τόν χαμηλῆς ὑποστάθμης ἡδονισμό τῶν κοινωνιῶν, πού βασίζονται μόνον σέ ἐμπορικές ἀξίες, ἀντιστοιχοῦν φυσικά *ὁ φόβος γιά τό μέλλον* καί μιά ὑπερευαισθησία στά παραμικρότερα ἐμπόδια. 'Αρνεῖται κανείς τίς ἀρχές τῆς θελήσεως, τῆς προσπαθείας, τῆς ὑπερβάσεως τοῦ ἑαυτοῦ του. 'Αρνεῖται κανείς τήν ἡρωϊκή διάστασι τῆς ζωῆς. Μιά «θανατηφόρος χλιαρότης» εἰσβάλλει στά πνεύματα τῶν Δυτικῶν. Αὐτή ἡ χλιαρότης ἐπηρεάζει τήν ἱκανότητα δράσεως καί συγχρόνως ἀποδυναμώνει τήν ἱκανότητα νά χαίρεται κανείς τήν ζωή. Αὐτό τό *κλίμα ἀνυπαρξίας,* ἀτομικό καί συλλογικό, μεταφράζεται — τελευταῖο στάδιο αὐτοκτονίας — σέ μιά ἄνευ προηγουμένου πτῶσι τῶν γεννήσεων σέ ὅλη τήν Εὐρώπη.

'Εάν θέλωμε ἕνα Μέλλον, πρέπει νά ξαναβροῦμε τίς πηγές τῆς Εὐρωπαϊκῆς μεγαλοφυίας. Νά ξαναβροῦμε τήν Παράδοσι, νά τήν φωτίσωμε μέ τίς σύγχρονες γνώσεις. Ποτέ οἱ Εὐρωπαῖοι δέν ἦσαν τόσο πλούσιοι σέ ὅλα. Καί ποτέ δέν ἦταν δυστυχέστεροι — τουλάχιστον ἔτσι νομίζουν οἱ ἴδιοι. Γιατί *ζοῦν σύμφωνα μ' ἕνα ὑπόδειγμα κοινωνίας πού δέν εἶναι τό*

δικό τους...

Δὲν ὑπάρχει ἐλευθερία χωρίς ρίζωμα καί χωρίς θέλησι πρός αὐτό: Ὁ ἐλεύθερος ἄνθρωπος, αὐτό εἶναι τό μοναδικό ἰδανικό πού δοξάζουν παραδοσιακά ὁ πολιτισμός πού ἐκπροσωπεῖται στό ἀρχαῖο ἑλληνικό θέατρο, τήν ρωμαϊκή ἐποποιία, τά κελτικά ποιήματα, τούς γερμανικούς μύθους. Αὐτόνομος στίς ἐπιλογές του, ὑπεύθυνος γιά τίς πράξεις του, ὁ ἐλεύθερος ἄνθρωπος εἶναι τό προϊόν τῶν μεγαλυτέρων ἀρετῶν τῆς εὐρωπαϊκῆς μεγαλοφυίας. Καί εἶναι αὐτός πού ἀπειλεῖται ἀκριβῶς ἀπό τήν πορεία τῶν δεσποτισμῶν τοῦ ἐξωευρωπαϊσμοῦ. Ἀλλά καί ἀπό τό ἐσωτερικό, ἀπ' αὐτό πού ὁ Κόρναρντ Λόρεντς ὀνομάζει «μεταδοτικότητα τῆς κατηχήσεως» καί ὁ Ραϋμόν Ρουιγιέ «ἰδεολογική μόλυνσι». *Ἰσοπεδωτισμός, ὁμοιομορφοποίησις τῶν τρόπων ζωῆς, ἐπιταχυνομένη γραφειοκρατία, οἰκονομικός ὁλοκληρωτισμός, μετουσιώνουν βαθμιαῖα τόν ἐλεύθερο εὐρωπαῖον ἄνθρωπο, σέ μαζάνθρωπο, ξένο πρός τό εἶναι του.*

Ἀπ' ὅλους αὐτούς τούς κινδύνους, ὁ Ἰσοπεδωτισμός, σέ ἔξαρσι στό διάστημα αὐτό τοῦ τέλους τοῦ ἱστορικοῦ κύκλου, εἶναι *ὁ πιό βίαιος*. Στήν ἀρχή, μιά φωνή ὑψώνεται ἐναντίον τῆς Ἀρχαιότητος, κηρύσσοντας ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀδέλφια. Στό τέλος, ὑψώνεται ἐναντίον τῆς Ἀλήθειας, κηρύσσοντας ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἴδιοι, πανομοιότυποι! Μόνο πού, εὐτυχῶς, συμβαίνει καμμιά φορά ἡ ἰδεολογία νά βρίσκη μπροστά της τό φρᾶγμα τῶν γεγονότων.

Τό 1973, πενῆντα κορυφές τῶν ἐπιστημῶν τῆς Δύσεως, μέσα στίς ὁποῖες πολλά βραβεῖα Νόμπελ, δημοσίευσαν μιά διακήρυξι. Ζητοῦσαν *τό δικαίωμα νά διδάσκουν ὅτι ἡ εὐφυία καί ἡ συμπεριφορά εἶναι στενά συνδεδεμένες μέ τό γεννετικό μεῖγμα πού κληρονομεῖται κατά τήν γέννησι.* Ἔλεγαν: «Διακηρύσσουμε ἔντονα ὅτι οἱ καθηγηταί ἔχουν τό δικαίωμα καί τήν ὑποχρέωσι νά ἀσχολοῦνται μέ τήν ἐπιρροή τῆς κληρονομικότητος τήν συμπεριφορά.»

Τό νά διακηρύσση κανείς ἔντονα ὅτι ἔχει τό δικαίωμα, σημαίνει ὅτι τό δικαίωμα αὐτό ἔχει ἀφαιρεθῆ μέ τήν βία!

Αὐτή εἶνα ἡ δύναμις τῆς κυριαρχούσης ἰδεολογίας, πού «θέλει» τήν κληρονομικότητα ἄσχετη μέ τήν φύσι καί τό πεπρωμένο τῶν ἀτόμων!

Πού θέλει τήν κοινωνία νά εἶναι τό πᾶν καί τήν κληρονομικότητα νά εἶναι μηδέν! (Παρ' ὅλο τό φιάσκο τῆς ὑποθέσεως τοῦ ρώσου σταλινικοῦ βιολόγου Λυσσένκο)...

Αὐτή ἡ ἀντίθεσις, αὐτή ἡ μάχη, μετά τήν ὑπόθεσι Λυσσένκο, μεταξύ τῆς πραγματικότητος καί τῆς ἰδεολογίας, μεταξύ τῆς ἐπιστήμης καί τῆς κατηχήσεως, εἶναι τόσο πρωτεύουσα, τόσο κρίσιμη, ὅσο καί ἡ μάχη τοῦ Γαλιλαίου ἐναντίον τῆς θεολογίας. Ἡ Ἱερά Ἐξέτασις ἄλλωστε, δέν εἶναι μακρυά: ὁ τόνος τοῦ (ἀλλοφύλου) καθηγητοῦ Ζακκάρ στήν ἐφημερίδα «Μόντ» ἐναντίον τοῦ βιβλίου τοῦ Μιχ. Πονιατόφσκυ ἤ ἐκείνου τοῦ Χάνς Εὔζενκ («Ἡ ἀνισότης τοῦ ἀνθρώπου — ἐκδ. Κοπερνίκ — 1977) εἶναι ἀπόδειξις περί αὐτοῦ. (Ὁ κ. καθηγητής, ὁ «φιλελεύθερος» καί ὁ «μέγας δημοκράτης», ζητοῦσε, οὔτε λίγο οὔτε πολύ, τήν ἀπαγόρευσι τῆς συγγραφῆς καί ἐκδόσεως ὁποιουδήποτε ἔργου πού θά ἀναφερόταν σέ φυλετικά θέματα καί στήν κληρονομικότητα, φθάνοντας μέχρι τοῦ νά ζητῆ τήν... δίωξι τῶν ἤδη συγγραφέων καί τῶν μελλόντων μέ ἰδιώνυμο νόμο κατά τό πρότυπο τῆς Νυρεμβέργης!).

Γιά τήν ἀκόμη κυριαρχοῦσα ἰδεολογία, «ὅλοι οἱ ἄνθρωποι γεννῶνται μέ τίς ἴδιες ἱκανότητες καί οἱ διαφορές τους δημιουργοῦνται ἀπό τό περιβάλλον»! Ἡ ἐπιστήμη ὅμως ἀπαντᾶ ὅτι οἱ ἄνθρωποι δέν βγαίνουν ἀπό μιά μόνο μήτρα, σάν βιομηχανικά μαζικά προϊόντα (πού ἀρέσουν τόσο στήν ἰδεολογία αὐτή!). *Γεννῶνται μέσα σέ μιά κληρονομική γραμμή καί μέ τόν παράγοντα «τύχη», πού μορφοποιοῦν ξεκινῶντας ἀπό τούς γονεῖς, μιά ἰδιαίτερη γεννετική μονάδα, πού δέν μοιάζει μέ καμμιά ἄλλη.*

Γιά τήν ἀντικειμενική εὐφυία τῆς ἐπιστήμης, ἡ ἰσότης τῶν φύσεων εἶναι, ἀποδεδειγμένα σήμερα, ἄρνησις τῆς φύσεως...

Αὐτή ἡ μάχη εἶναι ἡ τελική τοῦ ἰσοπεδωτικοῦ κύκλου. Ἔρχεται κάποια στιγμή, πού ἡ ἀπόλυτη ἰσότης ἀποκαλύπτεται ὅτι εἶναι ἡ ἀπόλυτη ἀδικία: ἡ μοιραία *ἀδικία πού γίνεται στήν πραγματικότητα»,* πού τούς διδάσκει τήν διαφοροποίησι τῶν φύσεων στήν καταγωγή τους. *Ἡ ἀδικία πού γίνεται στούς πιό προικισμένους,* τούς ὁποίους ἡ «ἰσότης» θά ἀρνηθῆ τήν ἀναγνώρισι. Ἀλλά ἡ *Ἀξιοκρατία,* πού βασίζεται στήν ἐπιλογή τῶν καλυτέρων, χωρίς ταξικές προκαταλήψεις, θά ἦταν ἡ καλύτερη καί ἡ εὐγενέστερη μορφή τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης.

Λόγια ἐπιλεκτικά; Ναί, φυσικά, ἐφ' ὅσον εἶναι λόγια πραγματιστικά. Ἡ ἠθολογία διδάσκει ὅτι ὁποιαδήποτε ζῶσα κοινωνία ἔχει τούς «ἄλφα» της, δηλαδή τούς ἡγουμένους της. *Καμμιά ἀνθρώπινη κοινωνία δέν μπορεῖ νά ζήση χωρίς ἐπιλέκτους.* Καί τί ἄλλο εἶναι ἄλλωστε ἡ σημερινή ἀνθρωπότης, ἄν ὄχι ἡ ἴδια μια ἐπίλεκτη ὁμάδα, προϊόν τῶν τρομερῶν δοκιμασιῶν τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς; Εἴμαστε συνολικά τό ἀποτέλεσμα μιᾶς τραγωδίας τῆς Ἐπιλογῆς. Εἶναι αὐτή ἡ πραγματικότης πού οἱ ἰσοπεδωτισταί θέλουν νά ἀγνοήσουν...

Ἡ πολιτική εἶναι «στιγμιαῖο» παιγνίδι. Ἀλλά τό οὐσιαστικό ἔπαθλο εἶναι ἡ νοοτροπία. Ἡ κυριαρχοῦσα νοοτροπία εἶναι ἰσοπεδωτική. Τό μεγάλο θέμα εἶναι ἡ ἀναδιάρθρωσις τῆς ἀντισοπεδωτικῆς νοοτροπίας, σύμφωνα μέ τό βαθειά ριζωμένο εὐρωπαϊκό πνεῦμα μας, σύμφωνα μέ τήν δικαιοσύνη, σύμφωνα μέ τήν ἀλήθεια, σύμφωνα μέ τό μέλλον. Ὑπάρχει αἰσιοδοξία, ἀλλά *μακροπρόθεσμα. Μπαίνουμε στό τέλος τοῦ ἰσοπεδωτικοῦ κύκλου, πρᾶγμα πού μπορεῖ νά μᾶς παρασύρη πολύ χαμηλά. Πρός ἀκόμη περισσότερη μαζικοποίησι, ἀκόμη περισσότερη ἀποδιαφοροποίησι. Αὐτό εἶναι ἡ σύγχρονη μορφή τοῦ Κατακλυσμοῦ* (ὅπως ὅλες οἱ παρακμές τῶν ἀνθρώπων ἄλλωστε, πού κατέληξαν ἀδήρετα στήν μορφή τοῦ Κατακλυσμοῦ, μηδέ τοῦ βιβλικοῦ ἐξαιρουμένου). *Πρέπει λοιπόν νά κτισθῆ ἡ Κιβωτός. Καί πρῶτα μέσα μας.*

Μιά γενική «ἀδιαθεσία» εἶναι αἰσθητή. Ἕνα αἴσθημα καταπιεστικό, μοναξιᾶς καί κλεισμένου ὁρίζοντος τοῦ Κόσμου. Ἀλλά τό ἐρώτημα εἶναι: Εἶναι ὁ Κόσμος πού κλείνει τόν ὁρίζοντα, ἤ τό ἴδιο μας τό πνεῦμα; *Εἶναι τό ἴδιο μας τό πνεῦμα πού κλείνει τόν ὁρίζοντα, ὑπό τήν πίεσι χαμερπῶν ἰδεολογιῶν.* Οἱ ἠθικές μας ἱκανότητες μπαίνουν σέ ἀρτηριοσκλήρωσι. Οἱ πνευματικές μας δυνάμεις «βουλώνουν». Ἡ ἀτροφία αὐτή μᾶς ἐξαπατᾶ ὡς πρός τίς αἰτίες τοῦ κακοῦ. Εἶναι ἡ ἴδια ἡ αἰτία. Εἶναι ἀπίστευτο νά διανοῆται κανείς ὅτι οἱ σύγχρονοι ἄνθρωποι εἶναι ὅλο καί πιό κοντόφθαλμοι, τήν στιγμή πού ἡ ὅρασις τῆς ἀνθρωπότητος ἀντιλαμβάνεται ὅλο καί πιό εὐρεῖς ὁρίζοντες τοῦ Σύμπαντος. Περιορίζουμε τά ἐνδιαφέροντά μας στήν πλησιέστερη Ἱστορία καί αὐτήν τήν περιορίζουμε στά οἰκονομικά γεγονότα καί δεδομένα. Ζοῦμε σέ κοινωνίες γιά τίς ὁποῖες τό πεπρωμένο ἀπορροφᾶται ἀπό

ΝΕΑ ΣΚΕΨΙΣ
Γιά ἕνα ΝΕΟ ΔΡΟΜΟ

τήν οἰκονομία. *Περάσαμε ἀπό τό ἱερό στό βέβηλο καί ἀπό τό βέβηλο στό χυδαῖο!*

Ἐνῶ τά πνεύματα συρρικνώνονται σέ μιά στενή, οἰκονομική μόνον διάστασι τῆς ὑπάρξεως, τό ἀνθρώπινο πνεῦμα ἀντίθετα ἀνακαλύπτει τόν ἀπέραντο ὠκεανό τῆς ἀνθρωπίνης Ἱστορίας, ἀγγίζει τά μυστήρια τῆς ζωῆς καί τῆς ἐνεργείας, ὑποπτεύεται στόν ἐγκέφαλό της τήν πιό πολύπλοκη δομή τοῦ Σύμπαντος, παίρνει τόν δρόμο πρός τό Διάστημα.

Δηλαδή ἡ ἀνθρωπότης πραγματοποιεῖ τό σχέδιο τοῦ Προμηθέως. Ἀλλά οἱ καθημερινές ἀσχολίες τῶν κοινωνιῶν δέν ἦταν ποτέ πιό στενά ὑλιστικές, περιορισμένες, ἀντικειμενοποιημένες, διαχειριστικές καί λογιστικές. Ποτέ ὁ δημόσιος λόγος δέν ἐσκόρπισε περισσότερη χυδαιότητα. Καί ποτέ τά ἀνθρώπινα πνεύματα δέν ἦσαν τόσο συρρικνωμένα στήν καθημερινότητα.

Ἡ βαθειά κρίσις τοῦ πολιτισμοῦ εἶναι ἀκριβῶς ἐκεῖ: Στήν ἄβυσσο πού χωρίζει τό πνεῦμα τό εὐρύτερο τῆς ἀνθρωπότητος, ἀπό τό συρρικνωμένο πνεῦμα τῶν ἀνθρώπων. (Τό «ἄνοιγμα τῆς ψαλλίδος»)... Λείπει ἡ *γέφυρα*. Λείπει ἡ σχέσις Λείπει ἡ *Πίστις*... Ἡ Πίστις στήν Ἐπιστήμη; Καί γιατί ὄχι τελικά, ἐφ' ὅσον ἡ Ἐπιστήμη τείνει πρός τήν γνῶσι καί ἐφ' ὅσον ἡ συνηθισμένη πίστις διαλύθηκε μέσα στήν πολιτική καί ἡ ἴδια ἡ πολιτική διαλύθηκε μέσα στήν οἰκονομική;...

Τό Νέο Πνεῦμα καραδοκεῖ τήν μελλοντική ἀναγέννησι τῆς Εὐρώπης σύμφωνα μέ τήν ἀρχέγονη φύσι της, πού διαστρεβλώθηκε ἀπό τόν ἰακωβινισμό τῆς ἰσότητος, προσβλήθηκε ἀπό τούς στενόκαρδους καί τοπικιστικούς σωβινισμούς, λερώθηκε καί βιάσθηκε ἀπό τόν οἰκονομισμό. Τήν Εὐρώπη τῶν διαφόρων αἰσθητικῶν, πολιτιστικῶν ριζῶν, τῶν ἐλευθεριῶν καί τῶν γεννητικῶν ἑνώσεων. *Οἱ ἰδεολογίες (τῆς παρακμῆς) ἔκαμαν τά μεγάλα συστήματα καί τούς ζωηρούς ἀνθρώπους, γιατί δέν ὑπάρχει οὔτε χαρακτήρας, οὔτε ψυχή, οὔτε εὐφυΐα στήν ὁμοιομορφία.*

Καί ὅταν ἡ οὐτοπία σταματᾶ νά καταπιέζη τήν χαρά τῆς ζωῆς, καί νά θαμπώνη τήν ἄποψι τοῦ Κόσμου, ξαναρχίζει κανείς νά ποθῆ λιγώτερα συστήματα καί περισσότερους ἀνθρώπους, δηλαδή *μεγάλους ἀνθρώπους*.

Κίνα 1980

Ὁ μικρός Κινέζος πίνει τήν «Coca Cola» του στό Σινικό τεῖχος.

Καϋμένε Μάο, καϋμένε Στάλιν, καϋμένοι Κομμουνισταί, ἔχετε γίνει ρεζίλι τῶν σκυλιῶν.

ΕΣΣΔ: Οἱ στρατιωτικοί ἀντιμέτωποι τῶν πολιτικῶν

Τοῦ Κώστα Ταϋγέτη

Τόν περασμένο Ἰούνιο ἡ Πράβδα ὄργανο τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως δημοσίευσε τήν συνέντευξι ἑνός Ρώσου ὑπολοχαγοῦ, ὁ ὁποῖος εἶχε ἐπιστρέψει ἀπό τό Ἀφγανιστάν ἐκεῖνες τίς ἡμέρες. Ὁ Σοβιετικός ἀξιωματικός μεταξύ τῶν ἄλλων εἶπε ὅτι αὐτός καί οἱ ἄνδρες του πήγαιναν στό Ἀφγανιστάν μέ τόν ἐνθουσιασμό τῶν ἀνθρώπων πού πᾶνε νά σώσουν τούς λαούς ἀπό τόν ἰμπεριαλιστικό ἐπεκτατισμό, ἀλλά βρέθηκαν ἀναγκασμένοι νά πολεμοῦν ἐναντίον τοῦ λαοῦ πού ὑποτίθετο ὅτι θά ἀπελευθέρωναν. Ἄραγε ἡ συνέντευξι αὐτή ἤτανε ἡ ἔκφρασι δυσαρεσκείας τῆς στρατιωτικῆς ἡγεσίας. Τά ἄδυτα τῶν ἀδύτων τοῦ Κρεμλίνου εἶναι τόσο σκοτεινά ὥστε εἶναι πάρα πολύ δύσκολο νά ἰδεῖ κανείς τί γίνεται πίσω ἀπό τίς κλειστές κουρτίνες. Ὁπωσδήποτε ἡ συνέντευξι ἀφήνει νά ξεφύγουν μερικές σκέψεις γύρω ἀπό τήν σημασία της. Ἤτανε ἁπλῶς μία προπαγανδιστική συνέντευξι; ἤ μήπως ἤτανε μιά ἐξωτερίκευσι τῶν σκέψεων τῆς στρατιωτικῆς ἡγεσίας γύρω ἀπό τό τόλμημα τοῦ Ἀφγανιστάν τό τίμημα τοῦ ὁποίου πληρώνεται μέ τό αἷμα τῶν ἀνδρῶν τοῦ Ἐρυθροῦ στρατοῦ.

Ἄν καί οἱ μαρξιστές ἀπορρίπτουν ἐκ προοιμίου, θεωρητικά βέβαια, ὅτι εἶναι δυνατόν νά ὑπάρξη πρόβλημα συγκρούσεως στρατιωτικῶν καί πολιτικῶν σέ μία κομμουνιστική κοινωνία καί ἀποτελεῖ τό βαρύτερο τῶν ἁμαρτημάτων, ἱκανό νά μᾶς προσάψη τά πλέον πρωτότυπα ἐπίθετα, τά ὁποῖα ὑπάρχουν στό λασποφόρειο τῶν προοδευτικῶν κονδυλοφόρων. Ἐν τούτοις λυπούμεθα πάρα πολύ ἄν τά φαινόμενα ἀπαιτοῦν. Οἱ Σοβιετικές Ἔνοπλες δυνάμεις ἔχουν ἀποδείξει ἐπανειλημμένα στό παρελθόν, ὅτι ὑπάρχουν σάν αὐτόνομη ὁμάδα. Ὁμάδα πιέσεως.

Στήν Ε.Σ.Σ.Δ. δέν ἔχουμε ἕνα ἐμφανές ρίξιμο τοῦ γαντιοῦ ἀπό μέρους τῶν στρατιωτικῶν στούς πολιτικούς. Ἀλλά συχνά οἱ σοβιετικοί ἀξιωματικοί ἔχουν ἀποδείξει, ὅτι ἀκολουθοῦν διφορετικό δρόμο, ἀπό ἐκεῖνον πού ὑπαγορεύουν τά σφαιρικά συμφέροντα τῆς σοβιετικῆς κοινωνίας καί τῶν δομῶν τῆς ἡγεσίας της καί μποροῦμε ἀνεπιφύλακτα νά ποῦμε ὅτι οἱ πολιτικές των ἐπεμβάσεις κινοῦνται σέ μεγαλύτερο πλάτος ἀπό ἐκεῖνες ἄλλων Δυτικῶν συναδέλφων τους. Πάντοτε ὅμως καλυμμένες ἀπό τό πέπλο πού χωρίζει τά ἄδυτα τῶν ἀδύτων τοῦ Κρεμλίνου ἀπό τόν ὑπόλοιπο κόσμο.

Ἀπό ἐπισήμου πλευρᾶς, ἡ ὀρθοδόξου ἄν προτιμᾶτε, δέν μποροῦμε νά μιλήσουμε γιά στρατιωτικά κέντρα ἀποφάσεων στήν Ε.Σ.Σ.Δ., γιατί «οἱ ἔνοπλες δυνάμεις τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως εἶναι ἡ στρατιωτική ὀργάνωσις ἑνός λαοῦ, ὁ ὁποῖος ἔχει στά χέρια του τήν πολιτική ἐξουσία». Συμπεραίνει κανείς ὅτι «ἡ ἑνότης λαοῦ-στρατοῦ» εἶναι ἡ βασική ἀρχή καί ἡ κινητήριος δύναμις τοῦ Ἐρυθροῦ Στρατοῦ. Ἀλλά, ὅπως γίνεται ἄλλωστε ἀντιληπτό, πρόκειται περί ἐκφράσεων κενῶν περιεχομένου καί οὐσίας καί περισσότερο γιά κατανάλωσι. Γιατί καί ἡ «ἀστική» ἰδεολογία ἤ «ἡ ἀπό δημοκρατικοῦ φιλελευθερισμοῦ μέχρι ριζοσπαστισμοῦ» προϋποθέτει ὅτι ἡ πολιτική ἐξουσία εὑρίσκεται στά χέρια τοῦ λαοῦ. Καί σ' αὐτόν τόν τύπο τῆς κοινωνίας ὁ στρατός εἶναι τό ὁπλισμένο χέρι μιᾶς λαϊκῆς ἐξουσίας, μιᾶς συλλογικῆς ἐξουσίας οὔτε λίγο οὔτε πολύ ὅπως σέ μία κομμουνιστική κοινωνία. Ἑπομένως, ἐάν σ' ἕνα ἀστικό κράτος ὁ στρατός μπορεῖ νά ὀργανωθῆ πολιτικῶς σέ μία αὐτόνομη ὁμάδα καί νά ἐπειρεάζη ἤ ἀκόμη περισσότερο νά ὑποκαταστῆ τήν πολιτική ἐξουσία τό αὐτό μπορεῖ νά συμβῆ, θεωρητικῶς, καί σέ ἕνα κομμουνιστικό καθεστώς. Ἐάν παρουσιασθοῦν οἱ ἀνάλογες προϋποθέσεις.

Πράγματι βοναπαρτισμός εἶναι ἡ λέξι, ἡ ὁποία ἀφαιρεῖ τόν ὕπνο ἀπό τούς σοβιετικούς πολιτικούς ἰθύνοντες. Γιατί πλέον ἔχουμε ἐμπρός μας, ὄχι μία ἔνοπλη πλιτοφυλακή, οὔτε ὁμάδες ἀνταρτικῶν σωμάτων ἤ ἕνα ἐπαναστατικό στράτευμα, ὅπως οἱ 3.000 τοῦ Κάστρο, ἀλλά μία τεράστια πολεμική μηχανή καί ἕνα σῶμα ἀξιωματικῶν μέ ὑψηλό ἐπαγγελματισμό καί ἕνα μορφωτικό ἐπίπεδο, τό ὁποῖο δέν ἔχει τίποτε νά ζηλέψη ἀπό ἐκεῖνο τῶν δυτικῶν συναδέλφων του. Χωρίς νά μνημονεύσομεν τήν προνομιοῦχο κοινωνική θέσι καί τήν ἐσωτερική πειθαρχία συγκρινόμενες μόνο μέ ἐκεῖνες τοῦ Πρωσσικοῦ στρατοῦ.

Ἕνας παρόμοιος ὀργανισμός εἶναι ἀδύνατο νά εἶναι ἀπρόσβλητος ἀπό τάσεις πολιτικές ἤ τουλάχιστον παραγοντισμοῦ. Καί πράγματι δέν εἶναι. Ἄν καί οἱ σοβιετικοί ἀξιωματικοί εἶναι δεμένοι μέ παντείους τρόπους στό κόμμα, ἐν τούτοις εἶναι πάντα ἕτοιμοι νά προστατέψουν τά συμφέροντα τῆς «κάστας».

Βέβαια σύμφωνα μέ τόν Λένιν (κράτος καί ἐπανάσται) «ἡ γραφειοκρατία καί ὁ ἐπαγγελματικός στρατός» ἤτανε χαρακτηριστικός θεσμός «τῆς κεντρικῆς κρατικῆς ἐξουσίας ἴδιον τῆς ἀστικῆς κοινωνίας», ἤτανε «παράσσιτα πάνω στό σῶμα τῆς ἀστικῆς κοινωνίας, παράσσιτα γεννημένα ἀπό τίς ἐσωτερικές ἀντιθέσεις πού ξεσκίζουν αὐτήν τήν κοινωνία». Δηλαδή, ἐν ὀλίγοις, σέ μία ἀταξική κοινωνία χωρίς ἀντιθέσεις καί σ' ἕνα σοσιαλιστικό κόσμο δέν θά ὑπῆρχε ἀνάγκη ἐνόπλων δυνάμεων μέ τήν παραδοσιακή ἔννοια. Ἀκόμα καί στίς 29 Ὀκτωμβρίου 1917, ἐπικρατησάσης τῆς ἐπαναστάσεως, λέγει μιλώντας στήν φρουρά τῆς Πετρουπόλεως ὅτι, «ἡ ἐπιστράτευσι τοῦ λαοῦ καί ἡ κατάργησι τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ εἶναι ὁ στόχος, τόν ὁποῖο δέν πρέπει νά χάσουμε ἀπό τά μάτια μας οὔτε γιά ἕνα λεπτό».

Δυστυχῶς ὅμως τά γεγονότα ἀνάγκασαν τόν ἱδρυτή τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως ν' ἀλλάξη ἰδέα. Τόν Φεβρουάριο τοῦ 1918 ἀποτυγχάνουν οἱ διαπραγματεύσεις, γιά Εἰρήνη, μέ τήν

→

Νεαρός εὔελπις τῆς στρατιωτικῆς 'Ακαδημίας Σουβόρωφ. Στυλοβάτης τοῦ σοβιετικοῦ καθεστῶτος;

Γερμανία καί ἀρχίζει νά διαγράφεται ἡ ἐξωτερική ἐπέμβασι ἐναντίον τῆς ἐπαναστατικῆς ἐξουσίας. Ἔτσι στίς 21 τοῦ ἰδίου μηνός τό συμβούλιο τῶν ἐπιτρόπων τοῦ λαοῦ κυρήσει κατάστασι ἀνάγκης καί ἀρχίζει τήν κατάταξι ἐθελοντῶν. Στίς 29 Μαΐου ἐπανέρχεται ἡ ὑποχρεωτική στράτευσι καί ἱδρύεται ἕνα Γενικό στρατηγεῖο πού ἐπιφορτίζεται μέ τήν διεύθυνσι τῶν ἐπιχειρήσεων. Τόν Μάρτιο τοῦ 1919 τό VIII συνέδριο τοῦ κόμματος ἐπικυρώνει τήν ἵδρυσι ἑνός τακτικοῦ στρατοῦ καί ὁρίζει ὅτι πρέπει «νά εἶναι ἐκπαιδευμένος, ἐξοπλισμένος καί ὀργανωμένος σύμφωνα μέ τά σύγχρονα στρατιωτικά κριτήρια».

Ὁ «Ἐρυθρός στρατός τῶν ἐργατῶν καί τῶν χωρικῶν», εἶχε γίνει ἕνας πραγματικός στρατός καί τέτοιος εἶναι μέχρι σήμερα. Στό τέλος τοῦ 1920 ὁ σοβιετικός στρατός ἀριθμοῦσε πέντε καί μισό ἑκατομμύρια. Κατόπιν, μέ τό τέλος τοῦ ἐμφυλίου πολέμου ἄρχισε ἡ ἀποστράτευσι. Τό 1924 οἱ ἄντρες ὑπό τά ὅπλα ἦταν περίπου πεντακόσιες χιλιάδες. Ἀλλά αὐτό πού ἔμεινε ἦταν ὁ πυρήνας ἑνός ἐπαγγελματικοῦ στρατοῦ προορισμένου νά γίνη ὁ πλέον ἰσχυρός τοῦ κόσμου (καί νά χρησιμοποιεῖται, διαψεύδοντας τόν Λένιν ἀκόμη καί ἐναντίον τοῦ σοσιαλιστικοῦ κόσμου).

Τό πνεῦμα τῆς «κάστας», πού ἐπέζησε μέ ὁρισμένους περιορισμούς στούς τσαρικούς ἀξιωματικούς οἱ ὁποῖοι πέρασαν στόν ἐρυθρό στρατό, ἐξαπλώθηκε σιγά-σιγά στούς νέους πολλοί ἀπό τούς ὁποίους ὀνομάσθηκαν πάνω στά πεδία τῶν μαχῶν τοῦ ἐμφυλίου πολέμου.

Ἀπό τό 1931 μέχρι τό 1937 ἡ ἄνοδος τοῦ Μιχαήλ Τουχασέφσκυ πρώην ὑπολοχαγοῦ τῆς φρουρᾶς καί μελλοντικοῦ στρατάρχη τοῦ ἐρυθροῦ στρατοῦ, συνέπεσε μέ τήν γέννησι ἑνός ἀληθινά συγχρόνου στρατοῦ, ὁ ὁποῖος συνειδητοποιοῦσε ἐπίσης τά προνομιά του ἤ τουλάχιστον τίς κοινωνικές διαφοροποιήσεις. Ξαναγεννήθηκαν οἱ βαθμοί, τά σύμβολα, ἡ ἱεραρχία καί τέλος πολλοί νέοι ἀξιωματικοί χώρισαν γιά νά ξαναπαντρευτοῦν γυναῖκες πλέον ἐνδεδειγμένες στήν νέα τους θέσι.

Σ' αὐτήν τήν «νέα τάξι» στρατιωτικῶν ἔπεσε τό βαρύ χέρι τοῦ Στάλιν. Ἐκκαθαρίστηκαν τρεῖς ἀπό τούς πέντε στρατάρχες, 13 ἀπό τούς 15 στρατηγούς, 57 ἀπό τούς 85 ἀντιστρατήγους, 110 ἀπό τούς 195 ὑποστρατήγους. Καί παρ' ὅλα αὐτά τό πνεῦμα τῆς κάστας μακροπρόθεσμα νίκησε ἀφοῦ κληρονομήθηκε ἀπό τούς νεώτερους ἀξιωματικούς, αὐτούς πού οἱ ἐκκαθαρίσεις τοῦ Στάλιν προώθησαν στήν Ἱεραρχία γιά νά καλυφθοῦν τά κενά.

Τό 1940 ἐπανῆλθαν οἱ βαθμοί χωρίς ἐξαιρέσεις καί ἡ ὑποχρέωσι τοῦ στρατιωτικοῦ χαιρετισμοῦ. Τό 1942 ξαναεμφανίζεται ἡ χρυσοποίκιλτη ἐπωμίδα. Ἱδρύθηκαν σχολεῖα ἀποκλειστικά γιά τά παιδιά τῶν ἀξιωματικῶν καί σέ τελευταία ἀνάλυσι οὔτε ὁ Στάλιν κατόρθωσε νά καταστρέψη τό πνεῦμα τῆς κάστας τοῦ νέου Σοβιετικοῦ στρατοῦ γυιοῦ τοῦ παλαιοῦ Ρωσσικοῦ στρατοῦ. Αὐτό τό τελευταῖο βέβαια δέν μειώνει τήν σημασία τοῦ ὅτι στήν Σοβιετική Ἕνωσι οἱ σχέσεις στρατιωτικῶν καί πολιτικῶν εἶναι πάντοτε μιᾶς εἰδικῆς μορφῆς. Πρέπει μάλιστα νά μνημονευθῆ ὅτι ὁ ἐρυθρός στρατός χρησιμοποιεῖται σέ εὐρεία κλίμακα καί ἐν καιρῷ εἰρήνης στό ἐσωτερικό τῆς χώρας, ὄχι μόνο σέ περιπτώσεις ἐκτάκτου ἀνάγκης, ἀλλά καί

σέ παραγωγικά ἔργα. Π.χ. μεταξύ Ἰουνίου καί Νοεμβρίου 1966 μηχανοκίνητα τάγματα χρησιμοποιήθηκαν σέ 7 διαφορετικές περιοχές, γιά τήν μεταφορά ἀγροτικῶν προϊόντων. Στά χρόνια ἀμέσως μετά τήν λῆξι τοῦ πολέμου στρατιωτικοί χρησιμοποιήθηκαν γιά νά ἐγκαταστήσουν καί νά ἐπισκευάσουν 20 χιλιάδες χιλιόμετρα σιδηροτροχιῶν καί νά χτίσουν χιλιάδες γεφύρια. Ἀλλά τό ἰδιαίτερο χαρακτηριστικό τοῦ Ἐρυθροῦ στρατοῦ εὑρίσκεται στό γεγονός ὅτι στά μέν «ἀστικά» κράτη ἡ πολιτική στράτευσι ἀπαγορεύεται στούς ἀντιπροσώπους τῶν Ἐνόπλων δυνάμεων διά πυρός καί σιδήρου, στήν ΕΣΣΔ ὄχι μόνο ἐπιτρέπεται, ἀλλά καί ἐπιβάλλεται.

Τήν ἐποχή τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, ὅταν τό σῶμα τῶν ἀξιωματικῶν ἐκυριαρχεῖτο ἀπό τούς παλαιούς τσαρικούς ἀξιωματικούς οἱ ἐγγεγραμμένοι στό κόμμα ἦταν γύρω στό 30%. Ἀλλά τό 1928 ἦταν ἤδη τό 65% γιά νά φθάσουν στό 1950 τό 90%. Ἡ ἐγγραφή ὑποχρέωνε καί ὑποχρεώνει μία ἐνεργό συμμετοχή στήν ζωή τοῦ κόμματος. Στό XXIII συνέδριο τό 1966 οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ στρατοῦ ἦταν 352 καί 32 ἀπό αὐτούς ἐξελέγησαν μέλη ἐνεργά ἤ ὑποψήφια τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς μία ἀντιπροσώπευσι, ἡ ὁποία παραμένει ἀναλοίωτη μέχρι σήμερα. Χωρίς νά λάβουμε ὑπ' ὄψιν ὅτι πέντε χιλιάδες στρατιωτικοί ἐξελέγησαν στίς κεντρικές ἐπιτροπές τῶν διαφόρων Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν ἤ τῶν τοπικῶν κομματικῶν ὀργανώσεων καί ἄλλοι 11.740 στά τοπικά σοβιέτ.

Παρ' ὅλη ὅμως τήν πολιτική στράτευσι στό κόμμα οἱ ἄνδρες τοῦ Ἐρυθροῦ στρατοῦ ὑφίστανται καί μία γιγαντιαία καί μαζική πολιτικό-ἰδεολογική διαπαιδαγώγησι. Παρατηρεῖται ὅτι περίπου τό 20% τοῦ χρόνου ἐκπαιδεύσεως διατίθεται γιά τήν διδασκαλία τοῦ Μαρξισμοῦ Λενινισμοῦ (240 ὧρες τόν χρόνο). Ἀλλά τήν ὁλοκληρωτική συγχώνευσι στρατιωτικῶν καί πολιτικῶν ὅπως τήν θέλει ἡ πολιτική ἡγεσία ἐκφράζει ἡ παρουσία ἑνός «Ἀνωτάτου πολιτικοῦ στρατηγείου» ἀπό τό ὁποῖο ἐξαρτᾶται ἕνας μικρός στρατός βοηθῶν διοικητῶν γιά τίς πολιτικές ὑποθέσεις καί πολιτικῶν «ἰνστρουχτόρων». Αὐτός ὁ μικρός στρατός ἔχει καθῆκον ὄχι μόνο νά εἶναι ὁ σύνδεσμος μεταξύ στρατιωτικῶν καί πολιτικῆς ἐξουσίας στό πλαίσιο τῆς κομμουνιστικῆς ἰδεολογίας, ἀλλά ἐπίσης νά ἐλέγχη τήν νομιμοφροσύνη τῶν ἐνόπλων δυνάμεων.

Καί ὅμως ἐπειδή ἀκριβῶς οἱ σχέσεις μεταξύ στρατιωτικῶν καί πολιτικῆς ἐξουσίας εἶναι τόσο στενές κατέληξαν νά ἀποτελοῦν ἕνα συνεχές σημεῖο τριβῆς καί ἕναν ἐρεθειστικό παράγοντα τοῦ συντεχνιακοῦ πνεύματος τοῦ Ἐρυθροῦ στρατοῦ. Τά πρῶτα σημάδια τῆς δυσφορίας τῶν σοβιετικῶν ἀξιωματικῶν φάνηκαν ἀμέσως μετά τό τέλος τοῦ ἐμφυλίου πολέμου καί ἀφοροῦσαν τήν «διπλή διοίκησι» (ἀξιωματικός διοικητής σύν πολιτικός ἐπίτροπος), ἡ ὁποία εἶχε καθιερωθεῖ τό 1918. Τά ἐπιχειρήματα τῶν ἀξιωματικῶν συγκεντρώνονταν στό ὅτι ἡ διπλή διοίκησι ἐπειρέαζε τήν ἀποτελεσματικότητα καί τήν ἀπόδοσι τῶν μονάδων. Μέ τό τέλος τοῦ ἐμφυλίου πολέμου καί ὅταν ὁ ἐκ τῶν ἐνόντων νικητής στρατός μεταμορφωνόταν σέ σύγχρονο στρατιωτικό μηχανισμό οἱ ἐπαγγελματίες ἀξιωματικοί πέτυχαν τήν ὑποβάθμησι τοῦ ρόλου τοῦ πολιτικοῦ ἐπιτρόπου. Γιά νά ἐπανέλθη ἀργότερα, μετά τίς μεγάλες ἐκκαθαρίσεις, μέ τίς ὁποῖες ὁ Στάλιν τό 1937 ἐπέβαλε τήν γραμμή του καί μέ τήν ἀσιατική βαρβαρότητα πού τόν διέκρινε καθιέρωνε τήν ὑπεροχή τῆς πολιτικῆς ἡγεσίας ἐπί τῶν στρατιωτικῶν. Καί ὅμως τρία χρόνια ἀργότερα μετά τίς ἀποτυχίες τοῦ Ρωσοφιλανδικοῦ πολέμου οἱ στρατιωτικοί ἀντεπετέθησαν καί ὁ στρατάρχης Τιμοσένκο ἀπέσπασε ἀπό τόν Στάλιν ἐκ νέου τήν κατάργησι τῆς «διπλῆς διοικήσεως». Γιά μίαν ἀκόμη φορά τήν ἐπανέφερε ὁ Στάλιν μετά τήν τρομακτική γερμανική ἐπίθεσι καί πάλι οἱ στρατιωτικοί ζήτησαν τήν κατάργησί της, τήν ὁποίαν πέτυχαν ὁριστικά τό 1942. Χρειάστηκαν εἴκοσι πέντε χρόνια, ἀλλά ὁ Ἐρυθρός στρατός κατόρθωσε νά καθωρίση τήν ἀρχή, ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας δέν πρέπει νά περιορίζουν τίς εὐθῦνες καί τήν αὐτονομία τῶν διοικητῶν τῶν Μονάδων.

Πίσω ἀπό τό πρόβλημα τῆς «διπλῆς διοικήσεως» κρύβεται ἕνα γενικότερο πρόβλημα, τό ὁποῖο δέν ἐξέλειπε ἀπό τήν ζωή τοῦ Ἐρυθροῦ στρατοῦ: πῶς θά συνδιασθῆ ἡ τεχνική προετοιμασία καί ἡ ἀπόδοσι, τίς ὁποῖες ἀποκτοῦν οἱ πολιτικοί ἡγέτες ἀπό τούς στρατιωτικούς, μέ τήν είδική σχέσι Ἐνόπλων δυνάμεων καί κόμματος σέ θέματα διαφωτίσεως καί πολιτικοῦ ἐλέγχου. Εἶναι ἕνα πρόβλημα, τό ὁποῖο ὑπάρχει σ' ὅλους τούς κομμουνιστικούς στρατούς. Γιατί ἀντί νά ὑπάρχη μία τυπική καί νόμιμη ὑποταγή στήν πολιτική ἐξουσία ἑνός στρατοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι κλεισμένος στό δικό του περιβάλλον, προσπαθώντας νά πετύχουν τήν ὀργανική σύντηξι τῶν πολιτικῶν καί στρατιωτικῶν, ἐδημιουργήθη μία ἀντίφασι, ἡ ὁποία ἐκφράζεται ἀπό τήν τάσι νά δοθῆ ὅσο τό δυνατό μεγαλύτερη τεχνική κατάρτησι παραμελῶντας τήν πολιτική δραστηριοποίησι. Καί δεδομένου, ὅτι αὐτή ἡ τάσι εἶναι ἡ τάσι ὅλων τῶν ἐπαγγελματικῶν στρατῶν τοῦ κόσμου δημιουργοῦνται δυσκολίες σέ ἐκείνους πού θέλουν νά τά βλέπουν μέ τά μάτια τῆς παλαιᾶς θεωρίας τοῦ σοσιαλιστικοῦ στρατοῦ.

Ἡ προαναφερθεῖσα τάσι γίνεται ὅλο καί πιό ὀξύτερη ὅσο αὐξάνεται ὁ βαθμός τῆς τεχνικῆς προετοιμασίας καί τῶν γνώσεων, ὁ ὁποῖος ἀπαιτεῖται ἀπό τούς σοβιετικούς ἀξιωματικούς. Ἡ συνεχῶς αὐξανομένη ποικιλία καί ἡ πολυπλοκότης τῶν ὁπλικῶν συστημάτων καί τῆς στρατηγικῆς καί γενικά τῶν στρατιωτικῶν προβλημάτων. Ἔκανε ἀναγκαῖες εἰδικότητες ὅλο πιό ἐξειδικευμένες καί αὐτό εἶναι ἐκεῖνο πού δυνάμωσε στούς σοβιετικούς ἀξιωματικούς τήν ἀνάγκη μεγαλυτέρας αὐτονομίας ἀπό τό κέντρο ἀποφάσεων τοῦ κόμματος. Συνεπεία αὐτῆς τῆς ἐξειδικεύσεως ἄλλαξε ἡ εἰκόνα τοῦ ἰδανικοῦ αξιωματικοῦ, ἡ ὁποία ὑπῆρχε στόν Ἐρυθρό στρατό, τοῦ ὁποίου πλέον ὑπογραμμίζονται οἱ τεχνικές γνώσεις καί οἱ ἱκανότητες καί ὄχι οἱ παραδοσιακές στρατιωτικές ἀρετές. Καί αὐτός ὁ στρατάρχης Μαλινόφσκυ μιλώντας τό XXIII συνέδριο τοῦ κόμματος, τό 1966, παρεδέχθει ὅτι ὁ διοικητής-μηχανολόγος, εἶναι τό κεντρικό πρόσωπο τοῦ Σοβιετικοῦ Ἐρυθροῦ στρατοῦ.

Ἀντιλαμβάνεται λοιπόν κανείς, ὅτι ὁ ρόλος τοῦ πολιτικοῦ ἐπιτρόπου γίνεται ὅλο καί πιό δύσκολος εἴτε γιατί ὑπάρχει μία ἀποστροφή γιά τήν κομματική δουλειά εἴτε γιατί οἱ διοικητικές ἱκανότητες ἐξαρτῶνται ἀπό τήν πλήρη κατοχή τῶν τεχνικῶν λεπτομερειῶν καί ὑπάρχει ἡ γνώμη ὅτι κυρίως ὑπολογίζονται οἱ τεχνικές ἱκανότητες τοῦ ἀξιωματικοῦ εἰς βάρος τῆς πολιτικῆς δουλειᾶς καί τῆς πίστεως στό κόμμα. Ἄλλωστε ἀπό τίς στῆλες τοῦ «Ἐρυθροῦ ἀστέρος» ὀργάνου τοῦ Ἐρυθροῦ στρατοῦ ἐκφράστηκε ἐπανειλημμένως ἡ γνώμη ἀξιωματικῶν ἀνωτέρων καί κατωτέρων, οἱ ὁποῖοι ζητοῦσαν μία πιό ὀρθολο-

γιστική καί παραγωγική κατανομή τοῦ χρόνου πού ἦταν ἀφιερωμένος στήν πολιτική διαφώτησι καί αὐτή ἡ κατάστασι ὀξύνθηκε μέ τήν εἴσοδο τῆς κυβερνητικῆς. Μέ τήν ἀνάλυσι τῶν στρατηγικῶν προβλημάτων καί ἐκείνων τῆς διοικητικῆς μερίμνης ἀπό τούς ὑπολογισμούς τό πεδίο ἐπειρεασμοῦ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἐμειώθη ἀκόμη περισσότερο. Οἱ νέες μέθοδοι ἀναλύσεως καί διοικήσεως στούς ἀξιωματικούς τεχνοκράτες φαίνονται ἐπιστημονικότερες καί ἀντικειμενικότερες καί συνεπῶς ἀπολιτικότερες. Τό πνεῦμα λοιπόν τῆς κάστας, τοῦ ὁποίου ἡ ὕπαρξις δέν διαψεύσθηκε οὔτε τά πιό σκληρά χρόνια τῆς Σταλινικῆς τρομοκρατίας καί ἡ συνειδητοποίησι τῆς τεχνοκρατικῆς δομῆς ἔδωσαν τήν δύναμι στίς Ἔνοπλες δυνάμεις τῆς ΕΣΣΔ νά ἀντιδράσουν· πάντοτε στήν προσπάθεια τῆς «σοσιαλιστικῆς ἡγεσίας» νά τίς θεωρήση διαφορετικές ἀπό ἐκεῖνο πού πράγματι εἶναι. Ἕνας στρατός ἐπαγγελματιῶν. Ἄν καί ὁρισμένα πολιτικά καθήκοντα καί μερικοί δεσμοί μέ τό κόμμα ἔχουν γίνει ἀποδεκτοί.

Ὁ παλαιός Ἐρυθρός στρατός τῶν ἐργατῶν καί τῶν χωρικῶν μετά 60 χρόνια ἀπό τήν ἵδρυσί του ἔγινε ἕνας ὑπερμοντέρνος στρατός τεχνολογικά προηγμένος, ὁ ὁποῖος ἔχοντας συνειδητοποιήσει ὅτι ἀποτελεῖ αὐτό καθ᾽ ἑαυτό ἕνα κέντρο δυνάμεως φυλάει τήν αὐτονομία του καί ὑψώνει τήν φωνή του, ὅταν χρειάζεται.

Ἡ πολιτική συμπεριφορά τοῦ Ἐρυθροῦ στρατοῦ, δηλαδή ὁ τρόπος τοῦ σκέπτεσθαι καί ἐνεργεῖν στό ἐσωτερικό τῆς σοβιετικῆς κοινωνίας μπορεῖ νά ἐξετασθῆ ἀπό δύο ὄψεις. Ἤτοι σάν συμπεριφορά μιᾶς ὁμάδος, ἡ ὁποία ὑπερασπίζεται τά συμφέροντά της ἤ σάν πολιτική συμπεριφορά, μέ τήν στενή ἔννοια τῆς λέξεως, στά γενικότερα πλαίσια τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας καί τῆς πάλης γι᾽ αὐτήν. Ἀπό μιᾶς πλευρᾶς θά μπορούσαμε νά ἀναρωτηθοῦμε ἄν διαγράφεται στήν ΕΣΣΔ κάτι ἀνάλογο μέ τό στρατιωτικό βιομηχανικό σύμπλεγμα τῶν ΗΠΑ (Military Industrial Complex: MIC) δηλαδή ἕνα σοβιετικό MIC καί τά γεγονότα πού βεβαιώνουν τοῦ λόγου τό ἀσφαλές εἶναι περισσότερα ἀπό ἕνα.

Τήν ἐποχή τοῦ Στάλιν οἱ στρατιωτικοί εἶχαν διατηρήσει, σέ γενικές γραμμές, μία σχέσι πολύπλοκη μέ τήν πολιτική ἡγεσία. Ἀπό τήν μία μεριά, ἐκτός τοῦ ὅτι εἶχαν ὑποστεῖ, ὅπως ἄλλωστε κάθε σοβιετική κοινωνική ὁμάδα, τίς ἐκκαθαρίσεις τοῦ Στάλιν, εἶχαν ἀποκλεισθῆ ἀπό στρατιωτική μελέτη καί εἶχαν στερηθῆ τήν δυνατότητα νά ἐπεξεργασθοῦν νέες στρατηγικές θεωρίες, γιατί μία γιά πάντα οἱ βάσεις τῆς στρατιωτικῆς ἐπιστήμης εἶχαν θεμελιωθῆ ἀπό τόν Στάλιν. Ἀπό τήν ἄλλη δέ εἶχαν κατορθώσει νά διατηρήσουν ἀνέπαφο τό πνεῦμα τῆς κάστας καί νά πετύχουν τήν χορήγησι πλήρους προτεραιότητος στήν βαριά βιομηχανία καί τούς ἐξοπλισμούς ἱκανοποιώντας ἔτσι τήν ἀνάγκη γιά σύγχρονα «ἐργαλεία δουλείας».

Μετά τόν θάνατο τοῦ Στάλιν μοιράσθηκαν μαζί μέ τούς ἄλλους σοβιετικούς πολίτες τό αἴσθημα ἀπελευθερώσεως, ἀλλά συγχρόνως ἀνησύχησαν μήπως ἡ ἀλλαγή τοῦ καθεστῶτος εἶχε σάν ἀποτέλεσμα τήν ἀποδυνάμωσί τους. Ἀνησυχία, τήν ὁποία καί ἐξέφρασαν. Ἔτσι ὅταν ὁ Μαλένκωφ ἄφησε νά φανοῦν τά σημάδια μιᾶς γενικῆς πολιτικῆς στροφῆς (αὔξησι τῆς παραγωγῆς καταναλωτικῶν ἀγαθῶν εἰς βάρος τῆς βαριᾶς βιομηχανίας) οἱ ἐκπρόσωποι τῶν Ἐνόπλων δυνάμεων υἱοθέ-

2. Πολιτικοστρατιωτική ἡγεσία τῆς ΕΣΣΔ. Ἐγκάρδια συνεννόησις;

τησαν μία κριτική στάσι άπέναντί του καί τήν κατάλληλη στιγμή οί ψήφοι, τούς όποίους διέθεταν καί έκεῖνοι, τούς όποίους έπειρέαζαν διευκόλυναν τήν πτῶσι του. Οί διάδοχοι τοῦ Μαλένκωφ Μπουλγκάνιν καί Κροῦτσεφ άποζημίωσαν τούς στρατιωτικούς άποδεχόμενοι πολλές άπαιτήσεις των σχετικά μέ τίς πιστώσεις γιά τίς Ένοπλες δυνάμεις καί όνομάζοντας ἕξι νέους στρατάρχες.

Παρ' ὅλα αὐτά τήν έποχή τοῦ Κροῦτσεφ ή ἔντασι μεταξύ στρατιωτικῶν καί πολιτικῶν ἔγινε πιό ἔντονη καί άκριβῶς γύρω άπό τό θέμα τῆς κατανομῆς τῶν έθνικῶν πόρων. Άφοῦ προσεταιρίσθη τούς έκπροσώπους τῆς βαριᾶς βιομηχανίας έναντίον τοῦ Μαλένκωφ... ὁ Κροῦτσεφ έγκαινίασε μία νέα οίκονομική πορεία μέ ἔμβλημά της ένα συντηρητικό καταναλωτισμό καί μία ένδυνάμωσι τῆς έλαφριᾶς βιομηχανίας καί τῆς γεωργίας στά πλαίσια τοῦ είρηνικοῦ συναγωνισμοῦ μέ τήν Άμερικανική καταναλωτική κοινωνία, σάν μοναδικοῦ ύποκατάστατου τῆς πυρηνικῆς συγκρούσεως. Καί έναντίον τοῦ Κροῦτσεφ συνεκροτήθη ἕνας συνασπισμός, άνάλογος τοῦ άμερικανικοῦ M.I.C., άπό τήν πιό σκληρή όμάδα στρατιωτικῶν καί έκπροσώπων τῆς βαριᾶς βιομηχανίας.

Ό Κροῦτσεφ τόν Ίανουάριο τοῦ 1960 ἔκανε τήν πλέον παρακινδυνευμένη κίνησι, έναντίον τοῦ σοβιετικοῦ M.I.C., άναγγέλοντας μεταρυθμίσεις, οί όποῖες έμείωναν τήν στρατιωτική δύναμι. Τό σχέδιό του, πού τόνιζε τόν κυρίαρχο ρόλο τῶν πυραυλικῶν δυνάμεων, προέβλεπε τήν περικοπή τῶν κονδυλίων γιά τίς συμβατικές δυνάμεις, τήν άποστράτευσι σέ δύο χρόνια 120.000 άνδρῶν. Τρεῖς μῆνες μετά ό κόσμος μάθαινε τήν άπομάκρυνσι τριῶν στρατιωτικῶν προσωπικοτήτων πρώτου μεγέθους τῶν Τιμοσένκο, Σοκολόφσκυ, καί Κόνιεφ. Τουλάχιστον οί δύο τελευταῖοι εἶχαν άνοικτά άντιταχθῆ στίς μεταρρυθμίσεις τοῦ Κροῦτσεφ.

Κατά πᾶσα πιθανότητα μετά μία σκληρή σύγκρουσι πολιτικῶν στρατιωτικῶν ό Κροῦτσεφ εἶχε πετύχει τήν άπομάκρυνσι τῶν πλέον σκληρῶν έπικριτῶν τοῦ προγράμματος μειώσεως τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν. Άλλά όπωσδήποτε θά πρέπει νά καθησύχασε τούς στρατάρχες τοῦ Έρυθροῦ στρατοῦ άναλαμβάνων τήν ύποχρέωσι νά μή κάνη ύποχωρήσεις σέ θέματα έξωτερικῆς πολιτικῆς στούς Δυτικούς. Σάν έπιβεβαίωσι μποροῦμε νά θυμηθοῦμε τήν σκληρή στάσι τοῦ Κροῦτσεφ στήν κρίσι πού άκολούθησε τήν κατάρριψι τοῦ Υ-2. Σ' έκείνη τήν κρίσι οί στρατιωτικοί ἔπαιξαν ἕνα πρῶτο ρόλο κινούμενοι στό προσκήνιο. Στήν συνεδρίασι τοῦ Μαΐου τοῦ άνωτάτου σοβιέτ ό Άντρέϊ Γκρέτσκο, διοικητής τῶν δυνάμεων τοῦ συμφώνου τῆς Βαρσοβίας άπέκλεισε, ὅτι ό Κροῦτσεφ στήν διάσκεψι κορυφῆς στό Παρίσι θά μποροῦσε νά κάνη ότιδήποτε ἄλλο άπό τό νά «ξεσκεπάση τά έπιθετικά σχέδια τοῦ ίμπεριαλισμοῦ». Καί ἔτσι ἔγινε, καθ' ὅλη τήν διάρκεια τῆς διασκέψεως ό ύπουργός άμύνης στρατάρχης Μαλινόφσκυ δέ ἔφυγε οὔτε λεπτό άπό τό πλευρό τοῦ Κροῦτσεφ.

Παρ' ὅλες τίς ύποχωρήσεις τῶν πολιτικῶν καί τούς συμβιβασμούς τῶν στρατιωτικῶν ή κρίσι τοῦ Βερολίνου (εἴτε σάν αἴτιο εἴτε σάν άφορμή) διέλυσε τά σχέδια τοῦ Κροῦτσεφ γιά οίκονομικές μεταρρυθμίσεις. Στό XXI συνέδριο τοῦ κόμματος, πού ἔγινε τό ἴδιο ἔτος, οί οίκονομικές άποφάσεις περιεῖχαν μία σειρά άντιφάσεων. Άπό τή μία έξήγγειλαν τήν τόσο ποθούμενη άνάπτυξι τῆς έλαφρᾶς βιομηχανίας καί τῆς γεωργίας καί άπό τήν ἄλλην ἄφηναν νά έννοηθῆ ὅτι έπρόκειτο γιά μακροπρόθεσμα προγράμματα.

Ότι έπρόκειτο γιά μία διελκυνστήδα μεταξύ Κροῦτσεφ καί σοβιετικοῦ M.I.C. τό κατάλαβε κανείς άργότερα. Τήν 5ην Μαρτίου 1962 μέ τό ἄνοιγμα μιᾶς όλομελείας τῆς Κεντρικῆς Έπιτροπῆς ό Κροῦτσεφ άνήγγειλλε ἕνα πρόγραμμα βοηθείας γιά τήν γεωργία, άλλά τέσσερις ήμέρες άργότερα διευκρίνιζε ὅτι τά άναγγελθέντα μέτρα δέν έλαμβάνοντο είς βάρος τῆς βαριᾶς βιομηχανίας καί τῆς ἄμυνας τῆς χώρας. Ή άναφορά στήν ἄμυνα δέν ἦταν τυχαία, ὕστερα άπό λίγες ήμέρες εἶδαν τό φῶς τρία ἄρθρα τοῦ στρατάρχη Μαλινόφσκυ (σάν Κομμουνιστής, στήν Πράβδα, στόν Έρυθρό άστέρα), μέ τά όποῖα έξεθειάζετο ή σπουδαιότης τῶν πυρηνικῶν ὅπλων, άλλά καί τῶν συμβατικῶν καί έζητεῖτο μία περαιτέρω ένίσχυσι τοῦ στρατιωτικοῦ μηχανισμοῦ.

Μέ τήν πτῶσι τοῦ Κροῦτσεφ οί σχέσεις μεταξύ στρατοῦ καί κυβερνήσεως ἔγιναν πιό πολύπλοκες. Οί συζητήσεις καί οί διαπραγματεύσεις πού άκολούθησαν όδήγησαν σέ ἕνα εἶδος σφαιρικοῦ συμφώνου στίς έξῆς περίπου βάσεις: έπιταχυνομένη άνάπτυξι στόν τομέα τῶν πυραύλων, σημαντική άνάπτυξι τοῦ δικτύου άντιπυραυλικῆς προστασίας διατήρησι τοῦ έπιπέδου τῶν συμβατικῶν δυνάμεων μέ συνεχῆ βελτίωσι τῶν ύλικῶν. Μέ λίγα λόγια οί Μπρέζνιεφ καί Κοσύγκιν δέχτηκαν τίς άπαιτήσεις τοῦ στρατιωτικοῦ κατεστημένου άλλά έζήτησαν περισσότερη παραγωγικότητα δηλαδή μεγαλύτερη άνάπτυξι τῆς τεχνοκρατικῆς δομῆς τοῦ Έρυθροῦ στρατοῦ.

Οί σοβιετικοί στρατιωτικοί καί μέ τούς διαδόχους τοῦ Κροῦτσεφ ὑπῆρξαν άποφασισμένοι νά διατηρήσουν τήν αὐτονομία τους. Αὐτό φάνηκε τό 1967 μέ τόν θάνατο τοῦ ύπουργοῦ Άμύνης Μαλινόφσκυ, μέ έξαίρεσι τούς Τρότσκι καί Στάλιν τό ύπουργεῖο Άμύνης τό κατελάμβανε πάντα μία στρατιωτική προσωπικότης. Μέ τόν θάνατο τοῦ Μαλινόφσκυ διαδόθηκε στήν Μόσχα ὅτι ό μέλλων ύπουργός Άμύνης ἦταν ἕνας πολίτης ό Γ. Ρ. Ούστίνωφ, συγχρόνως στόν Έρυθρό άστέρα δημοσιεύετο ἕνα ἄρθρο, πού ύπενθύμιζε τήν παραδοσιακή κυριαρχία τοῦ κόμματος σέ κάθε έκδήλωσι τῆς σοβιετικῆς κοινωνίας. Παρ' ὅλα αὐτά έπί δέκα τρεῖς ήμέρες τό διάταγμα τῆς όνομασίας τοῦ νέου ύπουργοῦ παρέμενε άδημοσίευτο καί ὅταν έδημοσιεύθη ἔφερε τό ὄνομα τοῦ στρατάρχη Γκρέτσωφ.

Σ' ὅλες αὐτές τίς περιπτώσεις ό έρυθρός στρατός συμπεριφέρθη σάν μία αὐτόνομη όμάδα ὄχι μόνο προστατεύουσα τά συμφέροντα τῆς κάστας, άλλά μερικές φορές παίρνοντας στά χέρια του τά ήνία αὐτοῦ τούτου τοῦ κράτους.

Τήν έποχή τοῦ Στάλιν, περίοδο άπολύτου σταθερότητος τῆς πολιτικῆς έξουσίας οί Ένοπλες δυνάμεις δέν άκούσθηκαν ποτέ. Εἶχαν άκουσθῆ τό 1923 τήν έποχή τῆς πάλης μεταξύ τῆς Τροτσκιστικῆς μειοψηφίας καί τῆς «τρόϊκας» Ζηνόβιεφ, Κάμενεφ, Στάλιν. Πλησιάζοντος τοῦ XII συνεδρίου όλόκληρη ή φρουρά τῆς Μόσχας έτάχθη μέ τό μέρος τοῦ Τρότσκι, άλλά τό μεγαλύτερο μέρος τῶν νέων άξιωματικῶν στό ύπόλοιπο τῆς χώρας έτάχθη μέ τήν «τρόϊκα» διευκολύνοντας τήν τελική της έπιτυχία. Μόνο ὅμως μετά τόν θάνατο τοῦ δικτάτορα οί άξιωματικοί άπέκτησαν πολιτική βαρύτητα. Ή μυστική άστυνομία καί ή γραφειοκρατία έξασθένησαν ένῶ άποκτοῦσαν δύναμι τό κόμμα καί οί Ένοπλες δυνάμεις. Γενικότερα τελειώνει ή έποχή τῆς άπαθοῦς σταθερότητος καί άρχίζουν οί άγῶνες τῶν έπιγόνων οί όποῖοι ἄνοιξαν τόν δρόμο γιά τίς πρωτοβουλίες τῶν στρατιωτικῶν. Εἶναι βέβαιο ὅτι οί στρατιωτικοί ἔπαιξαν ρόλο πρωταγωνιστοῦ στήν έξουδετέρωσι τοῦ Μπέρια, ό όποῖος ὡς άρχηγός τῶν μυστικῶν ύπηρεσιῶν τοῦ Στάλιν ἤλεγχε τά πάντα. Τήν νύκτα τῆς συλλήψεως τοῦ Μπέρια μονάδες τοῦ Έρυθροῦ στρατοῦ εἶχαν συγκεντρωθεῖ γύρω άπό τήν Μόσχα καί δύο στρατάρχες ό Ζούκωφ καί ό Κόνιεφ τόν συνέλαβαν προσωπικῶς. Έκείνη τήν νύκτα οί στρατιωτικοί έτάχθησαν μέ τόν Μαλένκωφ άλλά, ὅπως εἴδαμε,

Κοιτάζοντας στά μάτια τήν πολιτική ήγεσία. Οί νεαροί ἀξιωματικοί ἀποτελοῦν τόν ἀστάθμητο παράγονται τοῦ μέλλοντος.

ὅταν ἀργότερα ἔχασαν τήν ἐμπιστοσύνη τους σ' αὐτόν τόν ἐγκατέλειψαν

Μία ἄλλη ἀποφασιστική παρέμβασι ἔχουμε τό 1957. Ὁ Κρούτσεφ ἔχει διαβάσει τήν συνταρακτική ἀναφορά του: τό XX συνέδριο ἐγκαινιάζοντας τήν ἀποσταλινοποίησι, δέν ἔχει ἀκόμη ἐκφραστεῖ ὑπέρ τοῦ καταναλωτισμοῦ, καί οἱ στρατιωτικοί εἶναι μαζί του. Ἔτσι ὅταν ἐναντίον τοῦ Κρούτσεφ ἐτάχθη αὐτό πού ἀργότερα ὀνομάσθηκε ἀντικομματική ὁμάδα ἀποτελουμένη ἀπό τούς Μολότωφ, Καγκάνοβιτς, Μπουλγγάνιν, Σεπιλώφ, ὁ στρατάρχης Ζούκωφ, ὑπουργός Ἀμύνης, ἔδωσε τήν ἀποφασιστική βοήθειά του στόν πρῶτο γραμματέα. Ἐνῶ ἤδη διαγραφόταν στήν ὁλομέλεια μία πλειοψηφία ἀντί Κρούτσεφ ὁ Ζούκωφ ἔθεσε στήν διάθεσί του μερικά στρατιωτικά ἀεροπλάνα είς τρόπον ὥστε νά μεταφερθοῦν στήν Μόσχα τά μέλη τοῦ κόμματος, τά ὁποῖα δέν εἶχαν προλάβει καί ἡ παρουσία τῶν ὁποίων θά μποροῦσε, ὅπως καί ἔγινε νά ἀνατρέψη τό ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας. Ὁ ἴδιος ὁ Ζούκωφ, ἐπετέθη στήν ἀντικομματική ὁμάδα ἀπειλῶντας ὅτι θά ἀποκαλύψη τήν εὐθύνη ἑνός ἑκάστου στήν σταλινική τρομοκρατία καί πιθανόν καί τήν χρῆσι βίας.

Στήν πολιτική ἱστορία τοῦ Ἐρυθροῦ στρατοῦ ὁ στρατάρχης Ζούκωφ κατέχει μία μοναδική θέσι. Μέ αὐτόν ἐπικεφαλῆς οἱ σοβιετικές Ἔνοπλες δυνάμεις προσπάθησαν ἀνοικτά καί ἀπροκάλυπτα νά κυριαρχήσουν στήν πολιτική ζωή τῆς ΕΣΣΔ ἤ τουλάχιστον νά εἶναι ἕνας ἀποφασιστικός της παράγων.

Ὁ Ζούκωφ ἦταν ἕνας ἁπλός στρατιώτης τοῦ τσαρικοῦ ἱππικοῦ, ἀλλά ἤδη πολύ πρίν τήν Ὀκτωβριανή Ἐπανάστασι προέτρεπε τούς συντρόφους του νά ἀρνηθοῦν νά κτυπήσουν τοῦ μπολσεβίκους διαδηλωτές. Ἀξιωματικός τοῦ Ἐρυθροῦ στρατοῦ ἔγινε στρατάρχης στήν ἀρχή τοῦ Β' παγκοσμίου πολέμου καί δεύτερος μετά τόν Στάλιν, ὁ ὁποῖος ἀργότερα τόν ἀπεμάκρυνε. Μετά τόν θάνατο τοῦ δικτάτορα ξαναεμφανίζεται ὑφυπουργός Ἀμύνης, ὑπουργός, ὑποψήφιο μέλος τοῦ πολιτικοῦ γραφείου τῆς κεντρικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ΚΚΣΕ. Μετά τήν ἀποφασιστική παρέμβασί του ἐναντίον τῆς ἀντικομματικῆς ὁμάδος ὁ Κρούτσεφ τόν ἐβοήθησε νά γίνη Ἐνεργό μέλος τοῦ πολιτικοῦ γραφείου τῆς κεντρικῆς ἐπιτροπῆς προνόμιο τό ὁποῖον δέν εἶχε δοθεῖ σέ κανένα στρατιωτικό. Ὑπῆρξε ἡ στιγμή τῆς μεγαλυτέρας πολιτικῆς δυνάμεως τοῦ Ἐρυθροῦ στρατοῦ. Ὁ Ζούκωφ ἐπέτυχε τήν ἔκδοσι ἑνός διατάγματος πού ἀπαγόρευε κάθε κριτική τῶν ἀποφάσεων τῶν στρατιωτικῶν διοικητῶν στίς συνεδριάσεις τῶν κομματικῶν πυρήνων τῶν Ἐνόπλων δυνάμεων. Ὁ μεγαλύτερος βαθμός αὐτονομίας πού εἶχαν ποτέ οἱ σοβιετικοί στρατιωτικοί.

Ἡ δύναμις τοῦ Ζούκωφ κράτησε τέσσερεις μῆνες ἀφοῦ τόν Ἰούνιο μέχρι τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1957. Ξαφνικά ἔχασε τά πάντα. Ὁ ἴδιος ὁ Κρούτσεφ τόν ἀντικατέστησε κατηγορώντας τον ὅτι παρέβει τίς λενινιστικές ἀρχές πού ἀφοροῦν τήν διοίκησι τοῦ στρατοῦ καί ὅπως εἶχε καταργήσει τόν ἔλεγχο τοῦ κόμματος καί τῆς κεντρικῆς ἐπιτροπῆς στό στρατό καί στό ναυτικό.

Ἀργότερα τήν 3η Φεβρουαρίου 1959 στό XXI συνέδριο ὁ διάδοχός του στρατάρχης Μαλινόφσκυ διεχώρησε τίς ἔνοπλες δυνάμεις ἀπό τόν Ζούκωφ λέγοντας ὅτι ἡ κεντρική ἐπιτροπή εἶχε ἀνακαλύψει ἐγκαίρως τίς φιλοδοξίες τοῦ πρώην ὑπουργοῦ καί εἶχε δώσει σ' αὐτόν τόν ἐπίδοξο Βοναπάρτη ἕνα καλό μάθημα.

Ἡ ἀναφορά στον Βοναπάρτη, ἡ λέξι ἐγκαίρως δίνουν τήν ἐντύπωσι ὅτι κάτι μαγειρεύει ὁ στρατάρχης τό ὁποῖον γρήγορα ἀπεκαλύφθη καί ἐξουδετερώθη.

Στήν πραγματικότητα ἡ ἄνοδος τοῦ Ζούκωφ ἔγινε μία ἐποχή κατά τήν ὁποία ὁ θάνατος τοῦ Στάλιν εἶχε ἀφήσει ἕνα κενό ἐξουσίας καί οἱ διαμάχες τῶν ἐπιγόνων εἶχαν δημιουργή-

σει μία ρευστή κατάστασι, τήν όποίαν ό Ζούκωφ θέλησε νά έκμεταλευθῆ, γιά νά κάνη τόν 'Ερυθρό στρατό ρυθμιστή τῆς καταστάσεως δίνοντας τήν πολιτική αὐτονομία. "Οταν ὅμως ή πολιτική ισορροπία άπεκατεστάθη ό ρόλος τοῦ Ζούκωφ καί αὐτός τοῦ 'Ερυθροῦ στρατοῦ ὑποβαμθίσθη καί έξηφανίσθη ὅπως γίνεται σέ ὅλο τόν κόσμο.

Μία άκόμη φορά οί σοβιετικοί στρατιωτικοί άνέλαβαν πολιτική πρωτοβουλία, ὅταν μέ τήν σειρά του ό Κροῦτσεφ ἔχασε τήν έξουσία τό 1964. Κανένας δέν ξέρει μέ σιγουριά τό παρασκήνιο καί τυπικά φαίνεται ότι οί στρατιωτικοί παρέμειναν ούδέτεροι. 'Η σύμπτωσις ὅμως, ὅτι τήν παραμονή τῆς πτώσεως εἶχε ξεσπάσει, γιά μία άκόμη φορά, ή διαμάχη μεταξύ Κροῦτσεφ καί τῶν στρατιωτικῶν καί τῶν έκπροσώπων τῆς βαριᾶς βιομηχανίας στό καυτό θέμα τῶν καταναλωτικῶν άγαθῶν, άφήνει πολλές σκέψεις. "Αν καί θά ἦτο άπλοϊκό νά πιστέψουμε ὅτι ή πτῶσι τοῦ Κροῦτσεφ εἶχε σάν αἴτιο καί άφορμή τό ζεμπίλι τῆς Ρωσσίδας νοικοκυρᾶς.

Μέ τήν πτῶσι τοῦ Κροῦτσεφ μία νέα φάσις σταθερότητος τῆς πολιτικῆς έξουσίας άρχίζει. 'Ο 'Ερυθρός στρατός άπεσύρθει στήν σκιά. "Ενας πολιτικός ό Οὐστίνωφ μετά τόν θάνατο τοῦ Γκρέτσκο όνομάζεται ὑπουργός 'Αμύνης μέ τόν βαθμό τοῦ στρατάρχη, σαφῆς προειδοποίησις πρός κάθε πλευρά στρατιωτική ή πολιτική. 'Ο Μπρέζνιεφ άποκτᾶ τό δικαίωμα νά φέρη ὅπλο μέ τό μονόγραμμά του τό όποῖον εἶχαν οί τσάροι καί κάνει μερικές έμφανίσεις μέ στολή.

'Ο μεγάλος ἄγνωστος γιά τό Κρεμλίνο εἶναι σήμερα οί άξιωματικοί, οί όποῖοι κατέχουν τό βαθμό τοῦ άνωτέρου καί οί όποῖοι δέν έπολέμησαν στόν Β' παγκόσμιο πόλεμο, άλλά έκπαιδεύθηκαν στίς δοκιμασίες τοῦ ψυχροῦ πολέμου. Εἶναι τεχνοκράτες, μέ τήν στενή ἔννοια τῆς λέξεως, καί ὑπηρετοῦν μία ὑπερδύναμι.

Θά εἶναι πάρα πολύ ένδιαφέρον νά παρακολουθήσουμε τίς σχέσεις των μέ τήν άπηρχαιωμένη κομματική ήγεσία, ὅταν θά ἔλθη ή σειρά τους νά διοικήσουν.

Τό σύμπλεγμα κατωτερότητος τό όποῖον σημάδεψε γενιές σοβιετικῶν άξιωματικῶν, τούς εἶναι ἄγνωστο. Καί μέχρι σήμερα αί άντιφρονοῦντες προέρχονται άπό τούς πολιτικούς κύκλους. Θά εἶναι ὅμως πάντα ἔτσι; ●

Τό Κατύν καί οί Ρῶσοι

Τόν 'Ιούλιο τοῦ 41, οί προελαύνοντες στήν – μέχρι τότε καί έλέω γερμανορωσικῆς συμμαχίας ρωσική-Πολωνία, Γερμανοί, άνεκάλυψαν τόν όμαδικό τάφο 10.000 Πολωνῶν άξιωματικῶν τοῦ πολωνικοῦ στρατοῦ, στό δάσος τοῦ Κατύν. "Ολοι τους εἶχαν έκτελεσθῆ μέ τήν παλαιά προσφιλῆ μέθοδο τοῦ κομμουνισμοῦ: μιά σφαίρα στό σβέρκο! Καί έπειδή οί άξιωματικοί τοῦ στρατοῦ τοῦ τότε δικτάτορος τῆς Πολωνίας (μέχρι τό 1939) δέν μποροῦσε νά εἶναι... κομμουνισταί, τό αὐταπόδεικτο συμπέρασμα ἦταν ὅτι ἦσαν άντικομμουνισταί, ὅτι εἶχαν αίχμαλωτισθῆ άπό τούς Ρώσους στήν περιοχή τους τῆς.. διανομῆς καί ὅτι έκτελέσθηκαν γιά νά άποκεφαλισθῆ ό Πολωνικός στρατός άπό άντικομμουνιστάς άξιωματικούς.

"Εκτοτε, οί Ρῶσοι καί οί συνοδοιπόροι ξόδεψαν έκατομμύρια ρούβλια, μυαλά, μελάνια καί πέννες, γιά ν' άρνηθοῦν τό έμφανές καί νά τό έπιρρίψουν στούς.. Γερμανούς. Οὐαί τοῖς ἡττημένοις!

'Αλλά ή άλήθεια βγαίνει άπό τά έπίσημα στόματα καί... πέννες κομμουνιστῶν. Στά άπομνημονεύματα τοῦ Πολωνοῦ έξοστρακισθέντος τό 1970 ήγέτου Γκομούλκα, τά όποῖα δημοσιεύθηκαν φέτος στήν Δῦσι (ὄχι στήν 'Ελλάδα!), άναφέρεται ὅτι, κατά τήν έποχή τῆς «άποσταλινοποιήσεως», ό Κρουστσώφ «συνεβούλευσε» τόν Γκομούλκα νά όμολογήση τήν σφαγή ὡς διαπραχθεῖσα άπό ἔνοπλες πολωνικές κομμουνιστικές όμάδες καί νά έπιρρίψη τήν εὐθύνη σέ... διαταγή τοῦ Στάλιν, πρᾶγμα πού – λέει – άρνήθηκε ό Γκομούλκα!

'Ακόμη μία άπόδειξις τῆς θηριωδίας καί τῆς ὑποκρισίας τῶν κομμουνιστῶν.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ

(Αὐτεξούσια στόν Κόσμο της)

τοῦ Δόκτορος Χάϊντς Γκράουπνερ

Οἱ χρονικογράφοι τοῦ 19ου αἰῶνος ἀναφέρουν δύο περιπτώσεις κατά τάς ὁποίας 'Αγγλίδες γυναῖκες ἠγοράσθησαν ἀπό τούς ἄνδρες των εἰς τήν ἀγοράν. 'Η μία γυναῖκα ὡδηγήθη ἑκουσίως εἰς τήν ἀγοράν, συρομένη ἀπό τόν λαιμόν μέ ἕνα «καπίστρι» ἠγοράσθη ἀντί μισῆς κορώνας καί ὡδηγήθη ἕως τό σπίτι τοῦ νέου συζύγου της. Τήν ἄλλην, τήν ἠγόρασεν ἕνας ξενοδόχος διά νά ὑπηρετῇ εἰς τό πανδοχεῖον του.

Δέν ἠμποροῦμεν νά εἴπωμεν ὅτι ἡ μέθοδος αὐτή ἦτο στερεότυπος ὅσον ἀφορᾶ τήν κοινωνικήν μεταχείρισιν τῆς γυναίκας πρό ἑκατονταετίας. Δέν ἦτο ὅμως τήν ἐποχήν ἐκείνην ἡ γυναίκα ἀπεριορίστως κτῆμα τοῦ ἀνδρός;

'Ο ἄνδρας ἐλέγχει τάς προσωπικάς ὑποθέσεις της, τῆς διαγράφει τά ὅρια πού δέν δύναται νά ὑπερπηδήση, ἀντλεῖ δύναμιν ἀπό τό πανάρχαιον δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου, πού θέτει τό θῆλυ ὑπό τήν ἀνδρικήν ἐξυσίαν.

Μέ τήν Γαλλικήν ἐπανάστασιν, δηλαδή πρό τῆς ἐκρήξεως ἀκόμη τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, ἀρχίζει σιγά σιγά νά συντρίβεται αὐτή ἡ «σκλαβιά τῆς γυναίκας».

Μιά νέα κοσμοθεωρία, ἡ ἐπικρατήσασα ἀρχή τῆς σχέσεως φύσεως καί ἀνθρώπου συνέβαλεν εἰς τήν διάσπασιν τῶν τειχῶν τῆς δουλείας: ἡ διδασκαλία περί ἰσότητος.

'Επί τῆς βάσεως τῆς ἰσότητος αὐτῆς προσεδόθη εἰς τήν γυναίκα νέα ἀξία καί θέσις. Διά τῆς ἐνεργητικῆς στάσεως αὐτῶν τούτων τῶν γυναικῶν ἀρχίζει ἡ ἀπελευθέρωσίς των.

'Ο ἀγών οὗτος τοῦ θηλυκοῦ γένους ἀπέβλεπεν εἰς τήν ἐξασφάλισιν τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων μέ τόν ἄνδρα. Χωρίς ἀμφιβολίαν τοῦτο ἐσήμαινεν ἐπανάστασιν εἰς τόν τρόπον τῆς ζωῆς μας, πού κατά τάς παρελθούσας δεκαετίας ἔφερεν πρός ἐσωτερικήν κρίσιν, δεδομένου ὅτι ἀνεπτύχθη παραλλήλως πρός τόν Φιλελευθερισμόν. Διότι ναί μέν ἡ γυναικεία ἐπανάστασις τοῦ παρελθόντος αἰῶνος συνέτριψεν ἀναμφιβόλως τήν «ἄλυσσον ἐκείνην τῶν δεσμῶν», ἤγειρε ὅμως ἀκόμη μεγαλειτέρας ἀξιώσεις ἰσχύος. Τήν ἐποχήν ἐκείνην ἐχρειάσθη μεγάλη προσωπική γενναιότης ἐκ μέρους τῶν «σκαπανέων» τῆς ἐπαναστάσεως, ὅπως π.χ. ὑπό τῆς πρώτης Γερμανίδος ἰατροῦ δόκτορος Τιμπούρτσιους, ἡ ὁποία ἐσπούδαζεν εἰς τό ἀνατομεῖον ἀπό κοινοῦ μέ τούς ἄλλους ἄρρενας σπουδαστάς. Καί ἡ γενναιότης της αὐτή παρέσχε τήν ἐποχήν ἐκείνην πλούσιον ὑλικόν εἰς τά εἰρωνικά σχόλια τῶν ἐφημερίδων, ἐκτός τῆς θυμηδίας πού προεκλήθη εἰς τό Ράιχσταγ ὅταν ἐμνημονεύθη τό ἀξιοσημείωτον τοῦτο γεγονός.

Κεντρικόν σημεῖον τῆς γυναικείας κινήσεως ἐν Εὐρώπη, ἦτο ἡ ἐξωτερική ὑλική ἀνεξαρτησία ἀπό τόν ἄνδρα, σκοπός, τόν ὁποῖον ἡ γυναίκα ἐπλησίασεν ἀναμφιβόλως διά τῆς βιομηχανοποιήσεως. 'Η αὐτοπεποίθησις τῆς γυναικός ἀνηψώθη καί ἡ ἀπόδειξις τῶν προσόντων της ἀπεδείχθη. Πρόκειται περί γεγονότος πού θεωροῦμεν σήμερον πλέον ὡς αὐτονόητον.

'Εάν ἡ γυναίκα ἠρκεῖτο εἰς τάς ἐπιδιώξεις αὐτάς, θά ἐπετρέποντο ἴσως αἱ κρίσεις ἐκεῖναι, πού προῆλθον ἀπό μίαν τοιαύτην ἐξέλιξιν. 'Αλλά ἡ γυναίκα ἐζήτει ὁλονέν περισσότερα: πάντοτε ἐπανήρχετο τό αἰώνιον πρόβλημα τῆς γυναικοκρατίας πού ἀναφέρεται εἰς τήν ἱστορίαν τῶν μεγάλων πολιτισμένων λαῶν.

'Εζήτει τήν πρός τόν ἄνδρα ἐξίσωσιν εἰς ὅλα τά ἐπίπεδα. Τοιουτοτρόπως ἀνεπήδησεν ἡ γελοία ἐκείνη ὕπαρξις τῆς Σουφραζέττας, τό θῆλυ πού ἀπεχθάνεται τό νοικοκυριό, ἀναμασσᾶ ἐπιστημονικάς γνώσεις, πολιτικολογεῖ ἤ συγγράφει. 'Η σουφραζέττα ἀπεμακρύνετο καί ἐξωτερικῶς κατά τό δυνατόν ἀπό τό τύπον τοῦ γένους της, ἐνεδύετο κατά τό ἀνδρικόν πρότυπον, ἔκοβε τά μαλλιά της ἀνδρικά, ἐν γένει δέ ἔδιδεν εἰς ὅλα τόν ἀνδρικόν τόνον. 'Εζήτει νά ἔχη ἐλευθέραν γνώμην εἰς τήν ἐπιστήμην, τήν πολιτικήν καί τό δίκαιον, παραλλήλως δέ ἐνεφανίσθη καί ἡ ἀπαίτησίς της περί ἐλευθερίας εἰς τόν ἔρωτα, πού εὗρε τό κορύφωμά της εἰς τήν θέσιν πού ἔλαβεν ἡ ὑπέρ τῶν γυναικείων δικαιωμάτων πρωτοπόρος 'Ανίτα Λούγκσμπουργκ: «'Η γυναίκα πού ἔχει συναίσθησιν τῆς ἀξιοπρεπείας της δέν ἠμπορεῖ νά ἀνεχθῇ τόν νόμιμον γάμον».

'Εδῶ διακρίνει τίς τάς ρίζας ἀπό τάς ὁποίας προῆλθεν ἡ γυναικεία ἀπελευθέρωσις: πρόκειται περί ἀπεριορίστου ἀτομισμοῦ, πού ἔθετε πρωτοφανεῖς ἀπαιτήσεις.

Τελευταῖος σκοπός ἦτο ἡ ἅλωσις τοῦ κράτους, ἡ πλήρης δηλαδή ἐξίσωσις δικαιωμάτων καί ὅσον ἀφορά τήν πολιτικήν.

Γνωρίζομεν πρωτογόνους λαούς ἀνάμεσα εἰς τούς ὁποίους αἱ γυναῖκες ὁμιλοῦν τήν ἰδιαιτέραν των γλῶσσαν πού οἱ ἄνδρες δέν ἐχρησιμοποίησαν ποτέ. Εἶναι μία ἀπόδειξις τοῦ ἰδίου, προσωπικοῦ κόσμου τῶν γυναικῶν, πού ἔρχεται μέν εἰς ἐπαφήν μέ τόν κόσμον τῶν ἀνδρῶν, χωρίς ὅμως νά ἐξομοιοῦται. 'Η γλῶσσα αὐτή τῶν γυναικῶν μᾶς φαίνεται ὡς σύμβολον τοῦ φυσικοῦ χωρισμοῦ τῶν δύο φύλων ἀπό τήν ὕπαρξιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. 'Η κίνησις διά τήν ἀπελευθέρωσιν τῆς γυναίκας δέν ἠθέλησε ποτέ νά ἀναγνωρίση ὅτι εἰς ἄλλα εὐρύτερα ἐπίπεδα καί ὑπό ἄλλην ἔννοιαν θά ὑπάρχη πάντοτε μία τοιαύτη «γλῶσσα τῶν γυναικῶν».

→

Παντοῦ ὅμως εἰς τόν κόσμον, ὅπου συνεκροτήθη μία οιαδήποτε τάξις, ὅπου κράτη, κοινωνικαί μορφαί καί πολιτισμοί ἐγεννήθησαν, ὑπῆρξαν ἀποτέλεσμα τῆς ἀποκλειστικῆς δραστηριότητος τοῦ ἀνδρός. Εἰς τά ἔργα αὐτά ἀφιέρωσε τάς δημιουργικάς δυνάμεις του. Ὅλαι αἱ προσπάθειαι πρός καθιέρωσιν τῆς γυναικείας κυριαρχίας προσέκρουσαν εἰς τό γεγονός ὅτι διά λόγους φυσικούς δέν εἶναι δυνατή ἡ κυριαρχία αὕτη. Ἡ γλῶσσα τῶν γυναικῶν εἰς τήν ἀρχέγονόν της δημιουργίαν εἶναι ἀκατανόητος ἀπό τόν κόσμον τῶν ἀνδρῶν. Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι παρεχώρησαν εἰς τάς γυναίκας μίαν κακῶς νοουμένη «ἰσότητα δικαιωμάτων», μέ τό γεγονός δέ αὐτό ὑπογράμμισαν τήν ἀνικανότητα των νά συμβάλουν ἐνεργῶς εἰς τήν δημιουργίαν πολιτισμοῦ. Ὁ ἄνδρας εἶναι δημιουργός ἱστορίας, τό θῆλυ εἶναι ὁ αἰώνιος δημιουργός τῶν νέων γενεῶν. Ἡ σουφραζέττα προσεπάθησε νά ἐξέλθη τοῦ γυναικείου κόσμου καί νά δημιουργήση μέσα εἰς τό πλαίσιον τοῦ ἀνδρικοῦ φύλου ἴδιον δίκαιον – πρᾶγμα πού θά ἠμπορούσαμε ἐπιτυχῶς νά παραβάλωμεν μέ ἕνα παιδί Εὐρωπαίων πού τό παραδίδομεν εἰς τούς Κινέζους πρός ἀνατροφήν διά νά δημιουργήσωμεν ἕναν Κινέζον. Τό ἀποτέλεσμα ἦτο ὅτι προέκυψε μία ὕπαρξις χωρίς γένος, ἡ ὁποία εἰς τήν γυναικείαν γλῶσσαν ἦτο ἡ καί ἀπό σκοποῦ ἔγινε ἀκατανόητος, ἀπομακρυνθεῖσα τοῦ ἰδίου κόσμου.

Κατά τόν τρόπον αὐτόν ἡ λιμπεραλιστική ἐποχή ἔθραυσε τήν ἅλυσσον τῶν δεσμῶν, μέ τά ὁποῖα ἡ γυναίκα ἦτο ἐξηρτημένη ἀπό τόν ἄνδρα, παρά ταῦτα ὅμως δέν ἐπέτυχεν αὕτη τήν ἀληθῆ ἐλευθερίαν της. Ὁ μητριαρχισμός ἀπέτυχεν. Βεβαίως ὁ 19ος αἰών ἐχάρισεν εἰς τήν γυναῖκαν νέας κοινωνικάς παραχωρήσεις. Ὡς ἐργάτρια κατέστη ἀντικείμενον ἐκμεταλλεύσεως τοῦ καπιταλισμοῦ ἡ ἔννοια «ὑποστήριξις τῆς μητρός» ἦτο ἄγνωστος καί ἡ ἐλευθερία εἰς τόν ἔρωτα κατέστησε την γυναῖκα ὑπό νέαν μορφήν ἐκουσίαν σκλάβαν τοῦ ἀνδρός. Ἐάν σήμερα ἡ Εὐρώπη βαδίζει τόν δρόμον πού ὁδηγεῖ πρός μίαν νέαν κοσμοθεωρίαν καί θέλη νά ἐπαναδώση τά δικαιώματα εἰς τήν φυσικήν καί δημιουργικήν τάξιν, πρέπει ἐπίσης νά δείξη καί τόν δρόμον πού ἠμπορεῖ νά ἀκολουθήση ἡ γυναίκα μέ τό αἴσθημα ὅτι θά βαδίση πρός μίαν νέαν ἐλευθερίαν.

Ἔναντι τοῦ ἀνδρός ἡ ὥριμος γυναίκα πρέπει νά κατέχη κάποιαν ἱκανότητα ἐξελίξεως – μέ ἄλλους λόγους: ἡ γυναίκα ἠμπορεῖ νά φθάση τά ἀνώτατα ὅρια ἐξελίξεως μόνον ἐκ παραλλήλου πρός τάς ἀπαιτήσεις τῆς μητρότητος. Ὁ ἄνδρας δέν θά ἦτο εἰς θέσιν νά φέρη τό βάρος αὐτό. Ἡ γυναίκα ἀντιθέτως διαθέτει φυσικάς πρός τοῦτο ἱκανότητας, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τό μοναδικό θαῦμα τῆς γυναικείας ζωῆς.

Αὐτήν ὅμως τήν νεανικότητα πού ἔχει ἀνεξαντλήτους ἱκανότητας ἐξελίξεως ἠμποροῦμεν νά τήν ἴδωμεν καθαρά, ἐάν πάρωμεν τρεῖς ἀντιπροσωπευτικάς φωτογραφίας τοῦ ἀνδρός, τῆς γυναικός καί ἑνός δεκαετοῦς παιδιοῦ καί τάς παραβάλωμεν. Τά χαρακτηριστικά τοῦ προσώπου δεικνύουν καθαρώτατα τήν ὁμοιότητα μεταξύ παιδιοῦ καί γυναικός. Ὁ ἄνδρας ἀναλόγως πρός τήν βιολογικήν του κατάστασιν, φαίνεται ὥριμος.

Ἡ σύγκρισις μεταξύ νεανίου καί γυναικός μᾶς ἀποκαλύπτει ὁλόκληρον τό μυστικόν τῶν ἱκανοτήτων τοῦ θήλεος.

Μία μητέρα μέ ἕξη παιδιά εἰς διάστημα εἴκοσι ἐτῶν ἐπανηῦρε τό βάρος τοῦ σώματός της τρεῖς φοράς. Τάς πρός τοῦτο ἱκανότητας ἀπό σωματικῆς ἀπόψεως τάς ἀντλεῖ ἀπό τά ὑπόλοιπα τῆς ζωτικότητός της, τήν ὁποίαν μεταβιβάζει εἰς τά τέκνα της.

Ἐδῶ ἀναγνωρίζομεν τήν δημιουργικήν, παναρχαίαν καί

μεγαλυτέραν ἀποστολήν τῆς γυναικός, τήν ὁποίαν ὁ ἄνδρας ὀφείλει μετά προσοχῆς νά παρακολουθῆ, ἐάν θέλη νά βοηθήση τήν γυναῖκα εἰς τό νά εὕρη τόν δρόμον μιᾶς νέας ἐσωτερικῆς καί ἐξωτερικῆς ἐλευθερίας.

Ἡ βαθυτέρα μεταμόρφωσις τῆς γυναίκας ἀπό τῆς ἀπόψεως τῆς κοινωνικῆς της θέσεως ἔλαβε χώραν εἰς τάς βιομηχανικάς πόλεις. Ἐν ἀντιθέσει πρός τούς ἀγρότας, οἱ βιομηχανικοί ἐργάται εἶναι χωρισμένοι εἰς δύο κόσμους: Ὁ ἕνας εἶναι τοῦ ἀνδρός πού περικλείεται ἀπό τούς τοίχους τοῦ ἐργοστασίου, ἐνῶ ὁ ἄλλος εἶναι τό σπίτι, ὅπου διοικεῖ ἡ γυναίκα καί μάλιστα κατά τρόπον, πού δέν ἔγινε ποτέ αἰσθητός ἀπό τούς ἀγρότας. (Τό γεγονός ὅτι τώρα κατά τόν πόλεμον μετεβλήθησαν τά πράγματα δέν ἀλλάζει καθόλου τάς θεμελιώδεις αὐτάς ἀρχάς). Ὁ ἀγρότης εἰς τό κτῆμα του εἶναι ὁ κύριος τῆς ζωῆς καί τῆς ἐργασίας. Ὁ ἐργάτης πᾶν ὅτι εὑρίσκεται ἐκτός τοῦ κύκλου τῆς ἐργασίας του, τό ἀφήνει εἰς τήν γυναίκαν του. Αὐτή τόν ἀντιπροσωπεύει ἐνώπιον τῶν δημοσίων ἀρχῶν, εἶναι ἡ κυρία τοῦ σπιτιοῦ, συγκατοικοῦσα μέ τούς συγγενεῖς της. Διά τόν ἀγρότην οἱ συγγενεῖς τοῦ ἀνδρός παίζουν τόν σημαντικώτερον ρόλον καί εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι συνήθως ἐπισκέπτονται τό ὑποστατικόν. Ἡ μητέρα τῆς γυναίκας, ἡ γιαγιά δηλαδή, παίζει μεγαλύτερον ρόλον εἰς τήν ἀνατροφήν τῶν παιδιῶν τοῦ ἐργάτου παρά ἡ μητέρα τοῦ συζύγου.

Ἡ μεταμόρφωσις αὐτή τῆς γυναίκας παρατηρεῖται καθαρά ἀπό τῆς ἀρχεγόνου ἐποχῆς μέχρι τῆς σημερινῆς. Σημαίνει κατ' ἐξοχήν τόν ὁριστικόν δρόμον τῆς γυναίκας ἀπό τόν λαβύρινθον τῶν διαφόρων ἰδεῶν πρός τόν ἀληθῆ κόσμον της. Τό παλαιόν μητριαρχικόν σύστημα εὑρίσκεται εἰς τήν καμπήν κάποιας νέας ἀποφασιστικῆς στροφῆς. Ἀφήνει εἰς τόν ἄνδρα ἕνα μεγάλον τομέα τῆς ζωῆς πρός γόνιμον δραστηριότητα, χωρίς νά περιορίζη οὐδαμοῦ τήν γυναίκα, ἡ ὁποία τοιουτοτρόπως δύναται νά ἐκτελέση τήν βιολογικήν ἀποστολήν της, ταυτοχρόνως δέ καί τά νέα μεγάλα καθήκοντα της πού

συνδέονται μέ τήν ἀνεξαρτησίαν της.

Ἐδῶ ἀρχίζουν τά νέα, μεγάλα προβλήματα, πού θά προκύψουν πρό παντός μετά τήν ἐπιστροφή τῶν γυναικείων ἐργατικῶν δυνάμεων εἰς τήν οἰκογενειακήν ζωήν. Ἐπί τοῦ παρόντος βλέπομεν πλήρεις ἐλπίδων προθέσεις, ταυτοχρόνως ὅμως καί τάς ἀναποφεύκτους συγκρούσεις. Διότι ἀκριβῶς τά συζυγικά ἐκεῖνα ζεύγη πού συγκροτοῦνται ἀπό τούς βιομηχανικούς ἐργάτας καί εἰς τούς κόλπους τῶν ὁποίων ἀναπτύσσεται ἡ νέα κοινωνική ἰδέα τῆς γυναίκας, εἶναι κατά πολύ μεγαλύτερον ποσοστόν ἀτυχῆ ἀπό ἐκεῖνα τῶν βιοτεχνῶν, τῶν ἐμπόρων, ἤ τῶν χωρικῶν, ὅπου ἄνδρας καί γυναίκα ζοῦν καί ἐργάζονται καθημερινῶς μέσα εἰς τόν ἴδιον κόσμον. Ὅσον ὅμως περισσότερον ἀναγνωρίζουν οἱ ἄνδρες ποῖον νέον περιεχόμενον ζωῆς ἠμπορεῖ νά ἀπασχολήση τήν γυναίκα καί ὅσον καλλίτερα ἐννοοῦν αἱ γυναῖκες τάς δυνατότητάς των, πού δέν θίγουν φυσικά τόν ἄνδρα, τόσον εὐκολώτερα πλησιάζομεν πρός τήν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ.

Ὅταν λέγομεν ὅτι ἡ γυναικεία ἐπανάστασις ἀπέδειξεν ὅτι πραγματικῶς ἡ γυναῖκα εἶναι ἱκανή δι' ὅλα τά ἐπαγγέλματα, δέν ἀρνούμεθα ὅτι αἱ προϋποθέσεις δι' ἕκαστον ἐπάγγελμα εἶναι διαφορετικαί.

Ἕνα ἀπό τά σπουδαιότερα μελλοντικά προβλήματα θά εἶναι ἡ ἐξεύρεσις νέων καί καταλλήλων διά τήν γυναίκα ἐπαγγελμάτων. Τό πρόβλημα θά λυθῆ μόνον ὅταν στηριχθῶμεν εἰς τήν εὐρωπαϊκήν κοσμοθεωρίαν, συνδεομένην μέ τήν φυσικήν τάξιν.

Ἐπαγγέλματα πού προσιδιάζουν εἰς τήν γυναίκα εἶναι ἐκεῖνα, πού συμβάλλουν εἰς τήν σύναψιν σχέσεων μεταξύ ἀνθρώπων καί παρέχουν βοήθειαν: ὡς ἐπιστημονική βοηθός, ὡς γραμματεύς, ὡς ἀδελφή εἰς τό νοσοκομεῖον θά ἐργασθῆ καλύτερα ἀπό τόν ἄνδρα. Ἡ εἰσπράκτωρ εἰς τό τροχιόδρομον βοηθεῖ συνήθως τό κοινόν, ἐνῶ ὁ εἰσπράκτωρ τοποθετεῖ εὐχαρίστως ἑαυτόν εἰς προνομιοῦχον θέσιν μεταξύ τῶν ταξιδευόντων εἰς τό ὄχημά του. Ἡ διευθύντρια ἑνός οἰκοτροφείου εἶναι ὁ ἰδεωδῶς κατάλληλος ἄνθρωπος εἰς τήν κατάλληλον θέσιν πού δέν ἠμπορεῖ νά ἀντικατασταθῆ ποτέ ἀπό τόν ἄνδρα. Ὅταν ὁ μηχανικός ἑνός γερανοῦ σηκώνη τό ἐμπόρευμα ἀπό τό ἕνα μέρος διά νά τό μεταφέρη ἀλλοῦ, ἡ κίνησις τῆς μηχανῆς, τό τεχνικόν μέρος, οἱ κινητῆρες καθώς λειτουργοῦν, τοῦ προσφέρουν χαράν. Ἀντιθέτως, μία γυναίκα πού θά ἔκαμνε τήν ἰδίαν ἐργασίαν θά ἔβλεπε εἰς τόν γερανόν τήν ἁπλῆν διαδικασίαν τοῦ συνδέσμου μεταξύ δύο ἐργατῶν, πού περνοῦν τό ἐμπόρευμα ἀπό τό ἕνα μέρος στό ἄλλο.

Μέ ὅσα ἀναφέραμεν ἐρρίψαμεν ἁπλῶς μερικάς βασικάς ἰδέας ὅσον ἀφορᾶ τήν θέσιν ἀνδρός καί γυναικός εἰς τήν κοινωνίαν. Ὁ ἄνδρας εἶναι ὁ δημιουργός καί ὁ ἀρχιτέκτων, ἀκόμη καί εἰς τάς λεπτομερείας εἶναι οἰκοδόμος. Δίδει πάντοτε τό προβάδισμα εἰς τήν νόησιν. Ἡ γυναῖκα εἶναι τό συνδετικό στοιχεῖον καί ἡ ἐξυπνάδα της ἔχει τήν ἕδραν εἰς τήν καρδιάν. Ἔτσι δημιουργεῖται ἕνα νέον μητριαρχικόν σύστημα ὑπό ἄλλην βεβαίως ἄγνωστον μέχρι τοῦδε μορφήν, μία γυναικεία κυριαρχία, κατά τήν ὁποίαν ἡ γυναῖκα διευθύνει αὐτόνομα τόν ἰδικόν της κόσμον. Ἄς δώσωμεν εἰς ἀμφοτέρους τούς ἀπό χιλιετηρίδων ἐναντίον ἀλλήλων ἀγωνιζομένους πόλους τῆς ζωῆς τήν ἰσότητα, πού λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τήν φυσικήν διαφοράν τῶν ἰδιαιτέρων κόσμων ἀνδρός καί γυναικός καί ἄς μή θελήσωμεν νά πλησιάσωμεν τόν ἕνα πρός τόν ἄλλον μέ μέσα τεχνητά. Ἀπό ἀμφοτέρας τάς πηγάς θά ἀναπηδήση ἕνας δημιουργικός καί ἁρμονικός πλοῦτος πού θά εἶναι αἰωνίως γόνιμος καί ἱκανός πρός ἀνανέωσιν.

Ἀπό τό περιοδικό Σύνθημα ἀριθ. 20
Ὀκτώβριος 1943

Σημεῖα τῶν καιρῶν!

Ἐνέργειες πού ζημιώνουν τόν Ἐθνικισμό.

Τό «Κίνημα» φαίνεται ὅτι διαβάζεται. Καί διδάσκει. Διότι δέν ἐξηγεῖται διαφορετικά ὅτι 10 ἡμέρες μετά τήν ἔκδοσι τοῦ τεύχους 85 καί τήν δημοσίευσι τοῦ ἄρθρου μας «οἱ μύγες πού μυγιάζονται» μερικοί γιά νά ἐπιβεβαιώσουν ἁπλῶς τά λεγόμενα μας ἔριξαν λάσπη. Καί ἔγραψαν γιά Ἕλληνα συγγραφέα πού «*λησμόνησε*» νά ἀναφέρη ἀπό ποῦ πῆρε στοιχεῖα γιά τό βιβλίο του. Ἀλλά, κύριοι, κάνατε ἕνα μεγάλο λάθος. Διότι ξεκινήσατε νά διαβάζετε τό βιβλίο μετά τό πρόλογο (σελίς 12 τοῦ βιβλίου). Διότι ἄν εἴχατε διαβάσει τόν πρόλογο θά διαβάζατε στήν τελευταία παράγραφό του ὅτι **«θέλω νά εὐχαριστήσω ὅλους ἐκείνους, τούς ἐπώνυμους καί τούς ἀνώνυμους, πού μέ βιβλία, δοκίμια, σκέψεις καί συζητήσεις, βοήθησαν σέ τούτη τήν Ἐνόρασι. Δέν χρειάζεται νά ἀναφέρω τά ὀνόματά τους. Οὔτε νά ἀναφέρουν τό δικό μου. Εἴμαστε ὅλοι Ἀγωνισταί μιᾶς Πίστεως, πού γεννημένη μέσα μας, ξεπερνάει τό «εἶναι» μας, κοινωνεῖ μαζί μας καί, ὁμοούσια μέ μᾶς, ὁδηγεῖ καί ὁδηγεῖται στήν πραγμάτωσι τοῦ Πεπρωμένου τῆς Φυλῆς μας. Ἀθήνα Ἀπρίλιος τοῦ 1976»** Καί αὐτό γράφεται ἀπό τόν ἴδιο. Καί δέν περίμενε ὁ κόσμος μετά τεσσεράμισυ χρόνια νά τό μάθη ἀπό ἐσᾶς.

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

2α συνέχεια...

Καί ὁ Καλέντζης καί τό περιεχόμενο τῆς «Δημοκρατίας 80» παραμένει πρῶτο θέμα μέσα στούς ἐθνικιστικούς κύκλους. Στόν ὑπόλοιπο ἀπληροφόρητο Ἑλληνικό λαό... σιωπή. Κανείς δέν μίλησε. Κανείς δέν κουνήθηκε. Ὁλόκληρο τό κατεστημένο στήν τέλεια συμφωνία. Οὔτε ὁ «Ριζοσπάστης», οὔτε ἡ «Αὐγή», οὔτε ἡ «Ἐξόρμηση», οὔτε τό «Ἀντί», οὔτε τό «Ποντίκι», οὔτε ἡ «Αὐριανή». Τί νά γράψουν καί τί νά ποῦν. Ὅτι ὁ κακός, ὁ «Φασίστας», ὁ «Βομβιστής» ἔγραψε βιβλίο; Ὄχι βέβαια. Ὁ λαός πρέπει νά θυμᾶται τόν Καλέντζη ὅπως τόν εἶχαν παρουσιάσει. Καί τό ξέρουν τό βιβλίο. Καί τό διάβασαν τό βιβλίο. Καί ὄχι μόνο μιά φορά. Ὅσο γιά τίς «δεξιές» ἐφημερίδες... Ὁ θεός νά μᾶς φυλάη. Οὔτε ἀκόμα ὁ ἡμερήσιος ἀριθμός τῶν πωλουμένων φύλλων τους τούς ξύπνησε. Παρακμή...

Πρωϊνό τῆς 6ης Ὀκτωβρίου 1980 μιά εἴδησις. Τό ἐπίσημο κράτος μετά τήν ἔκδοσι τῆς «Δημοκρατίας 80» εἶχε λάβει ἐπιτέλους μιά ἀπόφασι. Μετήγαγε τόν Καλέντζη ἀπό τίς Φυλακές Ἀλικαρνασσοῦ σ' αὐτές τῆς Κερκύρας. Αὐτές τίς ἴδιες Φυλακές ἕνας ἰατροδικαστής πρό ὀλίγου ἀκόμα καιροῦ τίς εἶχε χαρακτηρίσει ἀκατάλληλες. Καί ὅμως ἐκεῖ ἔστειλαν τόν Καλέντζη. Μαζί μέ τόν Κοεμτζῆ, τόν Μπινῖκο, τόν Βερνάρδο. Ὁ ὑπουργός δικαιοσύνης κράτησε τόν λόγο του. Εἶχε πεῖ παλαιότερα στήν μητέρα του «θά στόν στείλω ἀκόμα πιό μακριά, στήν Κέρκυρα».

Σ' αὐτό τό τεῦχος τό «ΚΙΝΗΜΑ» συνεχίζοντας τήν ὑπόσχεσι πού εἶχε δώσει στό τεῦχος 85 δημοσιεύει ἐπίσημα πρακτικά ἀπό τήν ἐποχή τῆς προανακρίσεως γιά τίς «βόμβες». Μέ χαρτιά ἐπίσημα. Μέ «παπίρεν» ὅπως λένε καί οἱ «Νέοι Ἄνθρωποι». Κρατᾶμε ὅπως θά διαπιστώσουν οἱ ἀναγνώστες μας μιά χρονολογική σειρά. Καί αὐτό τό λέμε καί γιά μερικούς πού βιάζονται καί γιά μερικούς πού γιά «νά πιστέψουν» θέλουν ἔγγραφα. Θά ἔχουν. Ναί τούς ὑποσχόμεθα πολλά «παπίρεν». Καί τότε πιστεύομε - γιά τούς δεύτερους - πῶς θά φανοῦν ἄνδρες.

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΣ ΜΑΡΤΥΡΟΣ (Τηλέφωνον 2023048)
('Α ν ω μ ο τ ί)

Ἐν ...Ἀθήναις.. τῇ ..24η Φεβρουαρίου.. 19.77.. ἡμέραν ...Πέμπτην....
καὶ ὥραν ..00.30΄...... ἐνώπιον ἡμῶν τοῦ ..'Αστυν.Δ/ντοῦ Β΄ Πιέρραυ 'Ιωάννου......
παρουσίᾳ καὶ τοῦ ὡς 2ου ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου προσληφθέντος ..'Υπαστυνόμου Α΄ Λούμπου
Ευάγγελου...... ..... ἐνεφανίσθη ὁ κληθεὶς μάρτυς Χ Ρ Ι Σ Τ Α Κ Η Σ Εὐάγγελος
.... ὅστις ἐρωτηθεὶς περὶ τῆς ταυτότητός του ἐδήλωσεν ὅτι ὀνομάζεται
ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ Εὐάγγελος.......................... τοῦ ..Κων/νου..........
καὶ τῆς ..Μαρίας.............. ἐπαγγέλλεται τὸν ...Τραπεζικὸν ὑπάλληλον.....
ἐγεννήθη εἰς ...."Αργος.......... Ἐπαρχίας ..."Αργους..... Νομοῦ ..."Αργους....
καὶ κατοικεῖ εἰς ....'Αθήνας.. .... ὁδὸς ...'Ιακωβίδου......... ἀριθ. ..25..
Συνοικία ἢ Προάστειον ..ΙΣΤ΄ Τμῆμα.............. τυγχάνει ..ἄγαμος ἐτῶν ..γεν.1945
Ἕλλην ἢ ....–.................. Χριστιανὸς Ὀρθόδοξος ....–.........
τὸν κατηγορούμενον γνωρίζει ....–.............. καὶ δὲν συγγενεύει. Τ' ἀνωτέρω στοιχεῖα
ταυτότητός του προκύπτουσιν ἐκ τοῦ ἐπιδειχθέντος εἰς ἡμᾶς ὑπ' ἀριθ. .... δελτίου
ταυτότητος, ἐκδοθέντος τὴν .... ὑπὸ τ ....
....

Ἐξετάζεται ἀνωμοτὶ καθ' ὁ νεώτερος τῶν 17 ἐτῶν ἢ ....
(ἄρθρ. 221 Κ.Π.Δ.).

Ἐρώτησις ..Τί ἔχεις νά μᾶς εἴπης σχετικῶς μέ ἀνευρεθέντα εἰς τό ἐπί τῆς ὁδοῦ 'Ιακωβίδου ἀριθ.25 διαμέρισμά σου τήν 22.30΄ὥραν τῆς 23-2-1977 ὁπλισμόν;

<u>ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ</u>:Εἰς τό διαμέρισμα αὐτό διαμένω ἀπό 4/ετίας περίπου μόνος μου. Πρό 4/μήνου περίπου καί κατά τάς βραδυνάς ὥρας μέ ἐπεσκέφθη ὁ Κ Α Λ Ε Ν Τ Ζ Η Σ 'Αριστοτέλης ὁ ὁποῖος ἔφερε μαζί του ἕναν πολύγραφο καί συγκεκριμένως αὐτόν πού βρήκατε σήμερον στό διαμέρισμά μου.Μέ παρεκάλεσε νά τόν κρατήσω εἰς τό σπίτι μου.Μετά μίαν ἑβδομάδα περίπου πάλι βραδυνές ὧρες ξαναῆρθε καί εἶχε μαζί του μίαν τσάνταν νάϋλον,χρώματος λευκοῦ,εἰς τήν ὁποίαν μέσα εἶχε τοποθετήσει τεμάχια δυναμίτιδος,τυλιγμένα μέ ἐφημερίδες,πρᾶγμα τό ὁποῖον διεπίστωσα ἀργότερον,διότι αὐτά ἐμύριζαν πετρέλαιο.'Από ἐκείνην τήν ἡμέραν ἄρχισε νά μέ ἐπισκέπτεται καί κάθε φορά μοῦ ἄφηνε διάφορα φυσίγγια,δυναμίτες,πυροτεχνουργικά καί ἄλλα.Κατά τά τέλη Νοεμβρίου μέ ἀρχάς Δεκεμβρίου 1976 ἦρθε στό διαμέρισμά μου ὁ Κ α λ έ ν τ ζ η ς,κρατῶντας εἰς τά χέρια του ἕνα δυναμίτι τυλιγμένο σέ ἐφημερίδα καί μοῦ εἶπε ὅτι τόν ἔβαλε εἰς τά ἐπί τῆς ὁδοῦ 'Αριστοτέλους γραφεῖα τοῦ "ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ" ἀλλά δέν ἔσκασε.Μετά πάροδον ὀλίγων ἡμερῶν μοῦ ὡμολόγησε ὅτι ἔρριξε μία χειροβομβίδα εἰς τά Γραφεῖα τοῦ Κ.Κ.Ε. Πετραλώνων,ἐπίσης μοῦ <u>ὡμολόγησεν</u> ὅτι ἔβαλε,κατά λάθος,βόμβα σέ ξένο αὐτοκίνητο,ἐνῶ σκοπό εἶχε νά βάλη στό αὐτοκίνητο τοῦ Δημάρχου 'Υμηττοῦ καί τέλος ὅτι ἔβαλε στό Μορφωτικό Σύλλογο Παγκρατίου,γεγονός πού ἐπεβεβαίωσα ἐγώ ὁ ἴδιος,ὅταν τά διάβασα στίς ἐφημερίδες.

//

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

-2-

'Εντός τῶν ἀνωτέρω μοῦ ὡμολόγησε ὅτι ἔβαλε βόμβα εἰς τό ἐπί τῆς ὁδοῦ 'Ασκληπιοῦ Βιβλιοπωλεῖον,τό ὁποῖον ἀσχολεῖται μέ Βουλγαρικές ἐκδόσεις. Λησμόνησα νά σᾶς εἴπω ὅτι πρίν νά γίνῃ ἡ ἔκρηξις τῆς βόμβας στόν 'Υμηττό ἦρθαν εἰς τό σπίτι μου ὁ Κ α λ έ ν τ ζ η ς μέ τόν 'Αργύρη Κ Α Κ Α - Β Α,τόν ὁποῖον ἐγνώρισα διά πρώτην φοράν καί πῆραν μίαν βόμβαν,τήν ὁποίαν μοῦ εἶχαν ἀφήσει εἰς τό σπίτι μου καί ἀνεχώρησαν εἰς ἄγνωστον διεύθυνσιν,χωρίς νά μοῦ εἴπουν ποῦ πρόκειται νά τήν τοποθετήσουν.Μετά ταῦτα ὁ ἴδιος ὁ Καλέντζης μοῦ ὡμολόγησε ὅτι τήν βόμβα αὐτή τήν ἔβαλαν κατά λάθος σέ ἄλλο αὐτοκίνητο στό 'Υμηττό,ἐνῶ ἤθελαν νά τήν βάλουν στο αὐτοκίνητο τοῦ Δημάρχου.Γιά νά μέ καθησυχάσῃ,ἀλλά καί νά μέ π ρ ο ε ι - δ ο π ο ι ή σ ῃ μοῦ εἶπε "μή φοβᾶσαι ἔχω τά μέσα στήν 'Αστυνομία καί οἱ ἐνέργειές μου ἔχουν 'Ε θ ν ι κ ό σκοπό,ἐάν ὑπάρξῃ κίνδυνος θά μᾶς εἰδοποιήσει 'Αστυνομικός."'Ο Καλέντζης μοῦ εἶπε ὅτι σέ περίπτωση κινδύνου θά μᾶς βοηθήσῃ ὁ Διοικητής τοῦ Ι' 'Αστυνομικοῦ Τμήματος 'Αθηνῶν,ὁ ὁποῖος συνδέεται προσωπικά μέ τόν φίλον του τόν Κ α κ α β ᾶ,ὁ ὁποῖος πρίν πᾶνε νά βάλουν τήν βόμβα στόν 'Υμηττό,προσεπάθησε ἀπό τό σπίτι μου νά ἐπικοινωνήσῃ τηλεφωνικῶς μέ τόν Διοικητήν τοῦ ἀνωτέρω Τμήματος, ἀλλά δέν μπόρεσε νά τόν βρῇ.Στό σπίτι τοῦ Καλέντζη ποῦ εὑρίσκεται εἰς τήν ὁδόν Παρασκευοπούλου ἀριθ.32 ἔχω πάει τρεῖς μέ τέσσαρες φορές,ἀλλά δέν ἐνθυμοῦμαι τώρα ποῦ μέ ρωτᾶτε ποῖον ἀριθμόν τηλεφώνου ἔχει,πλήν ὅμως ἀπ' ὅτι θυμᾶμαι τό ἔχω κάπου γραμμένο ἀλλά δέν ξέρω ποῦ ἀκριβῶς.Τά χαρακτηριστικά τοῦ ἐν λόγῳ Κ α λ έ ν τ ζ η εἶναι:Καστανός μέ κοντά μαλλιά,καστανά μάτια,τριγωνικό κεφάλι,πολύ λεπτός,γύρω στό Ι,70 μέτρων, δέν φοράει γυαλιά,ἀλλά ὅταν βγαίνει ἔξω φοράει γυαλιά λευκά.Τήν Δευτέρα 2Ι-2-Ι977 τό βράδυ ἦρθε εἰς τό σπίτι μου καί μοῦ ἔφερε δέκα (ΙΟ) χειροβομβίδες,φυσίγγια,πυροκροτητές καί διάφορα ἄλλα τά ὁποῖα δέν ἐνθυμοῦμαι καλῶς,λέγοντάς μου νά τά φυλάξω,πρᾶγμα ποῦ ἔκανα,ἐνῶ αὐτός ἔκανε καταγραφή ὅλων τῶν ἀντικειμένων,ἀπειλῶντας με ὅτι θά μέ στραγγαλίσῃ ἐάν χαθῇ τίποτα.Μετά ταῦτα μοῦ ἔδωσε τό χαρτί εἰς τό ὁποῖον κατέγραφε τά ἀνωτέρω μέ τήν ἐντολήν νά τά πετάξω στήν τουαλέττα,ὅπως ἦταν σχισμένα, ἀλλά ἐγώ πρός κατοχύρωσίν μου τά φύλαξα στό καλάθι τῶν ἀχρήστων."Ολον τόν ὁπλισμόν,τόν ὁποῖον προανέφερα ἀνωτέρω παρέδωσα μαζί μέ τά τεμάχια χάρτου σέ σᾶς σήμερα ὅταν ἐκάνατε τήν ἔρευνα εἰς τό σπίτι μου χωρίς νά σᾶς ἀποκρύψω τίποτα.Λησμόνησα νά σᾶς πῶ ὅτι μίαν ὥραν πρίν ἔρθετε στό σπίτι μου,εἶχαν ἔρθει ὁ Καλέντζης μέ τόν Κακαβᾶ καί πηραν βόμβες,λέγοντας μου ὅτι θά τοποθετήσουν μίαν βόμβαν εἰς τό βιβλιοπωλεῖον τό εὑρισκόμενον ἐπί τῆς Πλατείας 'Αμερικῆς.Σέ συζήτησί μου με τόν Καλέντζη,μοῦ

../..

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΣ ΧΡΙΣΤΑΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ - Σελίς 3η

ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΣ ΜΑΡΤΥΡΟΣ

(Ἀνωμοτί)

Ἐν .... τῇ .... 19.... ἡμέραν ....

καὶ ὥραν .... ἐνώπιον ἡμῶν τοῦ ....

παρουσίᾳ καὶ τοῦ ὡς 2ου ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου προσληφθέντος ....

.... ἐνεφανίσθη ὁ κληθεὶς μάρτυς ....

.... ὅστις ἐρωτηθεὶς περὶ τῆς ταυτότητός του ἐδήλωσεν ὅτι ὀνομάζεται

.... τοῦ ....

καὶ τῆς .... ἐπαγγέλλεται τὸν ....

ἐγεννήθη εἰς .... Ἐπαρχίας .... Νομοῦ ....

καὶ κατοικεῖ εἰς .... ὁδὸς .... ἀριθ. ......

Συνοικία ἢ Προάστειον .... τυγχάνει ...γαμὸς ἐτῶν ....

Ἕλλην ἢ .... Χριστιανὸς Ὀρθόδοξος ....

τὸν κατηγορούμενον γνωρίζει .... καὶ δὲν συγγενεύει. Τ' ἀνωτέρω στοιχεῖα ταυτότητός του προκύπτουσιν ἐκ τοῦ ἐπιδειχθέντος εἰς ἡμᾶς ὑπ' ἀριθ. .... δελτίου ταυτότητος, ἐκδοθέντος την .... ὑπὸ τ ....

....

Ἐξετάζεται ἀνωμοτὶ καθ' ὁ νεώτερος τῶν 17 ἐτῶν ἢ ....
(ἄρθρ. 221 Κ.Π.Δ.).

.//.

Ἐρώτησις ....

εἶπε ὅτι ἡ κυρια ΡΟΥΦΟΓΑΛΗ,λόγῳ ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεώς της ἐγγραφῆς εἰς τόν Μορφωτικόν Σύλλογον Παγκρατίου,εἰσηγήθη εἰς τόν γνωστόν της Κακαβᾶ τήν ρῖψιν βόμβας εἰς τά γραφεῖα αὐτοῦ,προφανῶς ἀγανακτήσασα,χωρίς νά γνωρίζῃ ὅτι ὁ Κακαβᾶς ἠσχολεῖτο μέ βομβιστικές ἐνέργειες,μέ ἀποτέλεσμα νά εἰσακουσθῆ καί νά λάβῃ χώραν ἡ τοποθέτησις βόμβας εἰς τόν σύλλογον.'Επίσης μοῦ ἐξωμολογήθηκε ὁ Καλέντζης ὅτι οἱ φασαρίες στή κηδεία τοῦ Μ α λ λ ι ο υ ἔγιναν ὑπό τήν καθοδήγηση τοῦ ΓΕΩΡΓΑΛΑ."Ολη αὐτή ἡ κατάστασις μέ εἶχε πραγματικά τρομοκρατήση καί εἶχα σκοπό νά ἀναφέρω ὅλα αὐτά εἰς τόν γνωστόν 'Υπαστυνόμον κ. Λοῦκον,διότι ὡς ἐπληροφορήθην ἐσκέπτετο ὁ Καλέντζης καί ὁ Κακαβᾶς νά τοποθετήσουν αὐτές τίς χειροβομβίδες πού βρήκατε εἰς τήν Πλατεῖαν Κοτζιᾶ,ἀπό τῆς 27-2-1977,παγιδευμένες,δηλαδή,μία ἡμέρα πρό τῆς ἀναγγελθείσης διαδηλώσεως μέ σκοπό νά τρομοκρατήσουν τόν κόσμο,ἐνῶ συγχρόνως θά εἰδοποιοῦσαν τόν 'Υπουργό Δημοσίας Τάξεως κ. ΣΤΑΜΑΤΗ νά ἀπομακρύνῃ τούς 'Αστυφύλακες καί νά εἰδοποιήσῃ διά παντός μέσου τόν κόσμο νά μή διέλθῃ τήν ἡμέρα ἐκείνη από τήν Πλατεῖαν Κοτζιᾶ.'Ενταῦθα τοῦ ἐπεδείχθησαν πέντε (5) δελτία αἰτήσεων περί ἐκδόσεως 'Αστυνομικῆς ταυτότητος,εἰς τά ὁποῖα ὑπάρχουν φωτογραφίαι τῶν ἐνδιαφερομένων καί ἀνεγνώρισε ἀδιστάκτως τήν φωτογραφία τοῦ Κ α λ έ ν τ ζ η,ὡς ἐμφαίνεται εἰς τήν ὑπ'ἀριθ.Ι.072722 σχετικήν καρτέλλαν.

Α. 305

ΕΡΕΥΝΑ

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

-1-

Συμπληρώνων τήν παροῦσαν κατάθεσίν μου ἀναφέρω ὅτι ἡ χειροβομβίδα ἡ ὁποία ἐτοποθετήθη εἰς τά Γραφεῖα τοῦ Κ.Η.Ε.Πετραλώνων τήν ἡμέρα πού ἔγινε ἡ κηδεία τοῦ Κάλλιου,ἡ δέ βόμβα ἡ τοποθετησθεῖσα εἰς ξένο αὐτοκίνητο ὡς προανέφερα ἐγένετο πρό εἴκοσι (20) περίπου ἡμερῶν ἀπό σήμερον καί τέλος πρό μιᾶς ἑβδομάδος ἐτοποθέτησε ὁ Καλέντζης στό Μορφωτικό Σύλλογο Παγκρατίου καί ἄλλη βόμβα,τήν ἡμέρα δέ τῶν Φοιτητικῶν ἐκλογῶν ἐτοποθέτησε ὁ Καλέντζης τήν βόμβα στό Βιβλιοπωλεῖο τῆς ὁδοῦ 'Ασκληπιοῦ.Σήμερα τό πρωΐ (23-2-1977) τηλεφώνησα ἀπό τήν Τράπεζα εἰς τόν φίλον μου Δημοσιογράφον τῆς ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑΣ Εὐάγγελον Κ Ο Υ Τ Ο Υ Ζ Η Ν,εἰς τόν ὁποῖον ἀνέφερα ὅτι ἔχω μπλέξει μέ τόν Καλέντζη καί ὅτι φοβᾶμαι νά πῶ εἰς τήν 'Αστυνομία.Αὐτός ὅμως μέ παρώτρυνε νά καταγγείλω πάντα ταῦτα ἀλλά δέν τόν ἤκουσα,ὁπότε αὐτός ἀναγκάστηκε νά ἔρθη νά μέ πάρη ἀπό τήν δουλειά μου.'Εν συνεχεία ἐπήγαμε σπίτι μου τοῦ τά ἔδειξα καί προθυμοποιήθηκε νά καταγγείλη αὐτός τά περί τόν Καλέντζη γεγονότα εἰς τήν 'Αστυνομίαν,ἀλλά δέν τόν ἄφησα λέγοντας του ὅτι θά πῶ ἐγώ νά τό καταγγείλω αὔριο ἐκτός ἐάν θά μάθης ὅτι μέ σκότωσαν,ὁπότε νά πᾶς ἀμέσως νά τό καταγγείλης.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ:'Απαντήσατε προγενεστέρως ὅτι ὁ Κακαβᾶς ἐτηλεφώνησε στό Διοικητή τοῦ Ι' 'Αστυνομικοῦ Τμήματος ὅτι εἶναι γνωστός του κ.λ.π..Δύνασθε νά μᾶς εἴπητε ἐάν σᾶς ὡμίλησαν περί ἄλλων 'Αστυνομικῶν ἐχόντων σχέσιν μέ αὐτούς καί ποίους;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ:'Ονομαστικά δέν μοῦ εἶπαν γιά κανέναν,ἀλλά ἔχουν γνωστούς 'Αστυνομικούς μοῦ εἶπαν.'Εγώ ἐρώτησα τόν Καλέντζη τί γνώμη ἔχει γιά τόν Διοικητή 'Ασφαλείας κ. Καραθανάση καί μοῦ ἀπήντησε ὅτι περί τούτου ἔχει δυσφορουμένην γνώμην καί μέ τίς βόμβες πού τοῦ βάζουμε θά τόν ἀλλάξουμε.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ:Διά ποῖον λόγον δέν κατήγγειλες ἐξ ὑπαρχῆς ἤ καί βραδύτερον ἀκόμη τήν ὕπαρξιν ὁπλισμοῦ τοῦ Καλέντζη εἰς τήν οἰκίαν σου εἰς τήν 'Αστυνομίαν ἤ τήν Εἰσαγγελίαν σου;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ:Καίτοι δέν συμφωνῶ ἰδεολογικῶς μέ τόν Καλέντζη,δεδομένου ὅτι αὐτος εἶναι ἐξτρεμιστής καί ἐγώ ἁπλῶς δεξιός,παρά ταῦτα λόγῳ τοῦ ὅτι μοί ἔλεγε ὅτι ἔχει γνωστούς 'Αστυνομικούς φοβόμουνα καί δι'αὐτό δέν τό κατήγγειλα,σκεπτόμουνα ὅμως καί ἀπεφάσισα νά πράξω τοῦτο σήμερα 24-2-1977, δι'αὐτό καί ὅταν ἤρθατε νά κάνετε ἔρευνα στό σπίτι μου ἄνευ δισταγμοῦ τινός σᾶς ὑπέδειξα πού εἶναι ὁ ὁπλισμός καί ἐξεδήλωσα τήν χαρά μου διότι μέ ἀπαλλάξατε ἀπό τό βάρος αὐτό.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ:Τά περί δεσμοῦ σου μέ Καλέντζην κ.λ.π.τά ἀνέφερες σέ κανέναν καί πρό πόσου καιροῦ;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ:Πρό εἴκοσι περίπου ἡμερῶν εἶπα κάτι μασημ.ένα λόγια περί τοῦ δεσμοῦ μου μέ τόν Καλέντζην εἰς τόν Δημοσιογράφον τῆς ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑΣ ΚΟΥΤΟΥΖΗΝ Εὐάγγελον καί ὅτι πρόκειται νά φέρῃ ὅπλα εἰς τό σπίτι μου,ὁπότε αὐτός μοῦ συνέστησε νά τοῦ στήσω παγίδα γιά νά τόν πιάσουν.

Γίνεται μνεία ἐνταῦθα ὅτι καθ'ὅλην τήν διάρκειαν τῆς παρούσης ἐξετάσεως παρίστατο καί ὁ Εἰσαγγελεύς κ. Α Π Ε Ρ Η Σ 'Ανδρέας.

"Αλλο τί δέν ἔχω νά προσθέσω καί γράμματα γνωρίζω.

Ἡ ἀνεγνώσθη καί βεβαιωθεῖσα ὑπογράφεται ὡς ἕπεται:

Ὁ ἐξετασθείς 'Ο Παραστάς Εἰσαγ. 'Ο 2ος ἀνθυπ.ὑπάλ. 'Ο 'Αν. 'Υπάλ.

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΣ ΜΑΡΤΥΡΟΣ (Τηλ.3242071)

('Ενόρκως)

'Εν 'Αθήναις τῇ 25η Φεβρουαρίου 1977 ἡμέραν Παρασκευήν καὶ ὥραν 12.30' ἐνώπιον ἡμῶν τοῦ 'Υπαστυνόμου Α' Λούκου Γεωργίου παρουσίᾳ καὶ τοῦ ὡς 2ου ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου προσληφθέντος 'Υπαστυνόμου Α' Σιγώνα Βασιλείου ἐνεφανίσθη ὁ κληθεὶς μάρτυς Κ.Ο.Υ.Τ.Ο.Υ.Ζ.Η.Σ Εὐάγγελος ὅστις ἐρωτηθεὶς περὶ τῆς ταυτότητός του ἐδήλωσεν ὅτι ὀνομάζεται Κ Ο Υ Τ Ο Υ Ζ Η Σ Εὐάγγελος τοῦ Παναγιώτου καὶ τῆς Παναγιώτας ἐπαγγέλλεται τὸν Δημοσιογράφον ἐγεννήθη εἰς Πόρον 'Επαρχίας Τροιζηνίας Νομοῦ 'Αττικῆς καὶ κατοικεῖ εἰς Πειραιᾶ ὁδὸς Ροδόπης ἀριθ. 8-10. Συνοικία ἢ Προάστειον Γ' 'Αστυν.Τμῆμα τυγχάνει ἄγαμος ἐτῶν γεν.1946 Ἕλλην ἢ — καὶ Χριστιανὸς 'Ορθόδοξος — τὸν κατηγορούμενον γνωρίζει — καὶ δὲν συγγενεύει. Τὰ ἀνωτέρω στοιχεῖα ταυτότητός του προκύπτουσιν ἐκ τοῦ ἐπιδειχθέντος εἰς ἡμᾶς ὑπ' ἀριθ. Β.387751 δελτίου ταυτότητος, ἐκδοθέντος τὴν 21-4-1962 ὑπὸ τοῦ Α.Τ.Πόρου

Μεθ' ὁ θεὶς τὴν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ 'Ιεροῦ Εὐαγγελίου ὡρκίσθη κατὰ τὰ ἄρθρα 218 καὶ 219 παρ. 1 τοῦ Κ.Π.Δ.

'Ερώτησις Εἰς δημοσίευμα τῆς ἐφημερίδος "ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ" τῆς 24-2-1977 ἀναφέρεται,ἐν σχέσει μέ τήν ἀνεύρεσιν ὅπλων κ.λ.π. εἰς τήν ἐπί τῆς ὁδοῦ 'Ιασωνίδου ἀριθ.25 οἰκίαν τοῦ Χ Ρ Η Σ Τ Α Κ Η Εὐαγγέλου,ὅτι,ἐσύ καί ὁ ΚΡΕΜΜΥΔΑΣ Γεώργιος,ὡς Δημοσιογράφοι,εἴχατε ἐνεργήσει σχετικάς ἐρεύνας πρός ἐντοπισμόν τοῦ καταζητουμένου ὑπό τῶν 'Ανακριτικῶν 'Αρχῶν ΚΑΛΕΝΤΖΗ 'Αριστοτέλους,πρός δέ ὅτι ἡ σχετική συμβολή σας εἰς τόν ἐντοπισμόν τοῦ τελευταίου καί τήν ἀνεύρεσιν τῶν ὅπλων κ.λ.π. ὑπῆρξε λίαν σημαντική.Τί ἔχεις νά καταθέσῃς περί τούτου;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ:Μέ τόν Βαγγέλη Χ Ρ Η Σ Τ Α Κ Η στό σπίτι τοῦ ὁποίου βρέθηκαν τά ὅπλα,γνωρίζομαι ἀπό ὀκτώ ἐτῶν περίπου.Σέ κάποια φάση τῆς γνωριμίας μας καί στό διάστημα πού εἶχε δημιουργηθῆ θέμα μέ τίς σχέσεις τοῦ 'Ιταλοῦ νεοφασίστα ΕΛΙΟ ΜΑΣΑΓΚΡΑΤΕ,μέ τόν 'Αριστοτέλη ΚΑΛΕΝΤΖΗ,μοῦ εἶχε πεῖ ὁ Χριστάκης ὅτι γνωρίζεται μέ τόν Καλέντζη.Τήν σχέσιν του αὐτήν μέ τόν Καλέντζη ξαναθυμήθηκα μετά τίς κακοποιήσεις τῶν Δημοσιογράφων στά ἐντρόπια τῆς κηδείας τοῦ Μάλλιου,πού κατατέθηκε στίς ἀνακρίσεις ὅτι ὁ Καλέντζης εἶχε κτυπήσει καί τούς συναδέλφους μου Δημοσιογράφους.Ἦταν 20 ἤ 21 Δεκεμβρίου 1976.Πῆρα στό τηλέφωνο τόν Βαγγέλη Χριστάκη καί μοῦ εἶπε ὅτι καί αὐτός μέ ἀναζητοῦσε γιά νά μέ ἐνημερώσει ἐπί τοῦ θέματος.Μέ κάλεσε στό σπίτι του καί πῆγα τό ἴδιο βράδυ,ὅπου μοῦ εἶπε τά ἐξῆς:'Ο 'Α-

3961 Το-72/200.000

.//.

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

-2-

ριστοτέλης Καλέντζης εἶχε ἐπικοινωνήσει μαζί του τηλεφωνικῶς καί τοῦ εἶχε πεῖ ὅτι πραγματικά ἦταν στή κηδεία καί ἔλαβε μέρος στούς ξυλοδαρμούς.Τοῦ εἶχε πεῖ ἀκόμα ὅτι ἡ κακοποίησις τῶν Δημοσιογράφων δέν ἦταν ἀποτέλεσμα δικῆς τους προκλήσεως,ἀλλά ὀργανωμένο σχέδιο πού ὁ Καλέντζη τό ἀπέδωσε στόν διαφημιστή τῆς Δικτατορίας Γεώργιο ΓΕΩΡΓΑΛΑ.Σκοπός τους ἦταν ἡ πρόκληση ὅσο τό δυνατόν μεγαλύτερης ἀναταραχῆς καί ὁ προσεταιρισμός τῶν 'Αστυνομικῶν πού ἦταν στήν κηδεία στίς κακοποιήσεις καί κάθε μορφῆς βιαιοπραγίες.'Ο ξεσηκωμός τῶν 'Αστυνομικῶν κατά τῶν κομμουνιστῶν πού ἔφερναν σάν δολοφόνοι τοῦ Μάλλιου δέν ἐπετεύχθη στό μέτρο πού ἤθελαν οἱ ὀργανωτές,γιατί τό σχέδιο προδόθηκε καί ὡρισμένοι 'Αξιωματικοί τῆς 'Αστυνομίας εἶχαν ἀντιρρήσεις.Στή συνέχεια ὁ Χριστάκης μοῦ ἐξιστόρησε τόν τρόπον γνωριμίας του μέ τόν Καλέντζη καί μοῦ εἶπε ὅτι τόν γνώρισε πρίν ἀπό ἀρκετά χρόνια,μέσω τοῦ 'Ηλία ΤΣΙΑΠΟΥΡΗ, ὁ ὁποῖος καταζητεῖται διά φόνους καί τραυματισμούς στά γεγονότα τοῦ Πολυτεχνείου.'Ο Τσιαπούρης εἶναι ἀπό τό Ἄργος,ὅπως καί ὁ Χριστάκης καί ἐκεῖθεν ἡ γνωριμία μαζί του.Σέ ἀνύποπτο χρόνο καί πρίν καί οἱ δύο ἀρχίσουν τήν παράνομη δραστηριότητά τους γνωρίστηκε μαζί τους καί συνέχισε νά ἔχη ἐπαφές μέ τόν Καλέντζη.'Ο Καλέντζης τοῦ ἀναγνωριζόταν τόν τελευταῖο καιρό σάν στέλεχος Φασιστικῆς 'Οργανώσεως πού δέν ἦταν καθόλου εὐχαριστημένη ἀπό τήν παροῦσα Πολιτική κατάσταση καί εἶχε τόν Πρωθυπουργό στήν μπούκα τοῦ κανονιοῦ.Στά σχέδιά της ἦταν ἡ ἀποσταθεροποίησις τῆς καταστάσεως καί ἡ ἐπιστροφή τῆς Χώρας σέ Δικτατορία.Γιά τόν Τσιαπούρη ὁ Χριστάκης μοῦ εἶπε πώς ἔχασε κάθε ἴχνη του καί αὐτό τοῦ λέει καί ὁ Καλέντζης,ἀλλά τοῦ διευκρινίζει ὅτι "τό ἴδιο βράδυ πού θά γίνη τό πραξικόπημα ὁ 'Ηλίας θά εἶναι ἐδῶ".Κάνοντας μιά ἐκτίμηση ὅλων αὐτῶν τῶν πληροφοριῶν μαζί μέ τόν Χριστάκη καταλήξαμε στό συμπέρασμα ὅτι μπορεῖ νά ἦταν ἀλήθεια ἀλλά μπορεῖ νά ἦταν καί παραμύθια τοῦ Καλέντζη,ὁ ὁποῖος κομπορρημονοῦσε παριστάνοντας τόν σπουδαῖο.'Αποφασίσαμε νά συνεχίση ὁ Χριστάκης τίς ἐπαφές μαζί του μέχρι νά ἔχουμε ἀναμφισβήτητες ἀποδείξεις γιά ὅσα ἰσχυριζόταν ὁ Καλέντζης.Σάν τέτοιες ἀποδείξεις θεωρήσαμε τά ὅπλα πού ὅπως ἔλεγε ὁ Καλέντζης ἡ 'Οργάνωση του διέθετε σέ μεγάλο ἀριθμό.'Αποφασίσαμε ἀκόμα νά μή λέμε τίποτα ἀπό τό τηλέφωνο,γιατί ὁ Καλέντζης ἦταν καί εἶναι ἐξαιρετικά πονηρός καί ἐπικίνδυνος.'Ο Χριστάκης στήν συνέχεια μοῦ εἶπε ὅτι σύμφωνα μέ δικές του ὑποψίες καί ἐνδείξεις τόν 'Αστυνόμο Μάλλιο καί τόν πράκτορα τῆς CIA R.WELCH εἶχαν ἐκτελέσει οἱ Τσιαπούρης - Καλέντζης γιά νά δημιουργήσουν ἀναταραχή.'Ο ἴδιος ὁ Καλέντζης σέ σχετική ἐρώτηση τοῦ εἶχε πεῖ ὅτι τον Μάλλιο τόν δολοφόνησαν οἱ κομμουνισταί,ἀλλά σέ ἄλλη ἐρώτηση ἄν ἔχουν τά μέσα καί τήν 'Οργάνωση γιά κάτι τέτοιο τοῦ εἶπε "εὔκολο εἶναι,παίρνεις ἕνα πιστόλι,μπαίνεις σέ ἕνα αὐτοκίνητο καί τοῦ τή στήνεις".Οἱ ἐνδείξεις πού ὁ Χριστάκης εἶχε γιά τό θέμα τῶν

./.

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ ΚΟΥΤΟΥΖΗ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ - ΣΕΛΙΣ 3η

ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΣ ΜΑΡΤΥΡΟΣ

(Ένόρκως)

Εν .... τῇ .... 19.... ἡμέραν ....

καὶ ὥραν .... ἐνώπιον ἡμῶν τοῦ ....

παρουσίᾳ καὶ τοῦ ὡς 2ου ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου προσληφθέντος ....

.... ἐνεφανίσθη ὁ κληθεὶς μάρτυς ....

.... ὅστις ἐρωτηθεὶς περὶ τῆς ταυτότητός του ἐδήλωσεν ὅτι ὀνομάζεται

.... τοῦ ....

καὶ τῆς .... ἐπαγγέλλεται τὸν ....

ἐγεννήθη εἰς .... Ἐπαρχίας .... Νομοῦ ....

καὶ κατοικεῖ εἰς .... ὁδὸς .... ἀριθ. ....

Συνοικία ἢ Προάστειον .... τυγχάνει ...γαμος ἐτῶν ....

Ἕλλην ἢ .... καὶ Χριστιανὸς Ὀρθόδοξος ....

τὸν κατηγορούμενον γνωρίζει .... καὶ δὲν συγγενεύει. Τὰ ἀνωτέρω

στοιχεῖα ταυτότητός του προκύπτουσιν ἐκ τοῦ ἐπιδειχθέντος εἰς ἡμᾶς ὑπ' ἀριθ. ....

δελτίου ταυτότητος, ἐκδοθέντος τὴν .... ὑπὸ τ ....

....

Ὁ ὡς ἄνω θεὶς τὴν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου ὡρκίσθη κατὰ τὰ ἄρθρα 218 καὶ 219 παρ. 1 τοῦ Κ.Π.Δ.

Ἐρώτησις ....//..

δολοφονιῶν εἶναι οἱ ἑξῆς: α)Λίγες ἡμέρες πρίν ἀπό τήν δολοφονία τοῦ Μάλλιου παρατήρησε ὕποπτες κινήσεις καί ἔντονη δραστηριότητα τοῦ Καλέντζη. β)'Ο Καλέντζης μετέφερε ἀπό κάποιο σπίτι σέ ἄλλο ἕναν πολύγραφο μέ ταξί καί κατά τήν διαδρομήν ὁ ὁδηγός τοῦ ταξί φοβήθηκε καί τόν ρώτησε ἄν μέσα στό κιβώτιο τοῦ πολυγράφου ὑπῆρχαν ὅπλα. γ)'Ο Καλέντζης εἶχε γνωριμίες στήν 'Αμερικάνικη Πρεσβεία καί σέ 'Αστυνομικά Τμήματα. Παντοῦ, ὅπως ἔλεγε, μποροῦσε νά μπαινοβγαίνη ἐλεύθερα καί κατά συνέπειαν νά γνωρίζη τίς κινήσεις καί τοῦ Μάλλιου καί τοῦ WELCH. δ)Στό σπίτι τοῦ Καλέντζη εἶχε δεῖ παλαιότερα μιά γραφομηχανή, πολύ παλαιοῦ τύπου, ἀπό αὐτές πού τά γράμματα γυρίζουν ἀπό ἐπάνω. Τελευταῖα ἡ γραφομηχανή ἔχει ἐξαφανισθεῖ ἀπό τό σπίτι. Κάναμε μιά ἀνακεφαλαίωση ὅλων αὐτῶν καί καταλήξαμε στό συμπέρασμα ὅτι τά στοιχεῖα πού εἴχαμε δέν ἦταν ἀρκετά γιά νά συλληφθῆ ἀπό τίς 'Αρχές ὁ Καλέντζης ἤ καί ὁ οἱοσδήποτε εἶχε σχέσεις μέ αὐτόν. 'Αποφασίσαμε νά προσπαθήσουμε νά ἀποκτήσουμε τέτοια στοιχεῖα. 'Ο Χριστάκης θά προσποιόταν τόν ἀφοσιωμένο φίλο τοῦ Καλέντζη μέχρι νά κερδίση τήν ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη του. Παράλληλα τόν φοβόταν πολύ καί δέν ἤξερε μέχρι ποῦ φθάνουν οἱ διασυνδέσεις του, ὅπως τουλάχιστον ἰσχυριζόταν ὁ Καλέντζης. Γι' αὐτό ἀπο-

3961/70-72/200.000

.//.

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

-4-

κλείστηκε ή περίπτωση έμφανίσεως τοῦ Χριστόκη στήν 'Αστυνομία ή Εἰσαγγελέα.'Εγώ κάνω Δικαστικό Ρεπορτάζ,γνωρίζομαι μέ τούς Εἰσαγγελεῖς καί ἔρχομαι κάθε μέρα σχεδόν σέ έπαφή μαζί τους.Τήν ἄλλη μέρα καί έπειδή θεώρησα ὅτι οἱ βασικές πληροφορίες ἦταν δύο,δηλαδή ή δολοφονία τοῦ Μάλλιου καί τό σχέδιο άναταραχῆς τοῦ ΓΕΩΡΓΑΛΑ πῆγα στόν 'Ανακριτή κ. 'Εμμανουήλ Λιανέρη ποῦ εἶχε άναλάβει τίς άνακρίσεις γιά τά ἔκτροπα τῆς κηδείας καί τόν ένημέρωσα γιά ὅλα τά παραπάνω προφορικά.Μοῦ ζήτησε ἔγγραφο κατάθεση άλλά δέν τήν ἔδωσα γιατί ὅλα αὐτά θά μποροῦσαν νά θεωρηθοῦν "παραμύθια".Στή συνέχεια έπανέλαβα τά ἴδια στόν Εἰσαγγελέα κ. Δημήτριο Δ Ω Ρ Η ποῦ έπόπτευε τίς άνακρίσεις γιά τή δολοφονία τοῦ Μάλλιου.'Ο κ. Δωρ)ῆς ἔδειξε ἰδιαίτερο ένδιαφέρον καί μοῦ εἶπε χαρακτηριστικά "αὐτό ποῦ μοῦ λές γιά τόν Τσιαπούρη εἶναι κάτι ποῦ δέν τό εἶχα σκεφθεῖ.Εἶμαι καί έγώ άπό τό 'Αργος καί ξέρω ὅτι ὁ Τσιαπούρης εἶναι ίκανός γιά κάτι τέτοιο".Στή συνέχεια μοῦ συνέστησε νά συνεχίσουμε τίς έπαφές μέ τόν Καλέντζη,μέχρι νά ἔχουμε άποδείξεις ὅπλα ή ὅ,τιδήποτε ἄλλο.Μοῦ εἶπε άκόμα ὅτι ἔπρεπε νά τόν ένημερώνω γιά τήν πορεία τῆς ὑποθέσεως καί νά τόν παίρνω στό τηλέφωνο στό σπίτι όποιαδήποτε ὥρα.Τήν ἴδια μέρα ένημέρωσα γιά ὅλα αὐτά τόν συνάδελφό μου κ. Κ Ρ Ε ΜΜΥ Δ Α,ὁ όποῖος ἦταν στό σπίτι του μέ σπασμένο τό πόδι άπό τά γεγονότα τῆς κηδείας.'Αποφασίσαμε νά βγάλουμε τό θέμα μαζί καί συμφώνησε μέ τήν μεθόδευση ποῦ εἶχα κάνει μέ τόν Χριστόκη.Τίς έπόμενες ήμέρες εἶχα έπικοινωνίαν μέ τό Χριστόκη τηλεφωνική καί συναντήσεις. Μοῦ ἔλεγε πώς παρακολουθεῖ στενά τήν ὑπόθεση,ὅτι ὁ Καλέντζης πήγαινε καί στό σπίτι του,ὅτι τίς νύκτες ἔμενε στό δικό του,γιατί δέν φοβόταν τούς 'Αστυνομικούς "εἶναι φίλοι μου ἔλεγε γιά σᾶς άγωνίζομαι θά τούς πῶ έάν ἔρθουν νά μέ συλλάβουν".Καί γιά νά ένισχύση τούς ίσχυρισμούς του ἔλεγε πώς τόν ΣΗΜΩΝΕΤΑΤΟ ποῦ συνελήφθη μέ ἔνταλμα γιά τίς κακοποιήσεις τῶν Δημοσιογράφων οἱ 'Αστυνομικοί ποῦ πῆγαν νά τόν συλλάβουν τόν ρώτησαν : "θέλεις νά ἔρθης μαζί μας; καί αὐτός ὁ βλάκας πῆγε".Μετά ἤθελε νά φύγη άπό τήν 'Ασφάλεια άλλά έκεῖ ἦταν πολλοί 'Αξιωματικοί καί δέν γινόταν.'Ο Καλέντζης τοῦ ἔλεγε άκόμα ὅτι σύντομα ὁ Στρατός θά ξαναπάρη τήν έξουσία καί αὐτή τή φορά δέν θά κυνηγηθοῦν οἱ κομμουνιστές άλλά οἱ 'Εθνικόφρονες ποῦ δέν δραστηριοποιοῦνται κατά τοῦ κ. Κ Α Ρ Α Μ Α Ν Λ Η.Τοῦ εἶπε άκόμα πώς μιά πληροφορία ὅτι εἶχε ὅπλα στό σπίτι του τήν εἶχε δώσει ὁ ἴδιος σέ κάποιον τῆς 4 ης ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ γιά νά τόν δοκιμάση ἄν ἦταν ἄνθρωπος τῆς έμπιστοσύνης του Αὐτός ὅμως πῆγε καί ένημέρωσε τήν 'Αστυνομία καί έπακολούθησε ή ἔρευνα στο σπίτι του,μέ άποτέλεσμα νά βρεθοῦν τρεῖς ξιφολόγχες.Τά ὅπλα ποῦ ὁ ἴδιος ίσχυριζόταν ὅτι εἶχε φυσικά δέν ἦταν έκεῖ.Τρεῖς ήμέρες πρίν άπό τό Μνημόσυνο τοῦ Μάλλιου ὁ Χριστόκης μέ άναζήτησε μέ έπιμονή άπό τηλεφώνου.Τελικά έπικοινωνήσαμε τηλεφωνικά γύρω στίς

./.

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

-5-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ ΚΟΥΤΟΥΖΗ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΣ ΜΑΡΤΥΡΟΣ

('Ενόρκως)

'Εν .... τῇ .... 19.... ἡμέραν ....

καὶ ὥραν .... ἐνώπιον ἡμῶν τοῦ ....

παρουσίᾳ καὶ τοῦ ὡς 2ου ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου προσληφθέντος ....

.... ἐνεφανίσθη ὁ κληθεὶς μάρτυς ....

.... ὅστις ἐρωτηθεὶς περὶ τῆς ταυτότητός του ἐδήλωσεν ὅτι ὀνομάζεται

.... τοῦ ....

καὶ τῆς .... ἐπαγγέλλεται τὸν ....

ἐγεννήθη εἰς .... Ἐπαρχίας .... Νομοῦ ....

καὶ κατοικεῖ εἰς .... ὁδὸς .... ἀριθ. ....

Συνοικία ἢ Προάστειον .... τυγχάνει ...γαμος ἐτῶν ....

Ἕλλην ἢ .... καὶ Χριστιανὸς Ὀρθόδοξος ....

τὸν κατηγορούμενον γνωρίζει .... καὶ δὲν συγγενεύει. Τὰ ἀνωτέρω

στοιχεῖα ταυτότητός του προκύπτουσιν ἐκ τοῦ ἐπιδειχθέντος εἰς ἡμᾶς ὑπ' ἀριθ. ....

δελτίου ταυτότητος, ἐκδοθέντος τὴν .... ὑπὸ τ ....

....

Μεθ' ὃ θεὶς τὴν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου ὡρκίσθη κατὰ τὰ ἄρθρα 218 καὶ 219 ...... τοῦ Κ.Π.Δ.

'Ερώτησις ...././..............................

δέκα καί μισή τό βράδυ ἐγώ ἀπό τό σπίτι μου ἐκεῖνος ἀπό τό δικό του. " Θέλω τό αὐτοκίνητό σου μοῦ εἶπε ὁ Χριστάκης γιατί ἔχω μιά γκόμενα πού μόνο μέ αὐτό τό τρόπο θά τή βγάλω". Νάρθω καί ἐγώ νά πᾶμε μαζί τόν ρωτάω "Όχι μοῦ λέει, θά τό φέρης ἐδῶ, θά τό ἀφήσης καί θά τό ὁδηγήση κάποιος φί λος μου. "Ακουσα καί κάποιον νά βήχη καί κατάλαβα ἀμέσως ὅτι ἦταν ἐκεῖ ὁ Καλέντζης καί ἤθελε τό αὐτοκίνητο ἄγνωστο γιά ποιό λόγο. 'Αρνήθηκα, ὁ Χριστάκης ἐπέμενε καί τελικά τοῦ εἶπα θά τό σκεφθῶ καί θά τοῦ ἀπαντήσω ὁριστικά μετά ἀπό μισή ὥρα. 'Αναζήτησα τόν κ. Δωρή στό τηλέφωνο τοῦ σπιτιοῦ του, δέν τόν βρῆκα καί ἀρνήθηκα ὁριστικά νά δώσω τό αὐτοκίνητο. Τήν ἐπόμενη μέρα ἐνημέρωσα τόν κ. Δωρή προσωπικῶς γιά ὅσα συνέβησαν τό προηγούμενο βράδυ. Μοῦ συνέστησε ὅτι ἔπρεπε νά ἐνημερώσω τόν Γενικό Διευθυντή κ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟ. 'Επέστρεψα στό Γραφεῖο μου καί πῆρα τηλέφωνο στήν Τράπεζα τό Χριστάκη. "Μά δέν τό κατάλαβες ὅτι ἦταν στό σπίτι μου καί γιατί ἤθελα τό αὐτοκίνητο". "Ισως τό χρειασθῶ τό ἀπόγευμα, θά σέ πάρω τηλέφωνο. 'Αμέσως μετά τηλεφώνησα στόν Γενικό Διευθυντή κ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟ καί ζήτησα νά τόν δῶ γιά κάτι πολύ ἐπεῖγον. Πῆγα στό Γραφεῖο τοῦ στήν 'Αστυνομική Διεύθυνση, τόν ἐνημέρωσα σέ γενικές γραμμές, γιά ὅσα ἐγνώριζα καί στάθηκα στό

3961/10-72/200.000

./.

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

-6-

τελευταῖο ποὺ ἴσως γινόταν τὸ ἀπόγευμα.'Ο Γενικὸς Διευθυντὴς 'Αστυνομίας κ. 'Αγγελόπουλος μοῦ συνέστησε νά δώσω τό αὐτοκίνητο,κράτησε τόν ἀριθμό κυκλοφορίας του καί μοῦ εἶπε ὅτι θά ἐνημερώση σχετικά τήν 'Ασφάλεια γιά νά θέση ὑπό παρακολούθησιν τό σπίτι του τοῦ Χριστάκη στήν ὁδό 'Ιακωβίδου ἀριθ.25.Μέ τόν κ. 'Αγγελόπουλο εἴχαμε συμφωνήσει ὅτι ὁ Καλέντζης δέν ἔπρεπε νά συλληφθῆ ἀμέσως ἀλλά νά παρακολουθηθῆ γιά νά βρεθοῦν τυχόν ὅπλα,κουσφόγετα καί ἄλλα.Αὐτή ἡ συνάντησις ἔγινε γύρω στίς δύο ἡ ὥρα τό μεσημέρι.Τό ἀπόγευμα ὁ Χριστάκης μέ τόν ὁποῖον συναντήθηκα μοῦ εἶπε ὅτι τό πουλί εἶχε πετάξει,διατί δέν χρειαζόταν πιά τό αὐτοκίνητο.Τό προηγούμενο βράδυ μοῦ εἶπε ὅτι ὁ Καλέντζης ἦταν πραγματικά στό σπίτι του καί ἤθελε νά πάνη σέ κάποιο σπίτι σέ προάστειο τῶν 'Αθηνῶν ὅπου γινόταν σύσκεψις φασιστῶν καί διαφόρων στελεχῶν τῆς χούντας σχετικά μέ τή στάση πού ἔπρεπε νά κρατήσουν κατά τό Μνημόσυνο τοῦ Μάλλιου.Μέ τήν εὐκαιρία αὐτή θά τοῦ ἔδινε ὁ Καλέντζης καί δύο κιβώτια ὅπλα.Στό τόπο τῆς συγκεντρώσεως τῶν φασιστῶν πῆγαν πολύ ἀργά μέ ταξί γύρω στίς δύο ἡ ὥρα τήν νύκτα καί δέν βρῆκαν κανέναν.Συγκεκριμένη διεύθυνσιν δέν μοῦ εἶπε οὔτε γνώριζε,παρά μόνον τήν περιοχή πού ἦταν 'Αγία Παρασκευή,Χολαργός ἐκεῖ.περίπου.'Ο Καλέντζης πληροφορήθηκε τό ἀποτέλεσμα τῆς συσκέψεως πού ἦταν νά μήν γίνη δυναμική ἀναμέτρηση μέ τήν 'Αστυνομία,μετά ἀπό τά ἔκτακτα μέτρα πού εἶχε ἀνακοινώσει ἡ 'Αστυνομική Διεύθυνσις 'Αθηνῶν.'Αποφασίστηκε στή σύσκεψη,ὅπως τοῦ εἶπε χαρακτηριστικά ὁ Καλέντζης νά " στήσουν τήν 'Αστυνομία" νά παραταχθῆ δηλαδή ὅλη ἡ δύναμις καί νά μή γίνη τό παραμικρό.Τήν πληροφορία αὐτή ἔδωσα τηλεφωνικά στόν κ. 'Αγγελόπουλο καί γιά ὅλα τά παραπάνω καί πρίν καί λοιπά ἐνημέρωνα τόν συνάδελφό μου Γεώργιον Κρεμμυδᾶν Μετά τό Μνημόσυνο τοῦ Μάλλιου στό ὁποῖο ἐπαληθεύθηκε ἡ πληροφορία καί κάνοντας μιά ἐκτίμηση τῆς ὑποθέσεως καταλήξαμε στό συμπέρασμα ὅτι εἴμαστε σέ καλό κανάλι.'Εκεῖνες τίς ἡμέρες ἄρχισαν νά τοποθετοῦνται καί νά σκάνε βόμβες σέ διάφορα σημεῖα τῶν 'Αθηνῶν.'Ο Χριστάκης μοῦ εἶπε ὅτι τίς ἔβαζε ὁ Καλέντζης ὅπως ὁ ἴδιος ἰσχυριζόταν.Δυό τρεῖς μέρες ἀργότερα πῆγε στό σπίτι του μέ ἐκρηκτικά,ἄλλες δυό μέρες μετά παρασκεύασε μπροστά του τίς βόμβες καί ἄφησα ἐκρηκτικά στό σπίτι του 'Από τό σπίτι του κάποιο βράδυ-ἀναζήτησε τηλεφωνικά ἀνώτερο 'Αξιωματικό τῆς 'Αστυνομίας γιά νά τόν καλύψη σέ περίπτωση πού θά τόν ἔπιαναν,γιατί πήγαινε νά τοποθετήση βόμβα.'Ο 'Αστυνομικός ἀναζητήθηκε στό σπίτι του,δέν βρέθηκε καί ὑπηρετεῖ στό Ι' 'Αστυνομικό Τμῆμα 'Αθηνῶν,ὅπως εἶπε ὁ Καλέντζης.στόν Χριστάκη.Τό τηλεφώνημα ἔγινε ἐπί παρουσία καί τοῦ Κ Α Κ Α Β Α καί μαζί ξεκίνησαν (Καλέντζης - Κακαβᾶς) γιά τήν τοποθέτηση τῆς βόμβας.Τήν ἄλλη μέρα ὁ Χριστάκης πληροφορήθηκε ἀπό τόν Καλέντζη ὅτι ἦταν ἡ βόμβα πού ἔσκασε μέ στόχο τό

.//.

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

-7-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΣ ΜΑΡΤΥΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ ΚΟΥΤΟΥΖΗ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΣ ΜΑΡΤΥΡΟΣ

('Ενόρκως)

'Εν .... τῇ .... 19.... ἡμέραν ....
καὶ ὥραν .... ἐνώπιον ἡμῶν τοῦ ....
παρουσίᾳ καὶ τοῦ ὡς 2ον ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου προσληφθέντος ....
.... ἐνεφανίσθη ὁ κληθεὶς μάρτυς ....
.... ὅστις ἐρωτηθεὶς περὶ τῆς ταυτότητός του ἐδήλωσεν ὅτι ὀνομάζεται
.... τοῦ ....
καὶ τῆς .... ἐπαγγέλλεται τὸν ....
ἐγεννήθη εἰς .... Ἐπαρχίας .... Νομοῦ ....
καὶ κατοικεῖ εἰς .... ὁδὸς .... ἀριθ. ....
Συνοικία ἢ Προάστειον .... τυγχάνει ...γαμος ἐτῶν ....
Ἕλλην ἢ .... καὶ Χριστιανὸς Ὀρθόδοξος ....
τὸν κατηγορούμενον γνωρίζει .... καὶ δὲν συγγενεύει. Τὰ ἀνωτέρω
στοιχεῖα ταυτότητός του προκύπτουσιν ἐκ τοῦ ἐπιδειχθέντος εἰς ἡμᾶς ὑπ' ἀριθ. ....
δελτίου ταυτότητος. ἐκδοθέντος τὴν .... ὑπὸ τ ....
....

Μεθ' ὃ θεὶς τὴν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου ὡρκίσθη κατὰ τὰ ἄρθρα 218 καὶ 219 παρ. 1 τοῦ Κ.Π.Δ.

'Ερώτησις ....•//•...............................

αὐτοκίνητο τοῦ Δημάρχου Ὑμηττοῦ.Κάποια ἄλλη μέρα ὁ Χριστάκης μοῦ εἶπε ὅτι ἑτοίμαζαν βόμβα τήν ὁποία θά τοποθετοῦσαν στή Βουλή,ὅπως τοῦ ἔλεγε ὁ Καλέντζης,ὁ ὁποῖος ἰσχυρίστηκε ὅτι εἶχε τίς κατάλληλες διασυνδέσεις δι'αὐτό.Γιά τό γεγονός αὐτό ἐνημέρωσα τηλεφωνικῶς τόν κ. 'Αγγελόπουλο, ὁ ὁποῖος θορυβήθηκε καί τήν ἐπόμενη μέρα πού ἐπεκοινώνησα ξανά μαζί του μοῦ εἶπε ὅτι εἰδοποίησε τήν Φρουρά τῆς Βουλῆς.Ζήτησα νά συναντηθοῦμε γιά νά τοῦ πῶ λεπτομέρειες γιά τήν ὑπόθεση,ἦταν ὅμως ἀπασχολημένος καί μοῦ εἶπε νά πάω τήν ἄλλη μέρα,πλήν ὅμως ἐπειδή ἐγώ εἶχα δουλειά δέν πῆγα.Αὐτά γίνονταν ὀκτώ ἡμέρες πρίν ἀπό τήν ἀποκάλυψη τοῦ ὁπλοστασίου.'Η ἐξέλιξη τῶν γεγονότων ἦταν ραγδαία,λόγῳ τῶν ὀργιῶν χαθήκαμε μέ τόν Χριστάκη.Μέ ἀναζήτησε ἐκεῖνος τήν Τετάρτη τό πρωΐ 23-2-1977.Εἶχε ἀφήσει παραγγελία στήν τηλεφωνήτρια τῆς ἐφημερίδος νά ἐπικοινωνήσω μαζί του ἐπειγόντως καί ὁπωσδήποτε.'Επεκοινώνησα καί συναντήθηκα μαζί του στίς δυόμιση τό μεσημέρι,μόλις σχόλασε ἀπό τήν Τράπεζα στό Κερατσίνι.'Αμέσως μοῦ εἶπε ὅτι ὁ Καλέντζης εἶχε ἀποθηκεύσει στό σπίτι του δέκα χειροβομβίδες, ἕνα αὐτόματο,σφαῖρες,ἐκρηκτικά κ.λ.π.Τοῦ εἶπε ὅτι ἴσως νά τά χρησιμοποιήση στήν ἐπικείμενη συγκέντρωση διαμαρτυρίας τῶν Δημοκρατικῶν κατά τοῦ παρακράτους.Τοῦ εἶπε ἀκόμα ὅτι σκόπευε νά τηλεφωνήση στόν 'Υπουργό Δημο.

3961/1ο-72/2οο.οοο

.//.

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

-8-

σίας Τάξεως κ. Σ Τ Α Μ Α Τ Η,στήν Διεύθυνση 'Αστυνομίας,σέ άλλες 'Αρχές καί στίς έφημερίδες,άξιώνοντας τήν άπαγόρευση καί ματαίωση τῆς συγκεντρώσεως καί άπειλῶντας ὅτι ἄν αὐτό δέν γινόταν θά χυνόταν αἷμα.Σκοπός του ἦταν νά προκαλέση έμφύλιον πόλεμον,ένῶ ίσχυριζόταν ὅτι σύντομα θά γίνη πραξικόπημα,άλλά παρουσιάζονται ὡρισμένες δυσκολίες γιατί ὁ Διοικητής τῶν Τεθωρακισμένων δέν εἶναι μαζί τους.'Ο Καραμανλῆς θά άφηνόταν νά φύγη καί δέν θά έδολοφονεῖτο γιατί "τέτοιες εἶναι οἱ έντολές" τοῦ ἔλεγε ὁ Καλέντζης.Πρόσθεσε άκόμα ὅτι θά ἦταν πολύ εὔκολο νά τόν σκοτώσουν,τοποθετῶντας μιά βόμβα στό κάτερο τοῦ Θεοδωρακόπουλου στό όποῖο κοιμᾶται,γιατί ἔχει τρομοκρατηθῆ.Στή συνέχεια πήγαμε στό σπίτι τοῦ Χριστάκη,στό όποῖο εἶδα τά ὅπλα ποῦ μοῦ εἶχε περιγράψει καθ'ὁδόν ὁ Χριστάκης.Στή συζήτηση μας έπάνω,σχετικά μέ τό τί θά κάνουμε ὁ Χριστάκης μοῦ εἶπε νά χειρισθῶ τό θέμα ὅπως νόμιζα.Φοβόταν πάρα πολύ τόν Καλέντζη καί δέν ἤθελε νά διαφύγη μέ κανένα τρόπο τήν σύλληψη τουό Καλέντζης.Σχετικά μέ τήν προέλευση τῶν ὅπλων ὁ Καλέντζης τοῦ εἶχε πεῖ ὅτι τοῦ τά ἔδωσε 'Αξιωματικός τοῦ Στρατοῦ έν ένεργεία.Στίς έπτά τό άπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμερομηνίας πῆγα στήν έφημερίδα,συναντήθηκα μέ τόν Κρεμμυδᾶ,τόν ένημέρωσα γιά τά τελευταῖα νέα καί στή συνέχεια πήγαμε μαζί στόν κ.'Αγγελόπουλο.'Ενημερώθηκε καί αὐτός λεπτομερῶς καί τήν ὅλην ὑπόθεσιν τήν ἀνέλαβε πλέον ἡ 'Αστυνομία.'Όπως μᾶς εἶπε ὁ κ.'Αγγελόπουλος θά γινόταν ἔφοδος γιά τήν άνακάλυψιν τοῦ όπλοστασίου καί σύλληψη τοῦ Καλέντζη.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ:Γνωρίζεις νά μᾶς εἴπης ὑπό τήν ἰδιότητά σου ὡς φίλος τοῦ Χριστάκη Εὐαγγέλου,περί τοῦ έν γένει τρόπου διαβιώσεως,τῶν κινήσεων καί συναναστροφῶν τοῦ προαναφερθέντος ἀτόμου;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ:Τόν Χριστάκη τόν γνώρισα πρίν άπό όκτώ περίπου χρόνια,ὑπό ποίας ὅμως συνθήκας δέν ένθυμοῦμαι.Δέν εἴχαμε ἰδιαίτερες σχέσεις ἤ φιλίας μέ τήν ἔννοιαν τῆς στενῆς φιλίας.Γνωρίζω ὅτι εἶναι Τραπεζικός ὑπάλληλος,ἥσυχος,πρᾶος,εὐγενής καί γενικῶς καλό παιδί.'Όλη ἡ ἀνάμιξις του εἰς τήν ὑπόθεσιν ποῦ άποκαλύφθηκε ἔγινε μέ δική μου παρότρυνσιν,ὕστερα άπό τήν σχετική ὑπόδειξη τοῦ Εἰσαγγελέα κ. Δωρῆ,ὅπως άναφέρω πάρα πάνω.Γνωρίζω κάποιον φίλον του ὀνόματι Σ τ έ λ ι ο ν,πού εἶναι άπό τό Ναύπλιον.Περισσότερα δέν γνωρίζω γιά τόν Χριστάκη.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ:Είς τήν ὑπόθεσιν τῆς άνευρέσεως τῶν ὅπλων άνεμίχθη ὡς προκύπτει τοὐλάχιστον τοῦτο έκ Δημοσιευμάτων καί ὁ Δημοσιογράφος Κρεμμυδᾶς Γεώργιος.Τί γνωρίζεις περί τούτου;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ:'Όλα τά άνωτέρω τά έγνώριζε καί ὁ συνάδελφός μου Κρεμμυδᾶς Γεώργιος,τόν όποῖον πάντοτε λεπτομερῶς ένημέρωνα.Αὐτό τό ἔκανα διότι ἡ ὅλη ὑπόθεσις ἦταν έπικίνδυνη καί ἤθελα νά τήν γνωρίζη καί κάποιος ἄλλος φίλος μου,έκτός άπό τά άνωτέρω μνημονευόμενα πρόσωπα.

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

-9-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΣ ΜΑΡΤΥΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ ΚΟΥΤΟΥΖΗ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΣ ΜΑΡΤΥΡΟΣ

('Ενόρκως)

'Εν .... τῇ .... 19.... ἡμέραν ....

καὶ ὥραν .... ἐνώπιον ἡμῶν τοῦ ....

παρουσίᾳ καὶ τοῦ ὡς 2ου ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου προσληφθέντος ....

.... ἐνεφανίσθη ὁ κληθεὶς μάρτυς ....

.... ὅστις ἐρωτηθεὶς περὶ τῆς ταυτότητός του ἐδήλωσεν ὅτι ὀνομάζεται

.... τοῦ ....

καὶ τῆς .... ἐπαγγέλλεται τὸν ....

ἐγεννήθη εἰς .... 'Επαρχίας .... Νομοῦ ....

καὶ κατοικεῖ εἰς .... ὁδὸς .... ἀριθ. ....

Συνοικία ἢ Προάστειον .... τυγχάνει ...γαμος ἐτῶν ....

Ἕλλην ἢ .... καὶ Χριστιανὸς 'Ορθόδοξος ....

τὸν κατηγορούμενον γνωρίζει .... καὶ δὲν συγγενεύει. Τὰ ἀνωτέρω

στοιχεῖα ταυτότητός του προκύπτουσιν ἐκ τοῦ ἐπιδειχθέντος εἰς ἡμᾶς ὑπ' ἀριθ. ....

δελτίου ταυτότητος, ἐκδοθέντος τὴν .... ὑπὸ τ ....

....

Μεθ' ὃ θεὶς τὴν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ 'Ιεροῦ Εὐαγγελίου ὡρκίσθη κατὰ τὰ ἄρθρα 218 καὶ 219 παρ. 1 τοῦ Κ.Π.Δ.

'Ερώτησις ..../. ....

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: 'Υπάρχουν ἕτερα πρόσωπα, τά ὁποῖα γνωρίζουν περί τῆς ἐν λόγῳ ἐρευνομένης ὑποθέσεως καί ἐάν ναί ποῖα εἶναι ταῦτα;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ: Μέσες ἄκρες εἶχα πεῖ στόν συνάδελφό μου Σπῦρο ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗ καί στόν ἀρχισυντάκτη τῆς ἐφημερίδος κ. Α Π Ε Ρ Γ Η Σταῦρο. Τά ὑπόλοιπα πρόσωπα τά ὁποῖα ἐνημέρωσα σχετικῶς τά ἀναφέρω στήν κατάθεση μου πιό πάνω

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Μετέβης εἰς τήν οἰκίαν τοῦ Χριστάκη Εὐαγγέλου καί ἐάν ναί πότε καί διατί;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ: Τόν ἐπισκεπτόμουν τακτικά γιά τήν ὑπόθεση καί σέ ἀραιά διαστήματα. Διά τελευταίαν φοράν τόν ἐπεσκέφθην τήν 23-2-1977, γιά τά ὅπλα.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Τί γνωρίζεις νά μᾶς εἴπης περί τῶν Καλέντζη 'Αριστοτέλους καί Καμαβᾶ 'Αναργύρου;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ: Τόσον τόν Καλέντζη ὅσον καί τόν Καμαβᾶ δέν γνωρίζω οὔτε ἐξ ὄψεως, παρά μόνον ἀπό φωτογραφίες δημοσιευμάτων. Πέραν τῶν ὅσων καταθέτω ἀνωτέρω δέν γνωρίζω ἕτερον πού αὐτή τήν στιγμήν τό θεωρῶ σημαντικό.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Δύνασαι νά μᾶς εἴπης περί ἑτέρων ἀτόμων ἐχόντων σχέσεις μέ τούς Καλέντζην 'Αριστοτέλην καί Καμαβᾶν 'Ανάργυρον ἢ τοιούτων δυναμένων νά

./.

3961/1ο-72/2οο.οοο

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

-$- ΙΟ-

γνωρίζουν περί τῶν προαναφερθέντων ἀτόμων καί εἰδικώτερον περί τῶν λαβουσῶν χώραν ἐκρήξεων βομβῶν,ἐπιθέσεων διά πυροβόλων ὅπλων ἤ καθ'οἱονδή ποτε ἄλλον τρόπον ἐναντίον Γραφείων Πολιτικῶν Κομμάτων ἤ 'Οργανώσεων καί ἐάν ναί ποῖα εἶναι ταῦτα; εἰς τί συνίστανται αἱ σχέσεις των καί κατά ποῖον τρόπον γνωρίζεις ταῦτα;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ:Οὐδέν γνωρίζω.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ:"Εχεις ἄλλο τί νά προσθέσης καί γράμματα γνωρίζεις;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ:'Η ἀποκάλυψη τῆς ὅλης ὑποθέσεως καί ἡ σύλληψη τοῦ Καλέντζη καί ὅτι ἄλλο ἤθελε προκύψει ἀπό τήν διερεύνηση ὀφείλονται ἀποκλειστικά στόν Εὐάγγελο Χριστάκη,ὁ ὁποῖος χειρίστηκε τό θέμα μέ ἐπιδεξιότητα - καί κατάφερε νά τόν ἐμπιστευθῆ σέ τέτοιο βαθμό ὁ Καλέντζης."Ολα τά παραπάνω ἔγιναν μέ τήν σύμφωνη γνώμη τοῦ κ. Δωρῆ,στήν προσπάθεια ἐξαρθρώσεως τῆς 'Οργανώσεως τοῦ Καλέντζη.θά μποροῦσε νά συλληφθῆ ἀμέσως ὁ Καλέντζης μετά τό τηλεφώνημά του στό Χριστάκη δυό τρεῖς μέρες πρίν ἀπό τήν πρώτη μου ἐπαφή στίς 20 ἤ 2Ι Δεκεμβρίου 1976.Τότε ὅμως δέν εἴχαμε στοιχεῖα γιά τήν ἄλλη δραστηριότητά του ἐκτός ἀπό τό ἔνταλμα συλλήψεως του.καί κρίναμε ὅτι ἐάν συνελαμβάνετο γιά τίς κακοποιήσεις τῶν Δημοσιογράφων,βάσει τοῦ ἐντάλματος θά ἔμενεν ἀτιμώρητες πολλές ἄλλες παράνομες πράξεις.Πρός τοῦτο συνηγόρησε καί ὁ Εἰσαγγελεύς κ. Δωρῆς."Αλλο τί δένἔχω νά προσθέσω καί γράμματα γνωρίζω.

'Η παροῦσα ἤρξατο τήν Ι2.30'ὥραν καί ἐπερατώθη τήν Ι6.30 τοιαύτην.

'Εφ'ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα,ἥτις ἀναγνωσθεῖσα καί βεβαιωθεῖσα ὑπογράφεται ὡς ἕπεται:

'Ο 'Εξετασθείς	'Ο 2ος ἀνακρ.ὑπάλληλος	'Ο 'Ανακρ.ὑπάλληλος

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΣ ΜΑΡΤΥΡΟΣ (Τηλ. 3242071)

('Ενόρκως)

'Εν ..Ἀθήναις.... τῇ .25η Φεβρουαρίου......... 19.77 ἡμέραν ...Παρασκευήν

καὶ ὥραν ..18.00'...... ἐνώπιον ἡμῶν τοῦ ..Ὑπαστυνόμου Α' Λούκου Γεωργίου..

παρουσίᾳ καὶ τοῦ ὡς 2ου ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου προσληφθέντος ..Ὑπαστυνόμου Α' Σκιώνα

Βασιλείου............ ἐνεφανίσθη ὁ κληθεὶς μάρτυς :Κ.Ρ.Ε.Μ.Μ.Υ.Δ.Α.Σ. Γεώργιος

.... ὅστις ἐρωτηθεὶς περὶ τῆς ταυτότητός του ἐδήλωσεν ὅτι ὀνομάζεται

Κ.Ρ.Ε.Μ.Μ.Υ.Δ.Α.Σ. Γεώργιος..................... τοῦ Θεοδώρου........

καὶ τῆς .....Παναγιώτας. ἐπαγγέλλεται τὸν ...Δημοσιογράφον....................

ἐγεννήθη εἰς ..Μεσσήνην............ 'Επαρχίας ..Πασσήνης.. Νομοῦ ..Μεσσηνίας..

καὶ κατοικεῖ εἰς ...Ἀθήνας............ ὁδὸς .Νικηταρᾶ.............. ἀριθ. ..25...

Συνοικία ἢ Προάστειον .....Χαλάνδρι................. τυγχάνει ἄ.γαμος ἐτῶν Μ.Υ.1945

Ἕλλην ἢ ....–..................... καὶ Χριστιανὸς 'Ορθόδοξος ....

τὸν κατηγορούμενον γνωρίζει .... καὶ δὲν συγγενεύει. Τὰ ἀνωτέρω

στοιχεῖα ταυτότητός του προκύπτουσιν ἐκ τοῦ ἐπιδειχθέντος εἰς ἡμᾶς ὑπ' ἀριθ. (Δέν ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ)

δελτίου ταυτότητος, ἐκδοθέντος τὴν .... ὑπὸ τ ....

....

Μεθ' ὃ θεὶς τὴν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ 'Ιεροῦ Εὐαγγελίου ὡρκίσθη κατὰ τὰ ἄρθρα 218 καὶ 219 παρ. 1 τοῦ Κ.Π.Δ.

'Ερώτησις .Εἰς δημοσίευμα τῆς ἐφημερίδος "ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ" τῆς 24-2-1977 ἀναφέρεται, ἐν σχέσει μέ τήν ἀνεύρεσιν ὅπλων κ.λ.π. εἰς τήν ἐπί τῆς ὁδοῦ Ἰατρίδου ἀριθ. 25 οἰκίαν τοῦ Χ Ρ Η Σ Τ Α Κ Η Εὐαγγέλου ὅτι, ἐσεῖς καί ὁ ΚΟΥΤΟΥΖΗΣ Εὐάγγελος, ὡς Δημοσιογράφοι, εἴχατε ἐνεργήσει σχετικάς ἐρεύνας, πρός ἐντοπισμόν τοῦ καταζητουμένου ὑπό τῶν Ἀνακριτικῶν Ἀρχῶν ΚΑΛΕΝΤΖΗ Ἀριστοτέλους, πρός δέ ὅτι ἡ σχετική συμβολή σας εἰς τόν ἐντοπισμόν τοῦ τελευταίου καί τήν ἀνεύρεσιν τῶν ὅπλων κ.λ.π. ὑπῆρξεν λίαν σημαντική. Τί ἔχεις νά καταθέσῃς περί τούτου;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ: Ἐπί τοῦ πρώτου σκέλους τοῦ ἐρωτήματος ποῦ ἀφορᾶ τίς ἔρευνες μας διά τήν ἀνεύρεσιν τοῦ Ἀριστοτέλους ΚΑΛΕΝΤΖΗ ἔχω νά καταθέσω τά ἑξῆς: Γιά τίς σχέσεις Καλέντζη μέ τόν γνώριμον τοῦ συναδέλφου μου Εὐαγγέλου ΚΟΥΤΟΥΖΗ πληροφορήθηκα πρώτη φορά (διαγράφονται τρεῖς λέξεις) Εὐάγγελο ΧΡΗΣΤΑΚΗ πληροφορήθηκα πρώτη φορά λίγες μέρες μετά τόν τραυματισμόν μου στήν κηδεία τοῦ Εὐαγγέλου Μάλλιου καί ἐνῷ νοσηλευόμουν στήν ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ. Στίς 21 τοῦ μηνός Δεκεμβρίου 1976 ὅταν βγῆκα ἀπό τήν Κλινική μοῦ τηλεφώνησε στό σπίτι μου ὁ Κουτουζῆς καί μοῦ εἶπε ὅτι θά συναντήσῃ τόν Χρηστάκη καί θά μέ ἐνημέρωνε μέ κάθε λεπτομέρεια σέ ὅτι θά τοῦ ἔλεγε σχετικά μέ τήν δράση τοῦ Καλέντζη, ὁ ὁποῖος τότε εἶχε ἀποκαλυφθῆ ὅτι εἶχε μετάσχει στούς τραυματισμούς τῶν Δημοσιογράφων καί

3961/1ο-72/2οο.οοο .//.

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

-2-

εἶχε ἐκδοθεῖ ἐναντίον του ἔνταλμα συλλήψεως. Πραγματικά μετά τήν συνάντησίν του μέ τόν Χριστάκη μοῦ τηλεφώνησε καί μοῦ εἶπε ὅτι θά ἐρχόταν νά μέ συναντήση, πρᾶγμα τό ὁποῖον καί ἔκανε. Ὅταν μέ ἐπισκέφθηκε στό σπίτι μου μέ πληροφόρησε ὅτι ὁ Χριστάκης τοῦ εἶχε πῆ πραγματικά πολύ σημαντικά στοιχεῖα διά τήν δρᾶσιν τοῦ Καλέντζη, ὅπως ὁ ἴδιος ὁ Χριστάκης τά εἶχε ἀκούσει νά τοῦ τά ἀφηγεῖται ὁ Καλέντζης. Ἀπό τότε ὁ Κουτρούζης εἶχε πολλές συναντήσεις μέ τόν Χριστάκη καί μέ ἐνημέρωνε συνεχῶς. Μαζί μέ τόν Κουτρούζη σκεπτόμαστε κάθε φορά πόσον μπορεῖ νά εἶναι ἀληθινά τά τόσα τρομερά πού μαθαίναμε καί μέ ποιό τρόπο θά μποροῦσε νά μεθοδευθῆ μία ἀποκάλυψη τῆς δραστηριότητος τοῦ Καλέντζη, καθώς καί πῶς θά κατελαμβάνοντο "τά σώματα τοῦ ἐγκλήματος" (ὅπλα, πυρομαχικά, βόμβες κ.λ.π.). Γιά ὅλα αὐτά κατέθεσαν ἐν ἐκτάσει ὁ Κουτούζης καί ἐπιφυλλάσσομαι γιά διευκρινήσεις ἤ συμπληρώσεις νά ἀπαντήσω σέ ἐρωτήματα κατά τήν κυρίαν ἀνάκρισιν. Ταυτοχρόνως ἀπό τήν ἀρχή ἐνημερώθηκε γιά τίς πληροφορίες πού εἶχαν φθάσει σέ μᾶς ὁ Ἀνακριτής τοῦ 3ου Τμήματος κ. Ἐμμανουήλ Λιανέρης καί ὁ Εἰσαγγελεύς Ἀθηνῶν κ. Δημήτριος Δ ω ρ ῆ ς. Ὁ δεύτερος εἶχε συστήσει εἰς τόν Κουτρούζην νά ἔχη ἀπό κοντά τό Χριστάκη γιά νά πιάσουμε τά ὅπλα τοῦ Καλέντζη. Λίγες ἡμέρες ἀργότερα ἐνημερώθηκε γιά τά ἴδια στοιχεῖα καί ὁ Γενικός Διευθυντής τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν κ. Γεώργιος ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ. Διά τό δεύτερο σκέλος τῆς ἐρωτήσεως πού ἀφορᾶ εἰς τήν συμβολήν μας στήν ἀνεύρεση τοῦ ὁπλοστασίου καί τήν περαιτέρω σύλληψιν τοῦ Καλέντζη ἔχω νά καταθέσω τά ἑξῆς: Στίς ἑπτά περίπου ἡ ὥρα τῆς Τετάρτης 23-2-1977 ὁ Κουτούζης μοῦ εἶπε ὅτι σέ συνάντηση πού εἶχε μέ τόν Χριστάκη λίγες ὧρες νωρίτερα (γνώριζα ὅτι θά πραγματοποιεῖτο αὐτή ἡ συνάντηση) τοῦ εἶχε ἀποκαλύψει νέα συγκλονιστικά στοιχεῖα γιά τήν δρᾶση Καλέντζη καί τό σημαντικότερον ὅτι στό σπίτι τοῦ Χριστάκη ὑπῆρχαν δέκα χειροβομβίδες, ἕνα αὐτόματο "TOMSON", πολλές σφαῖρες, TNT, ἄλλα ἐκρηκτικά, πολλοί πυροκροτηταί καί διάφορα ἄλλα σχετικά ἀντικείμενα. Τήν τελευταία αὐτή πληροφορία, ἡ ὁποία μέ συνετάραξε, προσπαθήσαμε νά ἀξιοποιήσουμε πρός τήν κατεύθυνσιν τοῦ ἀρχικοῦ μας στόχου, πού ἦταν νά συλληφθῆ ὁ Καλέντζης, νά ἐξαρθρωθῆ ἡ σπεῖρα κακοποιῶν πού ἐνδεχόμενα θά διετηροῦσε καί νά ἀνευρεθοῦν ὅπλα στήν κατοχή του. Μετά ἀπό σύντομη συζήτηση μέ τόν Κουτούζη καταλήξαμε στό συμπέρασμα ὅτι πρέπει νά ἐνημερώσουμε χωρίς καμμιά χρονοτριβή τίς ἀρχές. Πραγματικά ἀναζητήσαμε στό τηλέφωνο τόν κ. Ἀγγελόπουλο, τόν Προϊστάμενο τῆς Εἰσαγγελίας κ. Καννίνια καί τόν Ὑπουργόν Δημοσίας Τάξεως κ. Σταμάτη. Ὁ πρῶτος βρισκόταν σέ σύσκεψη καί ἀφήσαμε ἕνα τηλέφωνο νά μᾶς καλέση ὅταν μποροῦσε καί τούς ἄλλους δύο δέν τούς βρήκαμε. Πραγματικά μετά ἀπό λίγο ὁ Γενικός Διευθυντής Ἀθηνῶν κ. Ἀγγελόπουλος μᾶς κάλεσε στό τηλέφωνο καί τοῦ

Στά ὁποῖα καί εἶχε πιάσει μέ τά χέρια του ὁ Κουτούζης.

./.

ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

-3-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΣ ΜΑΡΤΥΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ ΚΡΕΜΜΥΔΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΣ ΜΑΡΤΥΡΟΣ

(Ἐνόρκως)

Ἐν .... τῇ .... 19.... ἡμέραν ....
καὶ ὥραν .... ἐνώπιον ἡμῶν τοῦ ....
παρουσίᾳ καὶ τοῦ ὡς 2ου ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου προσληφθέντος ....
.... ἐνεφανίσθη ὁ κληθεὶς μάρτυς ....
.... ὅστις ἐρωτηθεὶς περὶ τῆς ταυτότητός του ἐδήλωσεν ὅτι ὀνομάζεται
.... τοῦ ....
καὶ τῆς .... ἐπαγγέλλεται τὸν ....
ἐγεννήθη εἰς .... Ἐπαρχίας .... Νομοῦ ....
καὶ κατοικεῖ εἰς .... ὁδὸς .... ἀριθ. ....
Συνοικία ἢ Προάστειον .... τυγχάνει ...γαμος ἐτῶν ....
Ἕλλην ἢ .... καὶ Χριστιανὸς Ὀρθόδοξος ....
τὸν κατηγορούμενον γνωρίζει .... καὶ δὲν συγγενεύει. Τὰ ἀνωτέρω
στοιχεῖα ταυτότητός του προκύπτουσιν ἐκ τοῦ ἐπιδειχθέντος εἰς ἡμᾶς ὑπ' ἀριθ. ....
δελτίου ταυτότητος, ἐκδοθέντος τὴν .... ὑπὸ τ ....
....

Μεθ' ὃ θεὶς τὴν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου ὡρκίσθη κατὰ τὰ ἄρθρα 218 καὶ 219 παρ. 1 τοῦ Κ.Π.Δ.

Ἐρώτησις ....//..

ζητήσαμε νά μᾶς δεχθῆ γιά νά τοῦ ἀνακοινώσουμε κάτι πού κατά τήν γνώμη μας ἦταν καί ἐπεῖγον καί σοβαρό. Μετά ἀπό λίγα λεπτά εἴμαστε στό Γραφεῖο τοῦ κ. Γενικοῦ Δ/ντοῦ στήν ὁδόν Σταδίου ἀριθ. 10 γιά νά ἐπακολουθήση, μετά τίς ἀποκαλύψεις μας, γιά τήν ὕπαρξη τοῦ ὁπλισμοῦ καί τῶν ἐκρηκτικῶν ἤ ἀνεύρεσις των. Γιά τήν σύλληψη τοῦ Καλέντζη πληροφορήσαμε τόν κ. Ἀγγελόπουλο καί τόν κ. Ἰωάννην Πιέρρον, Προϊστάμενον τῆς Ὑπηρεσίας Πληροφοριῶν τῆς Γενικῆς Ἀσφαλείας Ἀθηνῶν, ὁ ὁποῖος στό μεταξύ εἶχε ΟΘ κληθῆ καί εἶχε φθάσει ἐκεῖ, ὅτι ὁ Καλέντζης κοιμᾶται στό σπίτι του καί πολύ λίγες φορές στό σπίτι τοῦ Χριστάκη. Τούς εἴχαμε διαβεβαιώσει ὅτι δέν μένει πουθενά ἀλλοῦ, πρᾶγμα πού ἀπεδείχθη ἀληθές, γιατί ὁ Καλέντζης συνελήφθη μετά ἀπό λίγες ὧρες μπροστά στό σπίτι του στήν ὁδόν Παρασκευοπούλου ἀριθ. 32, περιοχῆς Θυμαράκια, ἤ μέσα στό σπίτι του δέν γνωρίζω καλῶς.

Ἄλλο τί δέν ἔχω νά προσθέσω καί γράμματα γνωρίζω.

Τῷ ἀνεγνώσθη καί βεβαιωθεῖσα ὑπογράφεται ὡς ἕπεται:

Ὁ Ἐξετασθείς	Ὁ 2ος ἀνακρ. ὑπάλληλος	Ὁ ἀνακρ. ὑπάλληλος

3961/10-72/200.000

ΣΕ ΛΙΓΕΣ ΗΜΕΡΕΣ

ΑΝΔΡΕΑ ΔΕΝΔΡΙΝΟΥ

□ Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

□ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ – ΣΙΩΝΙΣΜΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ **ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΚΕΨΙ**

- *Ο ΜΠΟΛΑΡΗΣ δέν ἀπέδρασε ἀλλά ἀπελύθη... κανονικά.*
- *Πῶς κατασκευάζονται οἱ βομβισταί.*
- *Οἱ πράκτορες τῶν μυστικῶν ὑπηρεσιῶν μέσα στόν Ἐθνικιστικό χῶρο.*
- *Ἡ ζωή μέσα στίς φυλακές τῶν πρωτεργατῶν τῆς 21ης Ἀπριλίου.*
- *Τό ΑΙΣΧΟΣ τῶν Ἑλληνικῶν φυλακῶν.*

Αἰθιοπία: κομμουνισμός, μιλιταρισμός, νεοαποικιοκρατία καί πείνα.

Τοῦ Σπύρου Ρεγκούτα

Ἐφ' ὅπλου λόγχη καί βῆμα τῆς χήνας! Γυναικεῖος στρατός (μέ ὑποχρεωτική θητεία) στήν κομμουνιστική Αἰθιοπία τοῦ Μενγκίστου, πού ὄχι μόνον σφάζει ἐν ὀνόματι τοῦ Μαρξισμοῦ τούς (ἐπίσης σοσιαλιστάς ἀλλ' ὄχι Ρωσοδούλους) Ἐρυθραίους καί Σομαλούς τοῦ Ὀγκάντεν γιατί ζητοῦν τήν ἐθνική τους ἀπελευθέρωσι, (χωρίς νά ἀγανακτοῦν γι' αὐτό οἱ κατά τά ἄλλα λίαν εὐαίσθητοι «προοδευτικοί» καί οἱ δημοκρατικοαντικειμενικές φυλλάδες τῆς Ἀμερικῆς καί τῆς Εὐρώπης, – φαίνεται ὅτι ἐκτός ἀπό τίς καλές καί κακές βόμβες, τά καλά καί κακά τάνκς, ὑπάρχουν καλές καί κακές γενοκτονίες!), ἀλλά καί πού ἀπειλεῖ ἀνοικτά μέ πόλεμο τήν Σομαλία, (ἐβομβάρδισε ἤδη «κατά λάθος» μερικές πόλεις της), γιατί ἐπιτρέπει την λειτουργία στό ἔδαφός της μιᾶς Ἀμερικανικῆς βάσεως παρακολουθήσεως τῶν Σοβιετικῶν ἐνῷ τήν ἴδια στιγμή ἡ Αἰθιοπία ἔχει καταστῆ τεράστιο στρατόπεδο, ναύσταθμος καί ἀεροπλανοφόρο τῆς ΕΣΣΔ, ἡ ὁποία κατέχοντας καί τήν Νότιο Ὑεμένη ἐλέγχει ἀπολύτως τήν Ἐρυθρά καί τό Σουέζ!

Τό μεγαλύτερο μέρος τοῦΑἰθιοπικοῦ προϋπολογισμοῦ ξοδεύεται γιά τόν στρατό (πού θά κληθῆ πιθανώτατα νά... «ἀπελευθερώση ἀπό τόν καπιταλισμό» τήν Σομαλία, τό Τζιμπουτί καί... βλέπουμε πάρα πέρα), γιά τήν συντήρησι τῶν Ρωσοκουβανικῶν στρατευμάτων τῆς... προλεταριακῆς ἀλληλεγγύης (δηλαδή κατοχῆς) καί τήν καλοπέρασι τῶν Σοβιετικῶν «συμβούλων» (δηλ. διοικητῶν τῆς νεοαποκτηθείσης ἀποικίας) καί τῶν κομματικῶν μελῶν τῆς νέας (καί πραγματικῆς αὐτῆς) τυραννικῆς φεουδαρχίας, ἐνῷ ὁ λιμός (μέ ἑκατοντάδες χιλιάδες νεκρούς) πλήττει τήν χώρα περισσότερο ἀπό ποτέ ἄλλοτε, ἐνῷ οἱ ἀγρότες ἔχασαν καί τά ὀλίγα χωράφια πού εἶχαν κατά τήν διάρκεια τῆς (ἐκτός τόπου καί χρόνου) βασιλείας τοῦ Χαϊλέ Σελασιέ, καί ὑποχρεώνονται πλέον νά καλλιεργοῦν τά πρώην δικά τους χώματα ὑπό τήν ἀπειλή τῶν ὅπλων τῶν ἐρυθροφρουρῶν!

Τί γνώμη ἔχουν γι' αὐτά οἱ ἀριστεροπροοδευτικοί μας πού ἐχειροκρότησαν τήν ἄνοδο τοῦ Μενγκίστου (τοῦ Αἰθίοπος καπτάν-Γιώτη) στήν ἐξουσία (ὁ ὁποῖος ἔχει πρός τό παρόν ἐξοντώσει περί τά 2 ἑκατομμύρια Αἰθιόπων, σάν τόν Πόλ Πότ τῆς Καμπότζης πού ἔσφαξε μέσα σέ τρία χρόνια τόν μισό, σχεδόν, πληθυσμό τῆς πατρίδος του), καί ἐπανηγύρισαν γιά τήν Σοβιετοκουβανική εἰσβολή στό κέρας τῆς Ἀφρικῆς, ἐνῷ λύσσαξαν γιά τήν πρόσκαιρη παρουσία τῶν ἐλαχίστων Γάλλων στρατιωτῶν σέ ὡρισμένα Ἀφρικανικά κράτη (πού ἐκλήθησαν ἀπό τίς τοπικές κυβερνήσεις), καί ἔγιναν ἐπιληπτικοί κατά τοῦ νόμου πού καθιέρωνε τήν ἐθελοντική (μόνο) στράτευσι τῶν γυναικῶν στήν Ἑλλάδα;

Ἀσφαλῶς θά εὐχόμασταν νά ἐπεβάλλετο κάποτε μιά τέτοια «λύτρωσις» ἀλλά ἡ Ἑλλάς τί φταίει; Ὁ Θεός νά τήν φυλάη ἀπό τέτοια λευτεριά!

Καί δύο ἀκόμα ἐρωτήματα:

α) Στήν Αἰθιοπία ὑπῆρχον τό 1974 χίλιοι πεντακόσιοι Ἕλληνες. Ὅσοι ἐπρόλαβαν ἔφυγαν. Οἱ ἄλλοι τί ἀπέγιναν; Πόσοι σκοτώθηκαν καί πόσοι σαπίζουν στά «ἀναμορφωτικά» στρατόπεδα-κάτεργα στήν Αἰθιοπική ζούγκλα;

β) Ὅταν οἱ Ἑλληνίδες στρατιωτῖνες ἔκαμαν τήν πρώτην τους ἐμφάνισι σέ στρατιωτική παρέλασι, τίς εἴδαμε νά βαδίζουν ὑπερήφανα μέ τό αὐτόματο στό χέρι. Στίς ἑπόμενες, ὅμως, παρελάσεις τίς εἴδαμε νά κρατοῦν μόνο... τσαντάκι! Γιατί κύριε Ἀβέρωφ;

Παρέλασις γυναικείου τμήματος τῶν Αἰθιοπικῶν Ἐνόπλων δυνάμεων στήν Ἀντίς Ἀμπέμπα.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΕΣ

Τά κοινοβουλευτικά τοῦ Γεωργίου Σουρῆ

Βουλή Φανταστική

Εἰς τήν πλατεῖαν στέκονται τρεῖς λόχοι σκαπανέων,
καί τρεῖς εὐζώνων οὐλαμοί ἐπί τῶν προπυλαίων.
Στάς δύο θύρας τῆς Βουλῆς κόσμος πυκνός ὠθεῖται
γνήσια τέκνα τοῦ λαοῦ ἀλλά καί λωποδύται.
«᾿Αδέλφια, μή σπρωχνόμεθα, κι ὅλοι θά βροῦμε θέση»,
φωνάζει ἕνας ἐκλογεύς ὁπού φοροῦσε φέσι,
ἀλλά τήν φράσιν του αὐτή δέν ἔφερεν εἰς πέρας,
κι ἰδού τό φέσι ἔξαφνα τό παίρνει ὁ ἀέρας,
κι ἐνῶ ἀνέβαινε ψηλά ὡς κόκκινο μπαλόνι,
ἄλλος ἀμέσως κάτι μέ τρόπον τοῦ σουφρώνει.
᾿Εν τούτοις καί ὁ πρόεδρος τόν κώδωνα σημαίνει
«ἄρατε πύλας» ἐκφωνεῖ, καί ὁ λαός ἄς μπαίνει.
Καί ὅπως, ὅταν ἔφοδος διά νυκτός τελεῖται,
καί ὀχυρόν τί φρούριον ἐνδόξως ἐκπορθεῖται,
τοιουτοτρόπως κι ἡ πληθύς ἐκείνη ἡ ἀγρία
ἀνῆλθε κι ἐκυρίευσεν εὐθύς τά θεωρεῖα,
ἀλλά κατά τήν πρώτην ἔφοδον τήν πρώτη-πρώτη θέση
ἀπροσδοκήτως ἔλαβεν ἐκεῖνος μέ τό φέσι...
᾿Εν τούτοις καί οἱ βουλευταί ἀγρίαν ὄψιν ἔχουν,
καί μπαινοβγαίνουν σωρηδόν καί ἄνω κάτω τρέχουν,
καί ἀπό δῶ κρυφομιλοῦν, καί ἀπό ἐκεῖ φωνάζουν,
καί κάνουν σχήματα συχνά καί ἀγριοκοιτάζουν,
καί μές τήν τόση ταραχή καί στήν μεγάλη φούρια
ἀκούγεται γνωστή φωνή, «ἔχω ζεστά κουλούρια»
Συγχρόνως δέ τήν αἴθουσαν λαός πολύς γεμίζει
καί ὡς ἐθνοσυνέλευσις καθένας τήν νομίζει.
᾿Αλλ᾿ ὅμως νά ὁ Πρόεδρος τόν κώδωνά του κρούει,
καί τότε βουλευταί, λαός καί ὁ κουλουρτζής ἀκούει.
᾿Εν μέσω δέ τῆς σιωπῆς τῶν σεβαστῶν πατέρων,
εἷς σκύλος ἔξω ἄσκοπα τά βήματά του φέρων,
καί ὅθεν πῶς ὀσφραίνεται τούς ρώθωνας ἀνοίγει
οὐρεῖ τό κοινοβούλιον καί ὅπου φύγει-φύγει.

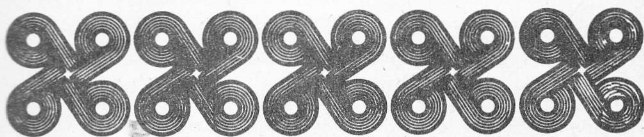
᾿Ιούνιος 1885

Φόροι

Βάλετε φόρους βάλετε εἰς τήν πτωχή μας ράχη
ποτίστε μέ τό αἷμα μας τήν ἄρρωστη πατρίδα.
Σεῖς τό κρασί καί τόν καπνό νά πίνετε μονάχοι
κι ἐμεῖς νά σᾶς κοιτάζομε μέ μάτι σάν γαρίδα.
Βαριά φορολογήσετε καί τό νερό πού τρέχει...
βάλετε φόρους βάλετε, κι ἡ ράχη μας ἀντέχει...

῞Ο,τι καλό κι ἄν ἔχομε ἀπάνω μας ἄς μείνει,
στά πρόσωπά μας ἄς χυθῆ τοῦ μαρασμοῦ τό χρῶμα
μ᾿ ἐμᾶς τό ἰσοζύγιο τοῦ ἔθνους μας ἄς γίνει,
φορολογήσετε κι αὐτή τήν σάρκα μας ἀκόμα.
Τοῦ κρέατός μας κόβετε καμμιά παχειά λωρίδα
καί τρώγετέ την λαίμαργα μαζί μέ τήν πατρίδα.

᾿Ιανουάριος 1883

Οἱ ἀποκαλύψεις τῆς Παρασκευῆς

Τήν Παρασκευή 17 Ὀκτωβρίου σέ κάποιο θέατρο τῆς ὁδοῦ Ἱπποκράτους εἶχε γενική συνέλευσι ὁ Δ.Σ.Α. - πιό γνωστός σάν Δικηγορικός Σύλλογος Ἀθηνῶν.

Καλά, θά μοῦ ποῦν πολλοί, καί τί μᾶς ἐνδιαφέρει ἐμᾶς τί κάνουν αὐτοί;

Τό τί ἔκαναν δέν μᾶς πολυενδιαφέρει, ἀλλά τό τί εἶπε ὁ πρόεδρος μᾶς πολυενδιαφέρει. Σέ ἕνα σημεῖο πού κάποιος συνάδελφος ἀμφισβητοῦσε τούς ἀγῶνες του σηκώθηκε καί εἶπε ὑπερήφανα ὅτι αὐτός διετέλεσε ταγματάρχης τοῦ Ε.Λ.Α.Σ.

Μπράβο «κύριε» Γιαννόπουλε καί τό παραδεχτήκατε καί δημοσίως, γιατί μιά κυτρινοφυλλάδα τό ἔλεγε καί κανείς δέν τήν πίστευε.

Μιά μέρα σάν τίς ἄλλες.

Ἕξη χρόνια πλέον «δημοκρατικῆς» ζωῆς καί πάλι δέν τούς ἔχει περάσει. Ποιό; Μά ἡ μανία ὅλων νά κάνουν γενικές συνελεύσεις γιά ψύλλου πήδημα. Γινόντουσαν γενικές συνελεύσεις καί πιό παλιά μά τώρα τό κακό ἔχει παραγίνει. Δέν ἔχουν τί νά κάνουν τό ἀπόγευμα καί κανονίζουν μιά γενική συνελευσούλα. Τί νά πούμε σήμερα; Ἄ, ναί, βέβαια νά «μιλήσουμε» - γιατί «πολλοί» μιλᾶνε - γιά μιά ἔκτατη εἰσφορούλα τοῦ ὕψους - κρατηθεῖτε - τῶν 25 δρχ. ἀνά ἄτομο τά Χριστούγεννα γιά τίς ἀνάγκες τῆς λέσχης.

Ἔτσι στίς 22-10-80 μαζευτήκαμε ὅλοι τῆς Μορφωτικῆς καί Ψυχαγωγικῆς Λέσχης προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., τό μεσημέρι μετά τό γραφεῖο νά «ἀποφασίσουμε». Τό μόνο πού ἤθελα νά ρωτήσω τήν Διοίκησί μας ποιό θά εἶναι τό κέρδος - γιά τέτοια θά μιλᾶμε τώρα θά μοῦ ποῦν- ἀπό αὐτήν τήν ἱστορία. Τόσα γιά τήν αἴθουσα δώσαμε, τόσα, τόσα, τόσα,... Τό κέρδος 25 δρχ. (;) ἀπό κάθε μέλος, ἄν τό δώσουν ὅλοι.

Ἀλλά τί σκοτίζομαι γιά ὅλα αὐτά. Τό κέρδος εἶναι ἕνα, τήν «βρήκαμε» γιά ἄλλη μία φορά μέ γενική συνέλευσι, μέ συζυτήσεις, μέ ἐκλογές...

Ἕνας μέλος τῆς μορφωτικῆς καί
Ψυχαγωγικῆς λέσχης τοῦ ΟΤΕ Ἀθηνῶν.

Τά Παραλειπόμενα μιᾶς Πορείας.

5 μέρες πέρασαν ἀπό τήν ὑπογραφή τῆς συνθήκης ἐπανεντάξεως μας στό ΝΑΤΟ καί οἱ νεολαίοι - ἔτσι λένε τώρα τίς γιαγιάδες καί τούς παπούδες τους - δέν ἔχουν «ἠρεμίσει». Τετάρτη βράδυ βρισκόμαστε τήν ὥρα τῆς «Παναθηναϊκῆς πορείας» στήν συμβολή τῆς Πανεπιστημίου μέ τήν Βασ. Σοφίας. Ἀπέναντί μας γίνεται νταβαντούρι. Κλασικές μορφές «συζητήσεως».

Ἀπό τήν μιά μεριά οἱ τῆς ΚΝΕ - γνωστοί σάν Κορόϊδα Νέας Ἐσοδείας - ὑπερασπίζονταν τά πραγματικά ἀφεντικά τους τύπου Μπράντ πού βρίσκονταν μέσα στό Μ. Βρετανία, κι' ἔπιναν καφέ. Ἀπό τήν ἄλλη τά πρώην ἀδέλφια τους οἱ Ἀναρχικοί θέλαν νά μποῦν μέσα νά «πιοῦν καφέ».

Καί ἔτσι ἔγινε τό νταβαντούρι. Ἀπό τήν μιά μεριά τά «ἐπαναστατικά» συνθήματα τύπου «ἀλλαγή δέν γίνεται χωρίς τό Βελουτέ» κ' «αὐτοί μᾶς τρῶνε τούς ἀστακούς μας» ἤ «Κνίτες-Χίτες-Ταγματασφαλίτες», ἀπό τήν ἄλλη τό ξύλο. Ἄν δέν τό παραδέχονται ἄς ἔρθουν νά τούς τό ἀποδείξουμε...

«Εὐτυχῶς» γιά μᾶς πού αὐτοί τσακώνονται. Φαντάζεστε νά...

• ΓΙΑ ΤΗΝ ΦΥΛΗ — ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΙΜΗ — ΓΙΑ ΤΟ ΑΙΜΑ
(Γ. Μουσταιρα)
... Γι' αὐτούς πού πολέμησαν καί δέν λύγισαν, καί πολεμοῦν καί δέν λυγοῦν, καί προχωροῦν πρός τή ΝΙΚΗ.
Σελ. 48, Δρχ. 60, $ 2

**Σέ πόσους μίλησες σήμερα γιά τό περιοδικό σου;
Σέ πόσους μίλησες γιά «ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ»;**

ΝΕΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 36.14.736

**ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΚΕΨΙΣ**

ΜΙΑ ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

'Αλαίν ντέ Μπενουά

'Η «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΚΕΨΙΣ» ἐξασφάλισε κατά παγκόσμια ἀποκλειστικότητα γιά τήν 'Ελληνική γλῶσσα, τό πολύκροτο βιβλίο.

ΟΙ ΙΔΕΕΣ ΣΤΑ ΟΡΘΑ

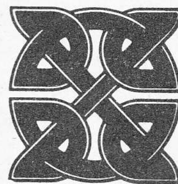
τοῦ κορυφαίου συγχρόνου φιλοσόφου

Alain de Benoist

Σέ λίγο καιρό στήν 'Ελλάδα τό βιβλίο πού ἔθεσε δυναμίτιδα στά θεμέλια τοῦ συγχρόνου παγκοσμίου κατεστημένου.

ΟΙ ΙΔΕΕΣ ΣΤΑ ΟΡΘΑ

Οἱ ἰδέες τῆς Εὐρωπαϊκῆς «ΝΕΑΣ ΔΕΞΙΑΣ», στήν ΕΛΛΑΔΑ. Κάτι πού δέν ἔχετε ξαναδιαβάσει ποτέ!

- Ο ΠΕΡΣΕΥΣ
(Π. Γυιόκα)
'Ιστορική μελέτη: ὁ τελευταῖος βασιλεύς τῶν Μακεδόνων. 'Η ὑποδούλωσις τοῦ 'Ελληνισμοῦ στή Ρώμη
Σελ. 610, Δρχ. 500, $ 13

- ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ
(Δημόπουλου)
'Η Δίκη γιά τό γεγονότα. 'Απολογία Παπαδόπουλου, 'Ιωαννίδη, Ζαγοριανάκου, Μαυροειδῆ κ.ἄ.
Σελ. 142, Δρχ. 200, $ 6

- ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ
(Χ. Ζαλοκώστα)
Οἱ "Ελληνες στήν ἀντίσταση. 'Ο προδοτικός ρόλος τοῦ ΚΚΕ,
Σελ. 416, Δρχ. 200, $ 6

- Η ΑΥΓΗ ΤΩΝ ΜΑΓΩΝ
(Πάουελς-Μπερζιέ)
'Η σχέσις τῶν ἀρχαιολογικῶν μυστηρίων μέ τίς μυστικιστικές ρίζες τοῦ 'Εθνικοσοσιαλισμοῦ
Σελ. 180, Δρχ. 240, $ 7

- Η ΕΛΛΑΣ ΔΟΛΟΦΟΝΕΙΤΑΙ
(Δ. Σιώζου)
'Η ἐρήμωσις τῆς ἐπαρχίας. 'Η ἐγκατάλειψις τῆς νεότητος. 'Η ἀναπηρία τῆς διοικήσεως κ.ἄ.
Σελ. 125, Δρχ. 120, $ 4

- ΕΛΛΗΝΟΚΡΑΤΙΑ
(Σ. Σταυρόπουλου)
'Ο «παράγων αἴσθημα» βαδίζει μέ τούς "Ελληνες τόν δρόμο τῆς 'Ιστορίας
Σελ. 110, Δρχ. 100, $ 3

- ΤΟ ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΟ ΤΡΑΙΝΟ
(Μ. Πῆρσον)
'Ο Λένιν πράκτωρ τοῦ Κάιζερ
Σελ. 340, Δρχ. 200, $ 6

- Ο ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ
(Βυσούλη)
'Η ἀντίκρουσις τῆς θεωρίας τῆς ὑπάρξεως Σλαβομακεδόνων. 'Αποδείξεις περί τῆς 'Ελληνικότητος τῆς Μακεδονίας
Σελ. 182, Δρχ. 250, $ 7